Assessors copy

555

MOS17(25)
DSD/FS
231187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS — The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE — First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA — Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE — Third Applicant

and

THE STATE

APPLICANTS GENERAL MEMORANDUM

---

1. We, accused nos 19, 20 and 21 in the above matter, have made an application for bail. We have been furnished with a copy of the State's replying papers including the replying affidavit of the Attorney-General of the Transvaal.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

2. In so far as the Attorney-General's affidavit alleges that two of us, namely accused nos 19 and 20 remain a part of the UDF's management and officialdom, our previous explanations in paragraph 4 of the reply in the previous bail application are repeated. It is quite incorrect that any of us continue to participate in the UDF's activities.

3. In paragraph 8 of the affidavit of the Attorney-General, it is stated that the release of the three of us who remain in custody would endanger the security of the State and the maintenance of law and order in the Republic of South Africa and will prejudice the administration of justice.

4. We deny that the release of any of us will have such an effect. As stated in our application, we tender to abide by any conditions which the above Honourable Court deems fit. Such tender and the undertakings set out in the application are repeated.

5. With regard to the balance of the answering papers of the respondent we state as follows :-

5.1 Save as set out in our individual affidavits annexed hereto, the allegations and documents contained in the papers filed by the State

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

relate to matters completely outside our personal knowledge. We reiterate that to the best of our knowledge and belief the UDF continues to operate as a lawful and non-violent organisation.

5.2 None of the three of us has had anything whatever to do with any of the publications of the UDF or of any other organisation since our detention. The publications, purporting to be of the UDF and other organisations, relied upon by the State in this bail application, were seen by us for the first time when they were thus produced by the State.

5.3 There is an allegation contained in paragraph 73 of Captain Botha's affidavit in which he states that the only members of the National Executive Committee of the UDF who are not in detention are Archie Gumede, Albertina Sisulu and Azhar Cachalia. We are advised that this allegation is not correct, and we respectfully refer the above Honourable Court to the affidavit of Albertina Sisulu annexed hereto.

5.4 As with other allegations, we have no personal knowledge of the allegations contained in

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

paragraph 72 of the affidavit of Captain Botha. We have however read in the press that Martin Wittenberg has been released from detention under conditions, in order to take part in peace talks in Pietermaritzburg. We beg leave to refer to a press cutting from the Saturday Star of 21 November 1987, to this effect.

6. Each of us deals with specific allegations raised in the answering papers of the respondent, in our affidavits which are annexed hereto.

7. In all the circumstances, we respectfully request the above Honourable Court to grant us bail as prayed.

DATED at PRETORIA this 23 day of NOVEMBER 1987.

(Sgnd)
POPO SIMON MOLEFE
Accused No. 19

(Sgnd)
MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA
Accused No. 20

(Sgnd.)
MOSES MABOKELA CHIKANE
Accused No. 21

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

559

In Alpha file under
Star, 1987-11-27

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

MOS17(22)
DSD/FS
231187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

AFFIDAVIT OF ACCUSED NO 19

I, the undersigned,

POPO SIMON MOLEFE,

do hereby make oath and say :

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

1. I am accused no 19 in this matter.

2. I deposed to an earlier affidavit in this application and signed the bail application itself. I stand by the facts and submissions contained therein.

3. I have read the general memorandum to which this affidavit is annexed, and confirm the contents thereof in so far as they relate to me.

4. I have read the affidavit of Advocate D B Brunette SC, the Attorney-General of the Transvaal. I deny that either I or accused no 20 remain part of the UDF's management and officialdom. The circumstances of accused no 20 and myself having nominally retained our portfolios have been fully set out in the previous bail application, and the same position pertains to this day. Since my detention in April 1985 until the present I have not fulfilled any functions as a UDF official. I beg leave to refer the above Honourable Court to the previous papers in this regard.

5. I have read the affidavit of Captain F P R Botha and the annexures thereto. In regard to the particular allegation relating to my alleged contact with an ANC

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

official in London, referred to in paragraph 2 of Captain Botha's affidavit I state as follows :-

5.1 This allegation is devoid of all truth. I obviously do not know the source of this allegation but state that it is an absolute fabrication.

5.2 I do not know Solly Smith of the ANC and do not even know what he looks like. I have never had any contact with him or anybody in the ANC.

5.3 I have never submitted a report of any kind to him or to the ANC, nor did I have a go-between person in this regard.

5.4 This entire account in paragraph 2 of the Captain's affidavit is not only completely incorrect in so far as it refers to me, but cannot possibly be true in relation to the situation which pertained in South Africa at the time.

5.5 For instance, it is stated that my report dealt inter alia with UDF activities in regard to the arrest of various UDF leaders. It is stated

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

also that, pursuant to my report, a protest action was planned in London for 22 April 1984. To the best of my knowledge and belief, by April 1984 no UDF leaders had been arrested. The first detentions of UDF leaders started in August 1984.

5.6 To the best of my recollection, I have never been aware of a specific meeting in Kimberley on the 16th December 1984, and certainly did not make a report thereon as alleged before 22 April 1984 or at any time thereafter.

5.7 During my detention in 1984 it was never suggested to me that I had had any contact with the ANC. Again, during the 31 months of my custody since April 1985 it has never been alleged by the police, nor indeed by State counsel during the more than one month of my evidence in this Court, that I had any contact with the ANC. On the contrary, I testified that I did not have any contact or any relationship with the ANC, and my evidence in this regard was not challenged. I submit that Captain Botha's explanation as to why such information was not previously provided to the investigating officer

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

is disingenuous. I fear that this allegation is similar to the kind of allegation made previously by Major Kruger in the bail papers to the effect, for instance, that the ANC had escape plans for the accused or that the accused had safe places where we hid weapons provided by the ANC. I respectfully point out to the above Honourable Court that none of the accused who has testified in this Court has ever been asked about the said weapons or the said plans for our escape.

(Sgnd)

I certify that the deponent has acknowledged that he knows and understands the contents of this affidavit signed and sworn to before me at PRETORIA on this the 23 day of NOVEMBER 1987.

COMMISSIONER OF OATHS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

MOS17(23)
DSD/FS
231187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS   The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE   First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA   Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE   Third Applicant

and

THE STATE

AFFIDAVIT OF ACCUSED NO 20

I, the undersigned,

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA,

do hereby make oath and say as follows:

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

1. I am accused no 20 in this matter.

2. I deposed to an earlier affidavit in this matter and signed the application for bail in this matter. I stand by the facts and submissions contained therein.

3. I have read the general memorandum to which this affidavit is annexed and confirm the contents thereof in so far as they relate to me.

4. I have read the affidavit of Advocate D B Brunette SC, the Attorney-General of the Transvaal. I deny that either I or accused no 19 remain part of the UDF's management and officialdom. The circumstances of accused no 19 and myself having nominally retained our portfolios have been fully set out in the previous bail application, and the same position pertains to this day. Since my detention in April 1985 until the present I have not fulfilled any functions as a UDF official. I beg leave to refer the above Honourable Court to the previous papers in this regard.

5. I have read the affidavit of Captain F P R Botha and the annexures thereto. My response thereto as a whole has been dealt with in the general memorandum.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

There is one set of allegations in particular contained in paragraph 61 of Captain F P R Botha's affidavit to which I wish to respond as follows :-

5.1 I admit that I sent a letter to Govan Mbeki upon his release. I did not consider this to have been done in a clandestine manner and respectfully deny that allegation. The circumstances under which I sent the letter are set out below.

5.2 As far as I can recall the date, on the morning of Friday 6 November 1987, while waiting for the Court session to begin, I was visited by a certain Michael Raraza from Port Elizabeth. He was known to me before my arrest as a member of the Motor Assemblies and Component Workers Union of South Africa (MACWUSA). While we talked he told me that he was returning to Port Elizabeth that afternoon, as he wanted to see Govan Mbeki in the flesh, for his release had made a deep impression on him, he said, like many others in the Eastern Cape area.

5.3 Quite spontaneously, I responded by asking Mr Raraza if he would take along a short written

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

message from me to Govan Mbeki. He consented. This reaction on my part was quite unplanned and decided upon on the spur of the moment. I myself had been very deeply moved by the release of Govan Mbeki for a number of reasons. I had been a prisoner together with him on Robben Island for a number of years in the course of which I had developed a high personal regard for him. Before my arrest, I had fully associated myself with the call for the release of Govan Mbeki and other political prisoners. I also saw his release as an encouraging signal from the State in respect of the prospects of negotiations. So when Mr Raraza advised me that he would be trying to see Mr Mbeki, I felt that this would be a wonderful opportunity for me to express a word of welcome to him.

5.4 Thereupon I drafted a message to Govan Mbeki. As far as I can remember, the content of the letter as set out in paragraph 61 is accurate, although I have no means of determining this as the letter is not in my possession. After I had completed drafting the message, I handed over the note to Mr Raraza at the tea break. He left shortly after the resumption of the proceedings

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

and I have not seen or heard from him since then.

5.5 I signed the letter "M Terror Lekota and Others". In using this phrase I intended to convey to Mr Mbeki merely that many others welcomed his release. However, I did not show the letter to any other person before sending it off.

5.6 I wish to explain also my use of the slogan "Long live the congress alliance". From my reading of history I knew that Mbeki had been the chairman of the then lawful ANC, and that in this sense, he represented the then existent congress alliance. I knew too, from my reading of history, that the slogan that was used in those times was "Long live the congress alliance". I thought it would please him that a young person, from a different generation would be aware of this, and that it would give him a sense of well-being.

(Sgnd)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

I certify that the deponent has acknowledged that he knows and understands the contents of this affidavit signed and sworn to before me at PRETORIA on this the 23 day of NOVEMBER 1987.

COMMISSIONER OF OATHS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

MOS17(24)
DSD/FS
231187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

AFFIDAVIT OF ACCUSED NO 21

I, the undersigned,

MOSES MABOKELA CHIKANE,

do hereby make oath and say as follows:

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

1. I am accused no 21 in this matter.

2. I deposed to an earlier affidavit in this matter and signed the application for bail in this matter. I stand by the facts and submissions contained therein.

3. I have read the general memorandum to which this affidavit is annexed and confirm the contents thereof in so far as they relate to me, and reiterate my undertakings to the above Honourable Court made in the founding papers.

4. With regard to the affidavit of the Attorney-General Mr D Brunette SC, contained in the replying papers of the respondent, I respectfully request the above Honourable Court to take into account that whereas, in the previous bail application it was alleged by the Attorney-General that I remained a part of the UDF's management and officialdom, that allegation is not repeated in his new affidavit.

(sgnd)

I certify that the deponent has acknowledged that he knows and understands the contents of this affidavit signed and sworn to before me at PRETORIA on this the 23 day of NOVEMBER 1987.

COMMISSIONER OF OATHS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

MOS17(26)
DSD/FS
231187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS — The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE — First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA — Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE — Third Applicant

and

THE STATE

A F F I D A V I T

I, the undersigned,

ALBERTINA SISULU,

do hereby make oath and say :

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

1. I am a President of the United Democratic Front (UDF) residing at 7372 Orlando West.

2. I have been shown the affidavit of Captain F P R Botha filed in this matter, and in particular paragraph 73 of his affidavit.

3. Captain Botha's affidavit is incorrect. Over and above the three National Executive Committee (NEC) members named by him, I am aware that the following NEC members are not in detention :

    3.1 Titus Mafolo.
    3.2 Lucille Meyer, who has recently been acquitted of charges against her.
    3.3 Derek Swarts.
    3.4 Curnick Ndlovu.
    3.5 Yunus Mahomed.
    3.6 Oliver Mohapi.

Albertina Sisulu

I certify that the deponent has acknowledged that she knows and understands the contents of this affidavit signed and sworn to before me at JOHANNESBURG on ~~the~~ day of NOVEMBER 1987.

Ex Officio Commissioner of Oaths by virtue of my office as Manager of The Standard Bank of South Africa Limited JABULANI BRANCH, TVL.

~~COMMISSIONER OF OATHS~~ Manager

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(Transvaalse Provinsiale Afdeling)

Ex parte:

DIE STAAT

teen

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 ANDER — Die Beskuldigdes

In die aansoek van:

POPO SIMON MOLEFE — 1ste Applikant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA — 2de Applikant

MOSES MABOKELA CHIKANE — 3de Applikant

en

DIE STAAT — Respondent

KENNISGEWING VAN LIASSERING VAN VERDERE BEËDIGDE VERKLARING

Neem kennis dat Respondent aansoek sal doen op die datum van aanhoor van die Aansoek van applikante om die verdere beëdigde verklaring van Kaptein F P R Botha, hierby aangeheg en gemerk Aanhangsel 'G', ter opponering van gemelde aansoek van Applikante in te dien.

P H H FICK
ADVOKAAT VIR RESPONDENT

AAN : GRIFFIER VAN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA
(TRANSVAALSE PROVINSIALE AFDELING)

: ADV G BIZOS SC
PALEIS VAN JUSTISIE, PRETORIA

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

1

Frederick Phillipus Rudolph BOTHA, kaptein in die Suid-Afrikaanse Polisie en verbonde aan Veiligheidstak, Hoofkantoor, Pretoria verklaar voorts onder eed tot my eedsverklarings gedateer 26 Januarie 1987, 2 Februarie 1987, 4 Februarie 1987 en 19 November 1987.

1

Ek het op 24 November 1987 die applikante se memorandum en stawende beëdigde verklarings asook die beëdigde verklaring van Albertina SISULU ter insae gehad.

2

Ten aansien van para 5 van die beëdigde verklaring van Simon Popo MOLEFE moet ek die agbare Hof inlig dat die datum 22 April 1984 verkeerdelik weergegee is en dat die korrekte datum 22 Augustus 1984 is.

Na ontvangs van die applikante se replieke het ek my weer vergewis van die feite en gevind dat die verkeerde datum inderdaad in my eedsverklaring vervat is en as gevolg van 'n oorsig tydens nagaan van die getikte weergawe nie reggestel is nie.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

2

Die applikant se bewering betreffende aanhouding van UDF bestuurslede tot April 1984 is gevolglik juis.

As die korrekte datum egter as aanduiding sou dien was die onderstaander persone wat as UDF-leiers bekend is egter in aanhouding soos teenoor elk se naam aangedui:

Archibald Jacob GUMEDE 1984-08-21 tot 1984-09-07
Chanderdeo SEWPERSADH 1984-08-23 tot 1984-09-07
Mawalal RAMGOBIN 1984-08-23 tot 1984-09-07
Dr Essop Essack JASSAT 1984-08-21 tot 1984-12-13
M J NAIDOO 1984-08-21 tot 1984-09-07

3

Ten aansien van die bewerings in para 3 in die beëdigde verklaring deur Albertina SISULU wens ek as volg kommentaar te lewer. Nie een van die persone met die uitsondering van Curnick NDLOVU, amptelike lede van die Nasionale Uitvoerende bestuur van die UDF nie. Hulle kon wel van tyd tot tyd gekoöpteer gewees het op die NUB van die UDF.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

3

Ten aansien van Curnick NDLOVU wens ek te meld dat 'n saak van Subversie tans teen hom ondersoek word en hoewel hy tans nie ingevolge die noodregulasies aangehou word nie, hy wel later arresteer mag word.

4

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie en ek beskou die eed as bindend op my gewete. So help my God.

________________________KAPTEIN

F P R BOTHA

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp.

Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebing op hede die 19de dag van NOVEMBER 1987 te PRETORIA

____________________(LUITENANT)

D J OLIVIER

VREDEREGTER, AMPSHALWE RSA

David Jacobus Olivier

Luitenant: Suid-Afrikaanse Polisie

Polleys Arkade

SAP-Hoofkwartier

Schoemanstraat

PRETORIA

6463

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

H

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(Transvaalse Provinsiale Afdeling)

Ex parte:

DIE STAAT

teen

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 ANDER Die Beskuldigdes

In die aansoek van:

POPO SIMON MOLEFE 1ste Applikant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA 2de Applikant

MOSES MABOKELA CHIKANE 3de Applikant

en

DIE STAAT Respondent

RESPONDENT SE HOOFDE VAN BETOOG

1.

ALGEMEEN

Ad die Aansoek om Borgtog:

Ad par. 1:

Die feitelike inhoud hiervan word erken.

Ad par. 2:

2 en 2.1 Die feitelike inhoud van die inleidende paragraaf

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

word erken, maar Respondent ontken dat die veiligheidstoestand in die land verbeter het.

Respondent ontken dat die situasie in die Witwatersrand en Pretoria stabiliseer het.

2.2 Die Staat betwis die juistheid van dié paragraaf en voer aan dat dit 'n onaanvaarbare veralgemening is om te beweer dat 'n aantal persone as samesweerders in die akte van beskuldiging vermeld, vrygelaat is. Die Staat beweer, dat slegs 3 lede van die Nasionale bestuur van die UDF vry is en dat die optrede van al die lede van die UDF se streeksbesture gemonitor word vir verdere optrede. Sien Aanhangsel "A", par. 73. (f 99)

2.3 Die Staat betoog dat die vrylating van die applikante die veiligheid van die Staat in gevaar sal stel. Hul het reeds aangetoon, soos uit hul getuienis blyk, dat hul voortgegaan het met UDF-aktiwiteite terwyl hul vir die Polisie geskuil het, en verder word die Agbare Hof verwys na die verklaring van kapt F P R BOTHA Aanhangsel "A" tot Respondent se stukke waaruit dit blyk dat Applikant Popo Simon MOLEFE reeds met die ANC geskakel het vir sekere optrede teen die Staat en dat applikant Mosiuoa Gerard Patrick LEKOTA, terwyl hy tans in aanhouding is, reeds met Govan MBEKI, 'n selfverklaarde en ongerehabiliteerde

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

ANC-lid, en oortuigde Kommunis, geskakel het.

Ad par 3:

Die Staat betoog dat die Applikante, deur nie te bedank uit hul UDF-poste nie, hul vereenselwig met die UDF-aktiwiteite.

Ad par 4:

Dit is die Staat se betoog dat die hof nie slegs sal let op die tydperk wat die applikante reeds in aanhouding is en nog sal wees totdat die saak afgehandel is nie, maar ook na die staatsveiligheid en die vraag of die applikante hul verhoor enduit sal staan.

2.

Dit is die Staat se betoog dat die applikante nie daarin geslaag het om aan te toon dat nie vrylating nie die Staatsveiligheid in gevaar sal stel, dat hul nie sal ontvlug nie, en dat die veiligheidstoestand sodanig verbeter het dat gesê kan word dat hierdie Agbare Hof nie meer gebonde is aan die uitspraak van die volbank van 7 Februarie 1984 nie.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Die Meriete van die aansoek:

3.

Die UDF en sy geaffilieerdes voer steeds kampanjes om die Staat en Staatsinstellings omver te werp en onwerkbaar te maak - kampanjes waaraan die applikante aktief deelgeneem het toe dit beplan was.

So voer UDF en sy geaffilieerdes kampanjes uit vir:

(a) Die vrylating van "politieke" gevangenes en begenadiging van veroordeelde moordenaars en ander misdadigers:

(i) Aanhangsel A: par. 49 (p81)

(ii) Aanhangsel A: par. 3 (p.3) (p.37)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.23) (p.238)

(b) Die Freedom Charter.

(i) Aanhangsel A: par. 49, 50 (p. 81, 85)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Comittee Conference Verslag p.32) (p248)

(iii) Aanhangsel A: (Isizwe, vol 2, no 1, Sept. 1987, p.17) (p189

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(c) Uitbouing van die UDF en sy geaffilieerdes, veral COSATU:

(i) Aanhangsel A: par. 20-23 (p59-64)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.33) (p.249) ✓

(d) Isolering van die Regering:

(i) Aanhangsel A: par. 32 (p. 73)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.34) (p250) ✓

(e) Die mobilisering van Blankes in buite-parlementêre opposisie:

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.34) (p250) ✓

(f) Organisering van Indiër & Kleurlingwoongebiede

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.35) (p251.) ✓

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(g) Uitbouing van vroue-organisasies:

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.36) (p.252) ✓

(h) Organisering van werkers:

(i) Aanhangsel A: par. 54, 58, 61 (p88, 89, 91)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference p.37) (p253) ✓

(i) Uitbouing van gemeenskapsorganisasies:

(i) Aanhangsel A: par. 40 (p.76)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.37) (p.253) ✓

(j) "National United Action".

(i) Aanhangsel A: par. 26-27 (p.67-69)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.38) (p.254) ✓

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(k) Organisering van die werkers:

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.39) (p.255) ✓

(l) Viering van 16-6 en 12-26/6

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p. 39) (p.255) ✓

(m) "Living wage, hands off COSATU" en "Jobs for all":

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.42) (p.260)

✓

(n) Die bedanking van alle opposisie partye soos verteenwoordig in die Parlement:

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.43. (p261) ✓

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(o) Vereniging van alle onderwysers in 'n enkele, progressiewe en nasionale liggaam.

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.44). (p262) ✓

(p) Opponering van uitsettings weens versuim om huur te betaal:

(i) Aanhangsel A: par 46, 56 (p80, 89) ✓

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.45). (p263) ✓

(q) Die aanvaarding deur die regering van die bepalings van die Geneefse Konvensie:

(i) Aanhangsel A: par. 48 (p81)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.47). (p265)

(r) Verwerping van die Regering se aksies teen aanvalle van buite die landsgrense:

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(i) Aanhangsel A: par. 47 (p81)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference Verslag p.48). (p266) ✓

(s) Die verwerping van Imperialisme:

(i) Aanhangsel A: (National Working Committee Conference, p.49). (p267) ✓

(t) Onderwys:

(i) Aanhangsel A: par. 28, 39, 55 (p70, 75, 88)

(ii) Aanhangsel A: (National Working Committee Confernce Verslag p.36). (p251) ✓

(u) Verwerping van Bantustans:

(i) Aanhangsel A: p.35 (p251) ✓

4.

Die huurkwessie duur steeds in die Vaaldriehoek voort en daar is nog steeds grootskaalse boikot van huurbetalings:

(i) Aanhangsel: C. (p530)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

5.

In die Vaal gaan die mobilisering en organisering en politisering steeds voort, soos blyk uit die verklaring van kapt. CONRADIE, Aanhangsel B :. (p.465)

(i) Die VCA is steeds aktief besig in die Vaal met vergaderings; (Aanhangsel B, par. 3.1.5)(p.466)

(ii) Etlike stakings was in die Vaal van stapel gestuur die afgelope tyd; (Aanhangsel B, par. 3.4 (p.469)

(iii) Die VCA reik steeds pamflette uit t.o.v. die huurkwessie en Raadslede en herdenking van 3 September 1984. (Aanhangsel B, par. 3.1.3, 3.1.5). (p 465, 466)

(iv) SAYCO het ook die Vaal pamflette versprei; so is pamflette versprei vir mobilisering van die massas teen teregstelling van sg. "patriotte" wat ter dood veroordeel is; plakkers waarin Oliver TAMBO, die "Comrade President" gelukgewens word met sy verjaardag, is deur STYCO, 'n affiliaal van SAYCO, versprei; 'n pamflet waarin die massas opgeroep word om kultuur as deel van die vryheidsstryd te sien, is deur SAYCO versprei; 'n pamflet waarin

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

TAMBO, "die leier van die mense" gepopulariseer word, is versprei. Aanhangsel B, par 3.1.1, 3.1.12, 3,.1,13, 3.1.14. (p465, 467)

(v) COSATU het ook sy publikasies in die Vaal versprei; 'n pamflet waarin die massas opgesweep word om die sg. "Living Wage Campaign" van COSATU te steun, is versprei; 'n nuusbrief waarin sosialisme gepopulariseer word, is versprei. Aanhangsel B, par. 3.1.9, 3.1.15, 3.1.18. (p 467, 468)

(vi) Self het die UDF ook pamflette in die Vaal versprei waarin die ANC gepopulariseer word en waarin 20 Julie; die sg. "Goniwe Day" gevier word. Aanhangsel B, par. 3.1.7, 3.1.8. (p466)

(vii) Ook AZAPO het pamflette ter herdenking van Biko-dag versprei. Aanhangsel B, par. 3.1.9, 3.1.10. (p467)

(viii) 30 Julie 1984 was as 'n "stay-away" gepopulariseer deur die VCA. Aanhangsel B, par. 3.1.2. (p465)

(ix) 'n Skole-boikot was deur die VASCO (Vaal Students Congress) gereël vir 10 September 1987

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

by 2 skole in die Vaal. Aanhangsel B, par. 3.1.4. (P466)

(x) Die VCA het ook begin om straat-, blok-, en areakomitees in die Vaal in te stel;

(xi) In Boipatong en Bophelong is gedurende Oktober 1987 slagspreuke aangebring waarin Sosialisme, die ANC, die NECC, Winnie MANDELA, MBEKI, SLOVO, die SAKP en TAMBO gepopulariseer word. Aanhangsel B, par. 3.2. (P468)

(xii) Daar was ook 9 gevalle van intimidasie en 16 gevalle van brandstigting, klipgooiery en aanvalle op polisie en staatsgeboue en huise in die Vaal, terwyl daar nie minder as 22 stakings in die Vaal was nie. Aanhangsel B, par. 3.3. (P469)

(xiii) Ook is 13 persone vanuit die Vaal aangehou weens hul bedrywighede teen die Staat. Aanhangsel B, par. 3.5. (P469)

(xiv) Soos uit die verklaring van mnr MATTHYSEN, Aanhangsel C blyk, is die betalings van huishuur steeds power in die Vaal en kan dit toegeskryf word aan die kampanje teen die Swart Plaaslike Bestuur in die Vaal.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Dit word dus respekvol betoog dat daar nie gesê kan word dat die veiligheidssituasie in die Vaal genormaliseer het nie, maar word betoog, gaan die mobilisering en organisering van die massas steeds onverpoosd voort onder UDF se leiding in die Vaal.

6.

Ook wat die geweldpleging en onwerkbaarmaking van Staatsinstellings betref, gaan die aktiwiteite steeds onverpoosd voort, nieteenstaande die noodtoestand, en beroem UDF hom daarop dat sy aktiviste steeds daarin slaag om die polisie te ontwyk, dat hul selfs geheime massavergaderings reël, en dat die aanslag teen die Staat steeds feller word:

(i) Insiggewend in die verband is die vorige beëdigde verklaring van A CACHALIA; een van UDF se Nasionale Tesouriers, wat by die vorige borgaansoek ingehandig is, en waarin verklaar word dat die sg. "liberated zones, Peoples Courts, alternative structures, no-go areas etc", nie deel van UDF se beleid uitmaak nie. (Sien vol.246 p.13099, reël 20 e.v. van die hofrekord); In Aanhangsel A, National Working Committee Conference Verslag, p.50-51 erken UDF (p268-269) egter dat hy met die Straatkomitees saamwerk en

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

hul erken. Die resolusie is op 24-25 Mei 1986 geneem voor Cachalia sy verklaring gemaak het.

(ii) Wat die alternatiewe strukture betref, blyk dit daar reeds 400 sg. "peoples Courts" landswyd bestaan en opereer - sien Aanhangsel "A" (par. 71). (p 99)

(iii) Uit aanhangsel A, Isizwe, vol 2, no 1, Sept. 1987, p.18-21, is dit duidelik dat UDF sone- en straatkomitees sien as deel van die UDF en die vorming daarvan aanmoedig. (p190 - 191)

(iv) Gedurende die noodtoestand het die mobilisering en organisering van die massas, en veral die jeug en vroue, onder UDF se vaandel volskaals voortgeduur. So is SAYCO (South African Youth Congress) en die UDF Womans Congress gestig. (Sien aanhangsel A, National Working Committee Conference, p.p. 14 en 36), en AZASO gaan onder (p229 + 252) 'n nuwe naam, South African National Students Congress (SANSCO) voort om die studente te organiseer (Aanhangsel A, National Working Committee Conference, p.16). (p.231)

(v) Wanneer daar gekyk word na die tabelle in aanhangsel A, par. 70 vervat, dan blyk die (p97)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

volgende

(a) Eerstens; dat die dade van terreur in 1987 se eerste 9 maande alleen, hoër is as dié van 1985 toe die eerste noodtoestand afgekondig is en toe die Transvaalse volbank se uitspraak t.a.v. borgtog aangehoor is in hierdie saak (p.2-5). (P436, 439)

(b) Tweedens; dat die terreurdade in die Witwatersrand die 3de hoogste in die land is, en dat as Soweto bygereken word, die terreurdade in die Witwatersrand die hoogste in die land is in 1987 (p.6). (P440)

(c) Derdens; dat die polisie, wat die wet en orde moet handhaaf, die primêre teiken van terrorisme in 1987 was (p.7 & 8 & 10). P441-4)

(d) Vierdens; dat wat rasse betref, die Swartes en Blankes die primêre teikens van die terroriste in 1987 was (p.9, p.12 & 13). (P 443, 446-7)

(e) Vyfdens, dat terreurdade in 1987 primêr stedelik was; (p.11). (P445)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(f) Sesdens; dat wat beslaglegging van terroriste-wapentuig betref, Soweto saam met die Westelike Provinsie die 2de meeste beslagleggings in 1987 opgelewer het; (p.14). (p.448)

(g) Sewende; dat as die statistiek op p.p. 15 en 16 vergelyk word, sal gevind word dat daar 'n drastiese toename was in gevonde terroriste-wapentuig in die tydperk 1986-1987 teenoor die vorige elf jaar se totaal. (p. 448A - 449)

Dit word dus respekvol betoog dat die veiligheidstoestand nie in vergelyking met 1985, toe die 1ste noodtoestand afgekondig is, verbeter het nie, en dat nie gesê kan word dat die Witwatersrand genormaliseer het nie.

(vi) Wat die Pretoria-gebied betref word verwys na die verklaring van lt H BRAND, Aanhangsel "E" waarvolgens dit vir die tydperk Julie-4 November 1987 blyk t.o.v. Mamelodi en Atteridgeville: (p.536)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(a) Eerstens; dat daar 4 petrolbomaanvalle was;

(b) Tweedens; dat daar 2 aanvalle op veiligheidsmag-patrollies was;

(c) Derdens; dat 2 skole aan die brand gesteek was;

(d) Vierdens; dat daar 2 gevalle van intimidasie was;

(e) Vyfdens; dat daar 2 gevalle was waar polisie-wonings aangeval was met handgranate en AK47-gewere, en dat een munisipale polisieman gedood is.

(f) Sesdens; dat daar een terroriste-wapenopslagplek gevind en 5 opgeleide ANC terroriste gearresteer is;

en

(g) Sewende; dat daar 41 stakings gereël en gehou was;

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(h) Agstens, dat DESCOM, SAYO, MAYO en SOYO vergaderings hou en organiseer vir die herdenking op 21 November 1987 van die "Mamelodi Massacre", en dat die kampanjes van "Black Christmas", "Christmas Against the State of Emergency" en "Consumer Boycott" voortduur.

Daar is dus met respek, ook geen sprake van normalisering van die veiligheids-toestand in die Pretoria-area nie; en gaan die aanslag teen die Staat en Staatsinstellings onverpoosd voort.

Sien onder Aanhangsel A, par. 59 en p.9 van die stuk UDF Unites, Cosatu Education, July 1987. (p. 90, ~~p...~~) (p. 411)

Die applikante het die geweldpleging in en om Pietermaritzburg voorgestel as onderlinge gevegte tussen die groepe aldaar.

Die hof word respekvol verwys na Aanhangsel "A", par. 72 'n (p 99) dokument opgestel deur die sekretaris van UDF (Natal Middellande) en wat ook in sy (Martin WITTENBERG) se besit gekry was.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Dit word betoog dat hiervolgens dit duidelik is dat dit geen "onderlinge geveg" is nie, maar inderdaad georganiseerde optrede deur o.a. UDF aktiviste.

Uit die dokumente blyk dit:

Eerstens; dat dit deel van UDF se algemene strategiese doel is om "peoples power" te bou, om die eenheid tussen UDF en COSATU te verstrek; om die stryd na die Blanke gebiede te neem, om die stryd teen sg. "Collaborators" en "dummy institutions" te verskerp en om kapt Gatsha BUTHELEZI te isoleer en te diskrediteer (p.1); (p455)

Tweedens; dat die jeugorganisasies in die verskillende woongebiede volgens die sel-sisteem funksioneer en hul selle uitbou (p.2); (p456)

Derdens; dat die jeug die sel-strukture moet verder ontwikkel en uitbou en dat die jeug Inkatha moet "tackle" en ook "defence mechanism" moet skep (p.3); (p.457)

Vierdens; dat die "African areas" ondersoek is; dat daar 'n aantal knelpunte vir mobilisasie en organisasie geïdentifiseer is, en dat daar in die algemeen vir die "civics" "lots of issues" is om rondom te mobiliseer en dat daar potensiaal is in die gebiede (p.4); (p458)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Vyfdens; dat daar t.o.v. die sg. "Indian areas" ± 18 NIC-aktiviste werksaam is, en dat dit deel van die strategiese doelstelling is om die Huis van Afgevaardigdes te vernietig (p.5); (p459)

Sesdens; dat daar in die Indiërgebiede jeugorganisasies ontwikkel moet word; dat in die Kleurlinggebiede geen "progressiewe" jeugorganisasies bestaan nie, en dat NIC verantwoordelik vir hierdie gebiede sal wees; dat in die Blanke gebiede beter koördinasie tussen die organisasie moet bewerkstellig word; (p.6); (p460)

Sewende; dat op nasionale vlak eenheid tussen vakbonde bewerkstellig moet word; dat plaaslike strukture uitgebou moet word; dat straatkomitees gebou moet word (p.7); (p461)

Agtstens; dat daar voltydse organiseerders vir die plattelandse gebiede aangestel word, dat UDF en die kerke meer gereeld saam vergader; dat die verhouding tussen UDF en die SACC ontwikkel word, en dat daar samewerking tussen die predikante en gemeenskaporganisasies bewerkstellig moet word, (p.8); (p462)

Laastens; dat ook op sportgebiede georganiseer moet word, dat adviesburo's ingestel word, dat werkers aangestel word om behulpsaam te wees op die gebiede van Arbeid en Opleiding.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

7.

Die jeug speel 'n baie belangrike rol in die vryheidstryd, soos gesien kan word uit die geskrifte van die ANC en die uitlatings van aktiviste verbonde aan UDF en sy geaffilieerdes - sien Aanhangsel A, par. 7, par. 9, par. 11, par. 16, par. 30. (p. 41, 46, 48, 54, 72)

Dit is ook duidelik dat die feit dat daar nie meer so baie skole-boikotte is nie, nie toegeskryf kan word aan enige suksesse wat die veiligheidsmagte behaal het nie, maar dat dit 'n duidelike strategiese opdrag is wat direk van die ANC kom en deur UDF en sy geaffilieerdes uitgevoer word: Aanhangsel A, par. 18. (p 55)

8.

Ook die persone wat in Aanhangsel A, par. 79 vermeld word, is nog nie in hegtenis geneem na hul borgtog verleen was en ontvlug het. (p. 103)

9.

Dit word betoog dat waar 1ste applikant reeds met die ANC gekontak het, en waar ander UDF-aktiviste en -leiers, soos Archie Gumede, Joe Nkuna en Faye Reagon ook reeds met die ANC kontak gemaak het, daar 'n wesentlike gevaar is dat die applikante, soos ander UDF-aktiviste voor hul (Steve Tshwete, Stompie Mokgele, en die persone in Aanhangsel A, par. 79 genoem) die land uit sal vlug sodra "die skoen

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

begin knyp".

Ook 2de applikant het terwyl hy in aanhouding is, gekommunikeer met Govan Mbeki, 'n persoon wat steeds 'n ANC- en SAKP-lid is. 2de applikant het, terwyl hy geweet het dat 'n borgaansoek gerig gaan word, hierdie optrede gevolg en dit word betoog dat die onderneming van 2de applikant, soos in par. 2.3 van die aansoek om borgtog uiteengesit is, in dié lig gesien moet word. Ook behoort die Agbare Hof in ag te neem dat die applikante reeds vantevore verklaar het dat hul geen geloof in hierdie Agbare Hof se onpartydigheid het nie.

Verder is dit ook so, word respekvol betoog, dat daar 'n ANC-plan bestaan om applikante te help om die land te verlaat.

10.

Sover die rewolusionêre klimaat in die land betref, word op die volgende gewys:

(i) In UDF se almanak (Aanhangsel A, par. 3) word openlik gepropageer "MK is coming", "Viva Tambo", "UDF-ANC" en ook die ANC-kleure. (P37)

(ii) Archie GUMEDE, die president van UDF besoek die ANC en SACTU in Londen en voer daar

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

samesprekings - Aanhangsel A, par. 4). (p38)

(iii) SAYCO, 'n filiaal van UDF, se verteenwoordigers voer 'n onderhoud met die ANC en verklaar dat hul ondergronds in die RSA opereer en dat "they are dealing with the vigilantes and the 'Kitskonstabels'" - Aanhangsel A, par. 6). Ook verklaar hul dat hul die Raadslede reeds "replaced" het met "civic structures" - (Aanhangsel A, par. 7) (p41)

(iv) Moorde op veiligheidspolisie en beriggewers word nog steeds gepleeg - (Aanhangsel A, par. 8). (p44)

(v) Dit word gepropageer dat "The Black Townships are ungovernable now, and organs of apartheid Government are being replaced by organs of peoples power ..." - (Aanhangsel A, par. 9). (p46)

(vi) UDF beoog om "full blast towards greater consolidation of our own structures and related organs of peoples power" te werk - (Aanhangsel A, par. 10). (p47)

(vii) UDF beroem hom daarop dat hy "literally in every school, factory, township, street and

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

rural village (exists) - (Aanhangsel A, par. 10). (p.47) 222

(viii) UDF beroem hom ook daarop dat hy deur middel van "township based peoples power" in staat is om misdaad te "kontroleer" en dispute in die gemeenskap op te los - (Aanhangsel A, par. 11). (p48) 223

(ix) Skoliere word aangemoedig om weer skole by te woon sodat skole-organisasies herbou kan word - (Aanhangsel A, par. 18). (p.55) 230

(xi) Daar is tans 'n "general revival of civic organisation" aan die gang onder UDF se leiding - (Aanhangsel A, par. 19). (p.57) 232

(xii) Op die gebied van die werkers, is COSATU help stig en bestaan daar 'n "fighting alliance" tussen UDF en Cosatu - (Aanhangsel A, par. 20-22). (p.59-64) 233

(xiii) Cosatu is 'n openlike ondersteuner van die ANC - (Aanhangsel A, par. 23). (p64) 280

(xiv) Ook in die Indiër- en Kleurlinggebiede is daar ten opsigte van jeugmobilisasie 231

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

vooruitgang gemaak onder UDF se leiding - (Aanhangsel A, par. 25). (p.66)

(xv) Ook op die gebied van die sg "Peoples Education" verklaar UDF dat hul groot vordering gemaak het - (Aanhangsel A, par. 28). (p.70) 240

(xvi) Cosatu, UDF, SAYCO en RMC vereer die persone wat polisiebeamptes "ge-elimineer" het, as patriotte - (Aanhangsel A, par. 49). (p.81) 290

(xvii) Cosatu, wat openlik sosialisme voorstaan, beroem hom daarop dat hy vir sy tweede jaarkongres boodskappe van ondersteuning gekry het van die ANC, SAKP, SACTU en selfs in Soviet-vakbonde - (Aanhangsel A, par. 50). (p.85) 304

(xviii) Die ANC verklaar nou openlik dat die SAKP, SACTU, Cosatu, UDF en SAYCO sy "permanent allies" is - (Aanhangsel A, par. 59). (p.90) 366

(xix) Sayco populariseer Tambo openlik en word die massas in die Vaal ook deur middel van die "cultural festival" beïnvloed om hul met veroordeelde terroriste soos Solomon Mahlangu, te identifiseer - (Aanhangsel B,

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

par. 3.1.13-14. (p467)

(xx) Ook in die Vaal word die ANC, SAKP, Slovo, SAKP en Mbeki openlik deur middel van slagspreuke gepopulariseer - (Aanhangsel B, par. 3.2). (p.468)

(xxi) In die Vaal word ook nou straatkomitees beplan en aangemoedig - (Aanhangsel B, par. ~~313~~). 3.1.5. (p.466)

11.

Applikante was ook, so word betoog, deel van die UDF-bestuur wat die kampanjes, wat nou nog gevoer word, help beplan en koördineer het.

p221

12.

Dit is ook so dat die Agbare Hof in 'n sekere opsig in 'n beter posisie is as die Prokureur-Generaal wat die borgtog opponeer, aangesien die Agbare Hof die applikante se getuienis in die hof aangehoor en applikante kon waarneem terwyl hul getuig het, maar in 'n ander opsig is die Prokureur-Generaal in 'n beter posisie as die Agbare Hof aangesien aan die Prokureur-Generaal stukke en inligting voorgelê was wat nie van die Agbare Hof voorgelê kon word nie, en word die Agbare Hof in dié verband verwys na Aanhangsel D, par. 6 van Respondent se stukke. (p535)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

13.

Dit is my respekvolle submissie dat applikante nie daarin geslaag het om aan te toon dat borgtog aan hul verleen behoort te word nie, en word respekvol betoog dat die aansoek afgewys behoort te word.

P H H FICK

6386

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(Transvaalse Provinsiale Afdeling)

In die saak van -

PATRICK MABUYA BALEKA EN ANDER Beskuldigdes

en

DIE STAAT

KENNISGEWING VAN OPPONERING.

NEEM KENNIS dat die Staat van voorneme is om die aansoek van die Beskuldigdes te opponeer.

NEEM VERDER KENNIS dat die Staat van voorneme is om op die aange= hegte beëdigde verklarings van -

1.	Kapt. F.P.R. Botha	-	Aanhangsel "A";
2.	Kapt. F.P.R. Botha	-	Aanhangsel "B";
3.	Kapt. J.F. Conradie	-	Aanhangsel "C";
4.	Mnr. E.H.K. Matthysen	-	Aanhangsel "D";
5.	Kapt. J.P. Kleynhans	-	Aanhangsel "E";
6.	Kapt. J.A. Lubbe	-	Aanhangsel "F";
7.	Adjudant-offisier P.J. Weideman	-	Aanhangsel "G";
8.	Sersant C.T.M. de Vries	-	Aanhangsel "H";
9.	Majoor C.J.E. van Wyk	-	Aanhangsel "J";
10.	Kol. W.C. Pretorius	-	Aanhangsel "K";
11.	Luitenant-kolonel G.H. Nel	-	Aanhangsel "L";
12.	Adjudant-offisier S.C. Venter	-	Aanhangsel "M";

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

13. Speurder Adjudant-offisier T.J. Hough - Aanhangsel "N";
14. Kaptein F.P.R. Botha - Aanhangsel "O";
15. Mnr. S.J. Coetzer - Aanhangsel "P";
16. Adv. D.B. Brunette S.C. - Aanhangsel "Q";
17. Luitenant D.B. Erasmus - Aanhangsel "R";
18. Majoor P.E.J. Kruger - Aanhangsel "S";
19. Kaptein F.P.R. Botha - Aanhangsel "T";
20. Mnr. A.A. Mahlangu - Aanhangsel "U";

te steun ter ondersteuning van die opponering van die borg=aansoek.

GETEKEN te DELMAS hierdie 9de dag van FEBRUARIE 1987.

P.B. JACOBS
ADJUNK PROKUREUR-GENERAAL: TRANSVAAL

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

I N D E K S

AANHANGSEL:		BLADSY
A	Verklaring van Kaptein F.P.R. Botha	1- 6
B	Verklaring van Kaptein F.P.R. Botha	93- 98
A1	SECHABA - Maart 1986	7 - 18
A2	SECHABA - April 1986	19- 25
A3	SAYCO Konstitusie	26- 32
A4	UDF Update - November 1986	33- 56
A5	ISIZWE The Nation - November 1986	57- 85
A6	Staatspresident se boodskap Onder Botha, PW, 1986	86- 91
A7	Noodregulasies en die Media Onder Rapport, 1986-12-21	92
C	Verklaring van Kaptein J.F. Conradie	99-102
C1	Pamflet - Free the Sharpeville Six Onder UDF, Vaal, 1986	103-104
C2	Pamflet - Consumer Boycott Onder Consumer Boycott Committee (Vaal), 1986	105
C3	ANC-pamflet - Defeat Botha's Emergency Onder ANC, 1986	106
C4	ANC-pamflet - Huurgelde Onder ANC, 1986	107-108
C5	UDF-National United Action 16-26 December 1986 Onder UDF et a, 1986	109-110
D	Verklaring van mnr. E.H.K. Matthysen	111-113
E	Verklaring van Kaptein J.P. Kleynhans	114-~~122~~ 117
E1	Notal - Alternatiewe Strukture Reeds in versameling as bewysstuk C100.	118-123
F	Verklaring van Kaptein J.A. Lubbe	124-126
F1	Liberated Zones - Pamflet	127
F2	Foto's van messe	128
F3	Pamflet - Notas ~~Re~~volutionary Theory	129-135
G	Verklaring van Adjudant-offisier P.J. Weideman	136-138
G1	Theory of S.A. Rev. Onder Nhlaluleko, 1986	139-166
G2	ANC Junie 1985 verslag Onder ANC, 1985	167-193
G3	Pamflet - UDF, COSATU Onder SARHWU, 1986	194
G4	Workshopverslag oor United Nation~~s~~al Action	195-197
G5	Pamflet-"Support workers against Exploitation"CCAWUSA Onder CCAWUS 1986	198

In alpha-lêers (A1–A7; C1–C5; G1–G3; G5)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

G6	Pamflet on December 1"Published by Mawu and Cosatu" Onder MAWU, 1986	199
G7	Plakaat - "December 1st we remember" Onder COSATU, 1986	200
G8	30 Years of the Freedom Charter - Raymond Suttner & Jeremy Cronin Reeds in versameling	201-219
G9	Plakaat-"30 Years of the Freedom Charter"	
H	Verklaring C.T.M. de Vries, Tembisa	221-223
H1	"Defence" - pamflet	224
J	Verklaring van Majoor C.J.E. van Wyk-Alexandra	225-227
J1	Pamflet - Straatkomitees (Onder AAC, 1986)	228
J2	Straatblokke - pamflet. (Onder AAC, 1986)	229
J3	AAC-strukture (Onder AAC, 1986)	230-231
J4	Pamflet - Org. People's Power - Onder Anon, 1986	232-244
K	Verklaring van Kol. W.C. Pretorius	245-252
K1	Pamflet - Duduza Onder Duduza Stay Away Committee, 1986	253
L	Verklaring van Lt.-Kol. G.H. Nel	254-258
M	Verklaring van Adjudant-offisier S.C. Venter	259-260
M1	Pamflet - RCA Onder Rabanda Civic Association, 1986	261-263
M2	Release our Leaders Onder DPSC & DESCOM, 1986	264-266
M3	UDF News Onder UDF News 3/2, June 1986	267-272
M4	Plakaat "December 16 - 26 Xmas against the Emergency" UDF Onder UDF, 1986	273
M5	Plakaat "10 Fighting Years 1976-1986" Onder UDF, 1980	
N	Verklaring van Sersant T.J. Hough	275-283
N1	ANC-Verslag aan O.A.U. July 1986 Onder ANC, 1986	284-295
N2	Foto's, Slagspreuke	296-305
N3	Pamflet SRC's Onder Lingelihle SRC Committee, 1986	306-307
N4	Pamflet-Cradock Students' Council Onder Crasco, 1986	308
N5	NECC - Conference Pamflet	309-310
N6	NECC - Verslag	311
N7	Notule van vergadering - CRASCO	312-314

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

N8	Notas "Why do people missing ......"	315-316
N9	Pamflet - Cape College	317
N10	Verslag - Crasco Meeting	318
N11	Pamflet Viva ANC, UDF, SACP	319-320
N12	Pamflet "Where are They" Onder ECASCO, 1986	321
N13	Pamflet"Doors of Learning and Culture shall be opened"	322
N14	COSAS/AZASO Pamflet Onder COSAS, AZASO, 1986	323
N15	History of Student Struggle	324
N16	Pamflet "Resist Victimisation and Banning"	325
N17	Foto's	326
N18	Foto's	327
N19	Pamflet 16 - 26 December 1986	328-330
O	Verklaring van Kaptein F.P.R. Botha	331
O1	Pamflet - FOSATU onder FOSATU, 1984	332
P	Verklaring van S.J. Coetzer	333-334
P1	Pamflet in selle 16-26 Desember: gevind te Delmas Onder	335
P2	Pamflet in selle gevind te Delmas UDF, 1986	336
Q	Verklaring van Adv. D.B. Brunette S.C.	337-338
R	Verklaring van Luit. D.B. Erasmus - Stompie vlug.	339
R1	Klagstaat S v Stompie Mokgele	340-347
S	Verklaring van Majoor P.E.J. Kruger	348
S1	Verklaring van Majoor P.E.J. Kruger	349
T	Verklaring van Kapt. F.P.R. Botha	351-352
U	Verklaring van Mnr. A.A. Mahlangu [p 354-363 reeds elders in versameling]	353-363

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0001 Delmas

A 188

FREDERICK PHILLIPUS RUDOLPH BOTHA :

Kaptein in die S.A. Polisie en verbonde aan die Veiligheidsafdeling, Hoofkantoor :

VERKLAAR ONDER EED -

1.

Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê na my beste wete en oortuiging waar is, en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek nie glo waar is nie.

2.

Uit die aard van my pligte en werksaamhede het ek toegang en insae in dokumentasie en inligting wat van tyd tot tyd ontvang word van beriggewers wat verband hou met die rewolusionêre aan=slag teen en binne die Republiek van Suid-Afrika, asook die selfregerende en onafhanklike State wat voorheen deel was van die Republiek van Suid-Afrika.

3.

Op die 8ste Januarie 1986 het Oliver Tambo van die "African National Congress" in sy nuwejaarsboodskap strategieë vir 1986 uiteengesit wat onder andere die volgende insluit -

- die intensivering van verenigde massa-aksies wat deur middel van die "United Democratic Front" gekoördineer moet word;
- dat die massa-aksies gekombineer moet word met die gewapende stryd om sodoende 'n sogenaamde "People's War" daar te stel wat nie deur die Veiligheidsmagte beheer sal kan word nie;
- voortgebou moet word op die suksesse om Owerheidsinstel=lings te vernietig en om alternatiewe strukture vir die instel van sogenaamde "People's Power" te vestig. (Sien "Sechaba", Maart 1986, pp. 2 - 12).

4.

Sedert Januarie 1983 is daar deurlopend voldoen aan die oproep van die "African National Congress" dat die massas politiseer, mobiliseer en georganiseer moet word om alle Owerheidsinisia=tiewe en -instellings onwerkbaar te maak.

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

5.

In 1984 is die voorafgaande oproep opgevolg deur 'n oproep van die ANC dat Owerheidsinstellings vernietig en Swartwoongebiede onregeerbaar gemaak moet word, asook dat Polisiebeamptes en die sogenaamde "sell-outs" uit Swartwoongebiede gedryf moet word.

6.

Sedert Januarie 1986 is die persoon, wonings en eiendom van Polisiebeamptes en ander persone wat betrokke is by een of ander Owerheidsinstelling of daarmee geskakel het, op verskeie geleent= hede aangeval en/of vernietig. Die feite word ook uiteengesit in 'n persverklaring gepubliseer in "Rapport" van 21 Desember 1986, soos opgestel deur die Buro vir Inligting, 'n Owerheidsinstansie.

7.

Sedert Januarie 1986 tot op datum is deurlopend voldoen aan die strategie van die ANC, soos uiteengesit, en is daar landswyd strukture tot stand gebring ten einde "People's Power" daar te stel. Volgens dokumente en inligting van beriggewers het die UDF en sy filiale reeds sedert Oktober 1985 'n nasionale veldtog getiteld "Forward to People's Power" geloods. Dit word ook bevestig deur Steve Tshwete, 'n UDF ampsdraer in 'n gesprek met Cassius Mandla in die "Sechaba", 'n ANC-publikasie, van April 1986 op pp. 2 - 6.

8.

(1) Die strukture wat daargestel is as gevolg van die UDF-veldtog, sluit onder andere in straat- en areakomitees wat deur gemeenskapsorganisasies in samewerking met jeug-, werkers- en vroueorganisasies tot stand gebring is. Dit het geskied in opdrag van die "United Democra= tic Front".

(2) Hierdie strukture het ten doel om alle Owerheidsinstellings in die land te vernietig en onwerkbaar te maak en dit te vervang met strukture wat deur hulle beheer en geadminis= treer sal word om sodoende die sogenaamde "People's Power" daar te stel.

(3) Ten einde hierdie strukture vlot te laat funksioneer, word daar van gewelddadige metodes en intimidasie gebruik gemaak. "Volkshowe" (People's Courts) is ingestel en het die vonnisse ingesluit lyfstraf en die bekende "Halssnoer= moorde" (Necklaces).

9.

Wat die jeug in die sogenaamde "Vryheidstryd" betref, se Oliver Tambo in sy nuwejaarsboodskap op 8 Januarie 1986 op bladsy 4

....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

van "Sechaba" gepubliseer in Maart 1986, die volgende -

> "We must continue to work for the establishment of a National Youth Organisation".

Hierdie oproep deur Oliver Tambo is opgevolg deur Peter Mokaba en Deacon Mathe. Eersgenoemde is lid van die UDF-Koördinerende Komitee (Noord-Transvaal). Hulle het gedurende Augustus/September 1986 'n besoek gebring aan Zimbabwe waar hulle lede van die ANC ontmoet het. Die stigting van 'n "National Youth Organisation" was bespreek met die lede van die ANC. Met hul terugkeer het beide deelgeneem aan 'n vergadering in Pretoria waar Peter Mokaba verslag gedoen het oor hul ontmoeting en samesprekings met die ANC in Zimbabwe, en waar Peter Mokaba die ANC se tevredenheid met betrekking tot die stigting van die "National Youth Organisation" aan die vergadering oorgedra het.

10.

(1) Op die vergadering is ook besluit dat die "National Youth Organisation" gestig sal word gedurende Januarie 1987, en is besluit dat die naam van die organisasie sal wees die "South African Youth Congress" (SAYCO).

(2) Frans Mohlala het lateraan ook na die UDF-kantore te Khotso-huis, Johannesburg, gegaan waar hy die Konstitusie van SAYCO ontvang het van Mohammed Vali, wat ook verbonde is aan UDF.

(3) Na ontvangs van die Konstitusie het hy teruggekeer na Noord-Transvaal waar hy in Lebowa die Konstitusie aan die bestaande jeugorganisasies verduidelik het, en daar is toe 'n oorkoepelende jeugorganisasie, naamlik die "Northern Transvaal Youth Congress" gestig.

(4) Hierdie "Northern Transvaal Youth Congress" bestaan uit jeugorganisasies wat reeds aan UDF geaffilieer is.

(5) In 'n publikasie getiteld "UDF Update, UDF Information Bulletin Vol. 2, No. 3 - November 1986, p. 2" onder die opskrif "Youth to Unite in National Organisation, Forward to Congress", word gehoor gegee aan Oliver Tambo se oproep soos vervat in die "Sechaba" van Maart 1986, p. 4 para. 5.

11.

In die lig van bostaande en weens die bevorderende effek daarvan op die rewolusionêre klimaat, was die Owerheid genoodsaak om op 12 Junie 1986 'n noodtoestand en wye veiligheidsregulasies af te kondig.

12.

Nieteenstaande die afkondiging van die noodtoestand en gepaardgaande regulasies is die rewolusionêre klimaat as gevolg van

....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

ANC- en UDF-publikasies en -aksies verhoog, en het dit gepaard= gegaan met veldtogte wat die ANC vanuit Harare geloods het om 'n huurboikot landswyd in te stel en neem die UDF en sy filiale aktief daaraan deel, en ook aktief deel aan die eise dat Raads= lede moet bedank.

13.

Hierdie toestand het veroorsaak dat die rewolusionêre klimaat verhoog het en dat die veiligheid van die publiek, die hand= hawing van wet en orde en die veiligheid van die Staat ernstig in gevaar gestel is. Die Owerheid was gevolglik genoodsaak om wyer magte aan die Veiligheidsmagte te verleen, soos uiteengesit in die Staatspresident se persverklaring.

14.

Ten spyte van die streng veiligheidsmaatreëls, het aksies deur "Umkhonto we Sizwe" en rewolusionêres binnelands ernstige skade aan eiendom, beserings en lewensverlies tot gevolg gehad.

15.

Ek beskik oor inligting dat Frank Chikane, 'n ampsdraer van UDF, die RSA verlaat het. Ek het navrae gedoen by Owerheidsinstan= sies wat paspoorte en reisdokumente uitreik, en volgens inlig= ting wat ek tydens navrae bekom het, het nie een van dié in= stansies 'n paspoort of reisdokument aan hom uitgereik nie en is dit dus onbekend op watter wyse hy die RSA verlaat het.

16.

In 'n dokument getiteld "ISIZWE, the Nation, Journal of the United Democratic Front, Vol. 1, No. 3, November 1986, Issued by the UDF", onder die opskrif "UDF Diary, 3 years of united action" op bladsy 50, maak die UDF die volgende stelling ten opsigte van Terror Lekota en Popo Molefe, tans beskuldigdes in die huidige verhoor van die Staat teen P.M. Baleka en Andere -

> "6 - 7 April 1985. Lekota en Molefe, who emerged from hiding are re-elected National Publicity and General Secretary"

en veral op bladsy 51 maak UDF die volgende stelling

> "Thousands of UDF activists including 136 known UDF officials are detained during the state of emergency. Many others go 'underground' to avoid detention".

17.

In dieselfde publikasie erken UDF sy skakeling met die ANC.

5/................

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Op bladsy 54 maak UDF die volgende stelling -

> "10 June 1986. The UDF as well as a number of its affiliates have met with the ANC".

18.

Die UDF erken ook dat die aktiwiteite "ondergronds" voortgesit word. Op bladsy 54 van dieselfde dokument stel UDF dit soos volg -

> "12 June 1986, paragraph 3 :
>
> In expectation of the inevitable clampdown hundreds of UDF activists go 'underground' to avoid detention. This enables many UDF activists to continue their work".

19.

Vir die tydperke 1 Januarie 1986 tot 11 Junie 1986 en 12 Junie 1986 tot 30 Desember 1986 het geweld in die volgende kategorieë soos volg afgeneem :

Halssnoermoorde ("Necklaces")	104	teenoor	195;
Aanvalle op Raadslede	6	teenoor	9;
Aanvalle op Veiligheidsmagte	351	teenoor	446;
Aanvalle op Staatsgeboue	296	teenoor	488;
Voorvalle waar Eiendom beskadig is	1541	teenoor	2548.

Alhoewel daar in bogenoemde gevalle 'n afname voorkom, het daar vir dieselfde tydperk 'n eskalasie in die volgende twee katego= rieë voorgekom, naamlik -

Terreurdade	121	teenoor	107;
Aanvalle op persone verbonde aan Staatsinstansies	17	teenoor	9.

20.

Vanweë die feit dat wyer magte aan die Veiligheidsmagte verleen is, is 'n groter mate van sukses behaal en het geweld en intimi= dasie (uitgesluit terreurdade) merkbaar afgeneem, maar nieteen= staande die wye magte verleen aan die Veiligheidsmagte het die rewolusionêre klimaat nog nie genormaliseer nie en dui alle inligting daarop dat indien die noodtoestand nou opgehef sou word, daar 'n eskalasie van geweld sal plaasvind.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

So help my God.

Botha Kapt.

F.P.R. BOTHA KAPTEIN
SUID-AFRIKAANSE POLISIE

6/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die dag van JANUARIE 1987, om

----

G.J. MYNHARDT KAPTEIN
VREDEREGTER :
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

GABRIËL JOHANNES MYNHARDT
KAPTEIN - S.A. POLISIE
ELANDGEBOU
KERKSTRAAT
POTCHEFSTROOM

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

FREDERICK PHILLIPUS RUDOLPH BOTHA

KAPTEIN IN DIE SUID-AFRIKAANSE POLISIE GESTASIONEER TE VEILIGHEIDSHOOFKANTOOR, PRETORIA, VERKLAAR:

1.

Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê na my beste wete en oortuiging waar is, en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek nie glo waar is nie.

2.

Uit die aard van my pligte en werksaamhede hanteer en evalueer ek inligting wat deurlopend tot my aandag kom met betrekking tot my ampsdraers en persone verbonde aan die UNITED DEMOCRATIC FRONT en sy affiliale, met die oog om indien die inligting of getuienis wetlike optrede noodsaak, dit te gelas.

Hierdie wetlike optrede sluit nie net in optrede onder die Veiligheidsregulasies nie, maar ook ander landswette wat van toepassing mag wees.

Hierdie wetlike optredes word individueel oorweeg ten einde te verseker dat optredes bona fide is, en om te voorkom dat sulke optredes die openbare orde verder versteur.

3.

Op 1987-01-26 het ek insae gehad in die beëdigde verklarings van die volgende persone, nl:

BENEDICTA MONAMA

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Volgens inligting tot my beskikking verkeer sy tans in die buiteland en word sy gesoek vir aanhouding ingevolge die veiligheidsregulasies agv haar optrede.

DEACON MATHE

Hy word tans gesoek vir aanhouding en ondervraging ingevolge art 29(1) Wet 74/1982 (Wet op Binnelandse Veiligheid). Sy beoogde aanhouding spruit voort uit sy aktiwiteite in die Saulsville/Atteridgeville Youth Organisation en as Jeugorganiseerder van die UDF waardeur die doelstellings van die verbode ANC bevorder is. Hy kon tot dusver nie opgespoor word nie en dit is onbekend waar hy hom bevind.

Die persoon CEDRIC KEKANA gemeld in para 4 van MATHE se eedsverklaring het sedert 1985 verdwyn en kon tot dusver nie opgespoor word nie.

D SWARTZ

Hierdie persoon wat die sekretaris van die UDF Oos-Kaap is, word sedert 1985 gesoek ten einde hom vir ondervraging ingevolge art 29(1) Wet 74/1982 (Wet op Binnelandse Veiligheid). Sy beoogde aanhouding spruit voort uit sy aandeel, as sekretaris vir die UDF Oos-Kaap, vir die instelling van alternatiewe regeringstrukture. Lg maak prima facie ŉ saak van Hoogverraad uit. DERICK SWARTZ se oueers en regsverteenwoordigers het dmv ŉ telegram die Afdelingskommissaris van die SA Polisie Grens-afdeling gedreig met ŉ siviele geding indien lede van die Mag volhard om hulle lastig te val in ŉ poging om SWARTZ op te spoor.

Die persoon Lucille MEYER na wie SWARTZ verwys in para 4 van sy eedsverklaring word tans ook gesoek vir aanhouding ingevolge die Veiligheidsreggulasies. Ek beskik oor inligting dat sy na Ciskei uitgewyk het en daar skuil hou.

DR BEYERS NAUDE

Hy is die algemene sekretaris van die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke wat mede-verantwoordelik is vir die plasing van ŉ advertensie in verskeie dagblaaie op 1987-01-08 waardeur die beeld van die ANC

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

bevorder is en wat tans die onderwerp van ŉ ondersoek met die oog op formulering van ŉ klagte uitmaak. Uit hoofde van sy amp sal hy dus moontlik sy aandeel daarin moet verantwoord.

JESSIE DUARTE

Sy is op 1986-12-05 vanweë haar aktiwiteite nie aangehou nie, maar is ingevolge Rev 7(1) van die Veiligheidsregulasies sekere beperking opgelê. Nieteenstaande hierdie wetlike optrede beskik ek oor inligting dat sy ondergronds met haar bedrywighede voortgaan, en wat mag lei tot verdere optrede. Soortgelyke optrede is teen A DAWBER geloods en die inligting daarop dat sy tans ondergronds haar bedrywighede voortsit, en kan dit lei tot verdere stappe.

SYDNEY PHOLISANI MUFAMADI

Sy bedrywighede is tans van so ŉ aard dat ingevolge Wet 74/1982 optrede oorweeg word.

EDDIE MAKUE

Sy optrede is ook oorweeg en is daar op 1986-12-05 ingevolge regulasie 7(1) van die Veiligheidsregulasies sekere beperking op hom geplaas, en tans dui inligting daarop dat hy sy bedrywighede ondergronds voortsit, en mag dit lei tot verdere optredes. Die persoon Erick MOLOBI genoem in paragraaf 6, van sy eedsverklaring word gesoek vir aanhouding ingevolge die Veiligheidsregulasies tov Sidney MAFUMADI genoem in paragraaf 4, van sy eedsverklaring (sien vorige paragraaf). Die persoon R.A.M. SALOOJEE genoem in paragraaf 6, se optrede was van so ŉ aard dat daar op twee geleenthede alreeds teen hom wetlik opgetree is, en dui die inligting daarop dat hy ondergronds met bedrywighede besig is, maar vanweë sy gesondheidstoestand is verdere optrede teen hom agterweë gehou. Hy het reeds by twee geleenthede vertoë tot die Minister van Wet en Orde gerig vir ŉ verslapping van die beperkings op hom geplaas.

Dr MOTLANA na wie verwys word in para 6, van sy eedsverklaring is verbonde aan die Soweto Civic Association en dien op die bestuur. Tans word ŉ ondersoek ingevolge die Wet op Binnelandse Veiligheid teen

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

die SCA ondersoek en sal dr MOTLANA sy optrede as bestuurder moet verduidelik.

Voorts is dr MOTLANA tydens sy terugkeer vanuit Botswana in besit gevind van 'n verbode publikasie nl 'n ANC-pamflet, en word daar 'n oortreding van art 56(1)C van Wet 74/1982 teen hom ondersoek.

GEORGE DU PLESSIS

Die persone genoem in paragraaf 5 van sy eedsverklaring nl professor I MOHAMMED se aktiwiteite is van so 'n aard dat sy aanhouding oorweeg is, maar beskik ek ook oor mediese getuienis dat sy gesondheidstoestand veel te wense oorlaat, en is daar gevolglik ingevolge Reg 7(1) van die Veiligheidsregulasies sekere beperkings op hom geplaas. Agv die gesondheidstoestand van professor MOHAMMED is daar tot dusver om menslikheidsredes nie teen Ellen MOHAMMED enige stappe geneem nie.

SISA NJIKELANA

Hierdie persoon se aktiwiteite is van so 'n aard dat wetlike optrede teen hom oorweeg is, maar vanweë die ernstige beserings wat hy in 'n motorongeluk opgedoen het en in die Baragwanath-hospitaal opgeneem is, is optrede teen hom voorlopig agterweë gehou.

AUBREY DUNDUBELA MOKOENA

Sy optrede is tans van so 'n aard dat oorweeg word om moontlik in die nabye toekoms teen hom op te tree, en daarbenewens is hy 'n beskuldigde in 'n saak van 'n oortreding van artikel 44(1)E Wet 8/1959 (Wet op Gevangenisse).

Onwettige publikasie van die foto van NELSON MANDELA: Tans word daar ook 'n aanklag van 'n oortreding van art 13 Wet 74/1982 (Wet op Binnelandse Veiligheid) ondersoek wat eersdaags voor die Prokureur-generaal gelê sal word vir 'n beslissing. Die persoon Jabu NGWENYA genoem in paragraaf 5 van sy eedsverklaring word tans gesoek vir optrede ingevolge die Veiligheidsregulasies..

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

4.

Ten opsigte van die persone gemeld in die ander relevante eedsverklarings is optrede nie uitgesluit nie, enige verduideliking sou egter lei dat daar in sekere gevalle sensitiewe inligting openbaar moet word wat polisie-optredes en -metodes sal ontbloot asook die lewens van beriggewers in gevaar sou stel.

5.

Landwyd word daar tans sake wat ondermeer insluit Hoogverraad, Subversie en ander klagtes teen UDF en filiale se ampsdraers en aktiviste ondersoek.

Verskeie persone is reeds in die sake aangehou en sommiges het reeds voor die Hof verskyn om op die klagtes te antwoord.

Verskeie van die persone het ondergronds gegaan of die land verlaat en kan nie opgespoor word nie.

'n Aansienlike hoeveelheid sake wat sedert die ontstaan van die UDF ondersoek word, is ook nog nie gefinaliseer nie.

6.

In verskeie gevalle kan sake nie vir doeleindes van vervolging aan die Prokureurs-generaal voorgelê word nie omdat beriggewers se identiteit beskerm moet word en sensitiewe polisie-metodes openbaar kan word. Die verkryging van inligting met betrekking tot die rewolusionêre aanslag weeg swaarder as die vervolging van persone in sulke gevalle.

7.

Op 1987-02-04 het ek ook insae gehad in Aanhangsel 'E' tot die applikante se eedsverklarings. Tov die persone genoem in die

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

eedsverklarings geld dieselfde beginsel soos uiteengesit in paragrawe 4 en 6.

8.

Ek is vertroud met die inhoud van hierdie verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete. So help my God.

PLEK: Pretoria

DATUM: 1987·02·04.

KAPTEIN

F P R BOTHA

SUID-AFRIKAANSE POLISIE

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 4de dag van Februarie 1987 om 16h00 te Pretoria.

KAPTEIN

G J MYNHARDT

VREDEREGTER:

REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

G J MYNHARDT

KAPTEIN : SA POLISIE

WACHTHUIS

SCHOEMANSTRAAT

PRETORIA

/184

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

JACOBUS FRANCOIS CONRADIE :

Kaptein in die Suid-Afrikaanse Polisie, gestasioneer te Vereeniging en verbonde aan die Veiligheidstak, Vereeniging :

VERKLAAR ONDER EED -

1.

Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê na my beste wete en oortuiging waar is en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal kan word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek weet vals is, of wat ek nie glo waar is nie.

2.

My pligte behels die ondersoek, die hantering van beriggewers en insameling van inligting rakende Veiligheidsaangeleenthede en is my pligte veral toegespits op die Vaaldriehoek.

3.

Gedurende 1986 is daar in die Vaaldriehoek verskeie kampanjes geloods, soos onder andere "Free the Sharpeville Six", en is daar verskeie pamflette in die Vaaldriehoek versprei onder die naam van "UDF - Vaal". In dié pamflette word die massas daarop attent gemaak dat die sogenaamde "Apartheid Courts" gebruik word om die weerstand van die massas te onderdruk. Die massas word in die pamflet daarop gewys dat die ses persone wat weens die moord op 'n raadslid, naamlik Raadslid Dlamini, tot die dood veroordeel is, nie verantwoordelik is vir sy dood nie. In die pamflet word ook 'n oproep gedoen op die Regering om -

- die Hoogverraad-aanklag teen die huidige 22 beskuldigdes terug te trek;
- dat die Raadslede moet bedank;
- dat die huishuur na R30-00 verlaag moet word;
- dat die noodtoestand opgehef moet word;
- dat die in-die-bandoening van COSAS opgehef moet word; en
- dat alle politieke gevangenis vrygelaat moet word.

4.

Daar word ook 'n verbruikersboikot gepropageer en is pamflette in die Vaaldriehoek versprei onder die opskrif "Consumers' Boy= cott". In dié pamflet word ook geëis dat die Noodtoestand op= gehef word, dat die skole heropen moet word en dat die Raadslede moet bedank. Die pamflet is uitgereik deur die "Consumer Boy= cott Committee".

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

5.

(1) Op 1986.11.26 ontvang ek 'n dokument getiteld "Defeat Botha's Emergency" wat uitgegee is deur die "African National Con= gress" (ANC). Hierdie dokument het ek ontvang van 'n berig= gewer wie se identiteit ek nie kan openbaar nie. Hierdie dokument is vanuit Harare, Zimbabwe, in die RSA en Vaaldrie= hoek versprei. Uit die dokument blyk dit duidelik dat die ANC tevrede is met wat alreeds binnelands vermag word, en stel die ANC dit soos volg: "At the grassroots activists are continuing to assist in the building of street, area and zone committees in townships and ghettoes throughout the country as a rock solid base which the enemy can never destroy. Our people are continuing with rent and consumer boycotts despite all the regime's efforts to break these".

(2) Uit die dokument blyk dit ook duidelik wat die ANC se hou= ding is ten opsigte van die afgekondigde noodmaatreëls, naamlik "We must speak out and organise against the regime and its emergency. We must build alternative organs of People's Power in the townships so that we govern ourselves in these areas. We must organise the people to resist through spreading rent and consumer boycotts and other mass campaigns. We must build people's defence units to protect our people against Police and vigilantes. We must create the conditions for the service of more and more M.K. cadres and units inside the country".

6.

(1) Op dieselfde datum ontvang ek van dieselfde beriggewer 'n dokument waarvan die inhoud soos volg ingelei word -

> "The Freedom Charter, the revolutionary programme of the African National Congress says"

en word afgesluit met die woorde -

> "ASIBHADALI!!! HARE PATALE!!!, WE WON'T PAY!!! Let this call resound everywhere! Let the anti-rent campaign spread to every corner of our land.

(2) Uit hierdie dokument blyk dit duidelik dat 'n landswye "Anti-Rent"-kampanje geloods word soos uiteengesit word in die dokument "Our refusal to pay rents is part of our struggle for the creation of democratic and non-racial municipal councils" en "We have a mighty weapon in our hands, let us use it as part of our assault on the enemy's economy to deny it the money it uses to maintain its apartheid structures in the townships and in the bantu= stans. Let us push the Botha regime further into the defensive".

(3) Verder propageer die dokument dat organisasie om nie die huishuur te betaal nie, deur middel van Straatkomitees en Gemeenskapsorganisasies moet geskied. 'n Beroep word ook

3/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

gedoen om die "Community Council System" te vernietig en word die massas daarop gewys dat reeds 30 sulke instansies vernietig is deur "Rent Boycotts". Inligting dui daarop dat die dokument ook vanuit Harare, Zimbabwe, landswyd in die RSA versprei is en dat die oproepe in beide pamflette wat vanuit Harare versprei is wel 'n invloed op die massas gehad het en dat kampanjes teen die betaling van huishuur in die Vaaldriehoek suksesvol geloods is. Die UDF stel dit soos volg in sy dagboek in 'n dokument getiteld "ISIZWE, The Nation, Journal of the United Democratic Front, Vol. 1, No. 3, November 1986 op bladsy 47 "to this day, Vaal resi= dents are still not paying rents, and the events of the 3rd September are the central focus in the Delmas treason trial of Terror Lekota, UDF publicity secretary, Popo Molefe, UDF national secretary, and 20 other activists, many members of the Vaal Civic Association, a UDF affiliate".

7.

Op 1986.12.09 ontvang ek ook van 'n beriggewer 'n pamflet getiteld "Campaign for National United Action", December 16-26, 1986. Christmas against the Emergency. Hierdie dokument is versprei onder die naam van die "United Democratic Front" (UDF), Congress of South African Trade Unions (COSATU), National Education Crisis Committee (NECC) en die "South African Council of Churches" (SACC).

8.

Alhoewel geweld in die Vaaldriehoek afgeneem het in die afgelope maande, is organisering, mobilisering en politisering van die massas, insluitende die Swartjeug, nie gestaak nie. Ek beskik ook oor inligting dat pogings aangewend word om die jeug in 'n nasionale eenheid as front te mobiliseer, wat die Vaaldriehoek sal insluit, maar het die bykomende magte wat aan die Veilig= heidsmagte verleen is en optredes deur die S.A. Polisie die pogings in die Vaaldriehoek ernstig in die wiele gery. Inligting dui egter daarop dat alle pogings nie laat vaar is nie.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

So help my God.

Conradie

J.F. CONRADIE KAPTEIN

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertoud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring

4/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die dag van JANUARIE 1987, om

G.J. MYNHARDT KAPTEIN
VREDEREGTER :
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

GABRIËL JOHANNES MYNHARDT
KAPTEIN : SUID-AFRIKAANSE POLISIE
ELANDGEBOU
KERKSTRAAT
POTCHEFSTROOM

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

V E R K L A R I N G

Ek E H K Matthysen blanke man 40 jaar oud verklaar onder eed.

Ek is die Stadstesourier van die Stadsraad van Lekoa, vanaf 1 Mei 1984. Die Stadsraad se finansiële posisie ten opsigte van huishuur en dienstegelde sien soos volg daaruit :

1. Posisie voor onluste van 3 September 1984 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Januarie 1984 tot Augustus 1984 - 8 maande	R2 578 416,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Januarie 1984 tot Augustus 1984 - 8 maande	R2 236 484,00 per maand
Gemiddelde tekort voor onluste	R 341 932,00 per maand

Dit verteenwoordig 86,73% inkomste teenoor debietheffing en 'n agterstallige van 13,27% per maand.

2. Posisie na onluste van 3 September 1984:

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf September 1984 tot April 1985 - 8 maande	R2 540 532,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf September 1984 tot April 1985 - 8 maande	R 803 675,00 per maand
Gemiddelde tekort vir 8 maande na onluste	R1 736 857,00 per maand

Dit verteenwoordig slegs 31,63% inkomste teenoor debietheffing.

3. Die posisie vir die volgende 9 maande tot Januarie 1986:

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Mei 1985 tot Januarie 1986 - 9 maande	R2 242 990,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Mei 1985 tot Januarie 1986 - 9 maande	R 521 109,00 per maand
Gemiddelde tekort vir daaropvolgende 9 maande	R1 721 881,00 per maand

Dit verteenwoordig 23% inkomste teenoor debietheffing.

4/...

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

4. Die posisie vir 9 maande tot Oktober 1986 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Februarie 1986 tot Oktober 1986 - 9 maande	R2 262 353,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Februarie 1986 tot Oktober 1986 - 9 maande	R 375 674,00 per maand
Gemiddelde tekort vir 9 maande tot Oktober 1986	R1 886 679,00 per maand

Dit verteenwoordig 17% inkomste teenoor debietheffing.

5. Die posisie vir November 1986 - die laaste beskikbare syfers :

Heffings vir die maand November 1986	R2 480 373,00 per maand
Inkomste vir die maand November 1986	R 511 163,00 per maand
Tekort vir November 1986	R1 969 210,00 per maand

Dit verteenwoordig 21% inkomste teenoor debietheffing.

Vir die tydperk na die onluste van 3 September 1984 tot November 1986,is die gemiddelde agterstallige bedrag in die koers van 76,84% per maand, wat die totale agterstallige bedrag ten opsigte van huur en dienstegelde tot aan die einde van November 1986 opgestoot het na R46 577 428,00.

Spontane betalings vind so te sê glad nie meer plaas nie. Betalings wat tans ontvang word is grootliks te danke aan aftrekkings en oorbetalings wat deur werkgewers gedoen word ten gunste van hulle werknemers.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en het geen beswaar teen die aflegging van die eed nie. Ek beskou die eed as bindend vir my gewete.

E H K MATTHYSEN

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

300

0113

Vereeniging 87/01/09 14 00

~~S.A.O. WS0429W~~

DIDERIKUS PIETER TERBURGH

GEN. VOORTREKKER ST. VEREENIGING

1930

WS0429W S.A.O.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

E 301

JOHANNES PETRUS KLEYNHANS :

Kaptein in die Suid-Afrikaanse Polisie; gestasioneer te Krugersdorp en verbonde aan die Veiligheidstak, Krugersdorp.

VERKLAAR ONDER EED -

1. Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê, na my beste wete en oortuiging waar is en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal kan word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek nie glo waar is nie.

2. Uit die aard van die amp wat ek beklee, het ek insae in dokumente en inligting wat van veiligheidsbelang is, en veral met betrekking tot bedrywighede aan die Wesrand, wat insluit die woongebiede KAGISO, MOHLAKENG en MUNSIVILLE. In Kagiso bestaan daar 'n gemeenskapsorganisasie bekend as die "Krugersdorp Residents' Organisation" (KRO), en in Mohlakeng bestaan daar ook 'n gemeenskapsorganisasie bekend as "Mohlakeng Civic Association" (MOCA).

   Beide hierdie organisasies is geaffilieer aan die United Democratic Front (UDF).

3. Daar bestaan ook jeugorganisasies in Kagiso, naamlik "Krugersdorp Youth Congress" (KAYCO); "Kagiso United Front" (KUF) en "Munsiville Youth Congress" (MUYCO). Hierdie orga= nisasies word direk beheer en geadministreer deur die "Kru= gersdorp Residents' Organisation". So ook bestaan daar in Mohlakeng 'n jeugorganisasie bekend as die "Mohlakeng Students' Congress" (MOSCO). Hierdie organisasie word ook direk beheer en geadministreer deur die "Mohlakeng Civic Association" (MOCA

   Daar is ook direkte samewerking tussen "Mohlakeng Civic Association" (MOCA) en die "Krugersdorp Residents' Organi= sation" (KRO). So bestaan daar ook samewerking tussen die jeugorganisasies.

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

4. Sedert Desember 1985 het ek inligting bekom dat die organi= sasies "Krugersdorp Residents' Organisation" (KRO) en "Mohlakeng Civic Association" (MOCA), wat beide aan die UDF geaffilieer is, besig is om kampanjes te voer dat die S.A. Polisie en die S.A. Weermag uit dié gebiede moet onttrek, en is kampanjes gevoer teen die Raadslede met die doel om hulle te forseer om te bedank. Inligting het ook daarop gedui dat KRO en MOCA, asook die jeugorganisasies onder hul beheer betrokke was by die verbruikersboikot, en het lede van die jeugorganisasies lede van die publiek se kruideniers= ware vernietig. Hierdie persone wat lede van die publiek se kruideniersware vernietig, staan bekend as die "Marshalls" of "Comrades". So ook was hulle betrokke by die Greyhound-busboikot, en het die afdwing van die boikot geskied deur intimidasie met petrolbomme en sambokke deur die "Marshalls" of "Comrades". Daar is ook deur hierdie organisasies kam= panjes gevoer teen die Raadslede om te bedank, en is dit gedoen deur gebruik te maak van die afbrand van Raadslede se huise om hulle sodoende te dwing om te bedank.

5. Daar is ook gevind dat hierdie organisasies alternatiewe strukture geskep het soos deur die UDF beveel is in Bewys= stuk C.100, bladsy 2, naamlik -

> "Struggles of popular organisations must develop to the point where the state can no longer impose its undemocratic structures on oppressed communities in any area. Conversely, democratic organs of the people must start to replace these structures, as embryos of a future democratic people's South Africa".

So is gevind dat na aanleiding van die opdrag van UDF, hier= die organisasies in die gebiede die samewerking met die jeugorganisasies, alternatiewe strukture tot stand gebring het, en dat dit fisies gefunksioneer het. Hierdie alterna= tiewe strukture bestaan uit -

(a) ŉ Polisiemag;

(b) Departement van Justisie;

(c) Departement van Openbare Werke;

(d) Departement van Onderwys; en

(e) Gevangenisdiens.

3/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

6. Van die funksies van die sogenaamde polisiemag, wat bestaan het uit lede van die jeugorganisasies in dié gebiede, is onder andere om "oortreders" wat in "kriminele"- of "siviele"-aangeleenthede betrokke is, te arresteer en voor die "People's Court" te bring vir verhoor. Lede van KRO en MOCA en die jeugorganisasies het as "aanklaers en landdroste" opgetree.

Persone wat skuldig bevind is aan die een of ander oortreding is tot 40 houe met 'n sambok toegedien. Van die sambokke be= staan uit staaldraad met 'n rubberomhulsel. Van die sambokke waarmee lyfstraf toegedien is, is die omhulsel stukkend en is die lyfstraf toegedien met die kaal draad. Ek beskik oor in= ligting dat 'n kind wat nie gehoor gegee het aan die Volkshof se opdrag nie, verder gestraf is deur die bekende "necklace"-metode. Inligting tot my beskikking dui daarop dat daar ook 'n "plek van aanhouding" bestaan het, wat beheer is deur die organisasies, en waar veroordeeldes aangehou is nadat hulle tot gevangenesetting deur die sogenaamde Volkshof gevonnis is.

7. Ek beskik oor inligting dat die organisasies die funksies van 'n Departement van Openbare Werke uitgevoer het, en is parke en woongebiede aangelê en vernoem na prominente ANC-leiersfigure.

8. Ook het ek gevind en beskik ek oor betroubare inligting dat die sogenaamde "People's Education" in die praktyk gefunksioneer het in dié gebiede. Ek beskik oor inligting dat Geskiedenis 'n uiters belangrike faset van die "People's Education" is en dat lede van die betrokke organisasies tydens vergaderings die geskiedenis van die sogenaamde "vryheidstryd", wat gebaseer is op die geskiedenis van die ANC en "Umkhonto we Sizwe", oorgedra het as die ware geskiedenis en dat bekende ANC-figure wat tans gevangenisstraf uitdien of wat in die buiteland is, as die ware leiers voorgehou word en dat die regering van die dag en sy leiers as "puppets" afgemaak word.

9. Ek beskik oor feite dat tydens die funksionering van die Volkshowe, die aanmelding van oortredings byvoorbeeld aanran= dings en ernstige aanrandings by die S.A. Polisie te Kagiso, met onderskeidelik 69% en 73% afgeneem het.

4/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

10. Ek beskik oor feitlike inligting dat KRO en MOCA in opdrag van UDF areakomitees gestig het in dié gebiede, en dat hier= die organisasies dit openlik verkondig het dat hulle ver= teenwoordigers van die inwoners is.

11. So is daar in besit van 'n prominente lid van KRO, wat ook 'n prominente figuur in FEDSAW (Federation of South African Women) is 'n dokument gevind wat duidelik uiteensit die alter= natief wat beoog word onder "Liberated Zones". Die dokument word aangeheg.

12. Hierdie optredes van die betrokke organisasies het tot gevolg gehad dat verskeie arrestasies uitgevoer is ten einde wet en orde te handhaaf en te voorkom dat die veiligheid van die Staat verder in gevaar gestel word.

Ek is vertroud met die inhoud van bostaande verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie, en ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

So help my God.

KRUGERSDORP
1986.12.18

J.P. KLEYNHANS (KAPTEIN)

Ek sertifiseer dat bostaande verklaring deur my afgeneem is, en dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp.

Die verklaring is voor my beëdig en verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring te Krugersdorp op 1986.12.18 om 12h00.

J.C. COETZEE (MAJOOR)
VREDEREGTER:
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA.

JAN CAREL COETZEE
MAJOOR : S.A. POLISIE
KOMMISSARISSTRAAT 118
KRUGERSDORP.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

A1 F 31

JOHANNES ALBERTUS LUBBE

VERKLAAR ONDER EED :-

1.

Ek is 'n Kaptein in die Suid-Afrikaanse Polisie, verbonde aan die Veiligheidstak, Krugersdorp.

2.

Op die 18de Januarie 1986 het ek op sterkte van 'n lasbrief, uitgereik deur die Landdros, Krugersdorp, die St. Mary's Klooster, Kagiso 1 deursoek. Ek was persoonlik in beheer van die deursoeking. Onder andere is die volgende dokumente en goedere in die klooster gevind en wel soos teenoor elke item aangedui. Suster Bernard Ncube was ten alle tye persoonlik teenwoordig tydens die ondersoeking en toe die dokumente en voorwerpe gevind en beslag op gelê is.

3.

(1) 'n Groot hoeveelheid messe is in die kapel gevind. (Foto's van daardie messe word hierby aangeheg, Bylae 1).

(2) 'n Kaart met die opskrif "State Machinery - Ideological - Political Structure". Dit verwys na "Liberates zones" en "creation of new society". (Aangeheg Bylae 2).

(3) 'n Dokument getiteld "Method. See Judge and Act. Analasis of KRO" in pienk lêer wat in die hangkas in Suster Bernard se kamer gevind is. (Aangeheg Bylae 3).

2/............

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

4.

Ek het vir Suster Bernard gevra aan wie die dokumente behoort. Sy het gesê dat die dokumente aan haar behoort. Ek het haar om 'n verduideliking gevra oor die sakmesse. Sy het gesê dat die messe aan die "boys" behoort. Ek het vir haar gevra of sy na die "Comrades" verwys. Sy het gesê "ja". Sy het gesê dat die "Comrades" die messe van die kriminele element in die woonbuurt afneem om misdaad en veral aanrandings te voorkom. Sy het gesê dat die messe vanaf die kriminele element hoofsaaklik in die strate, by die biersale en by die shebeens afgeneem is.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflegging van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die eed as bindend op my gewete.

J.A. LUBBE KAPTEIN

3/.......

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Ek sertifiseer dat bostaande verklaring deur my afgeneem is en dat die verklaarder erken dat hy ten volle op hoogte is met die inhoud van hierdie verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is voor my beëdig en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring te Krugersdorp op 1986-03-25 om 13h00.

LUITENANT

VREDEREGTER
J.T. MOSTERT

JAMES TIMOTHEUS MOSTERT
KOMMISSARISSTRAAT 118
KRUGERSDORP
LUITENANT : S.A. POLISIE

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

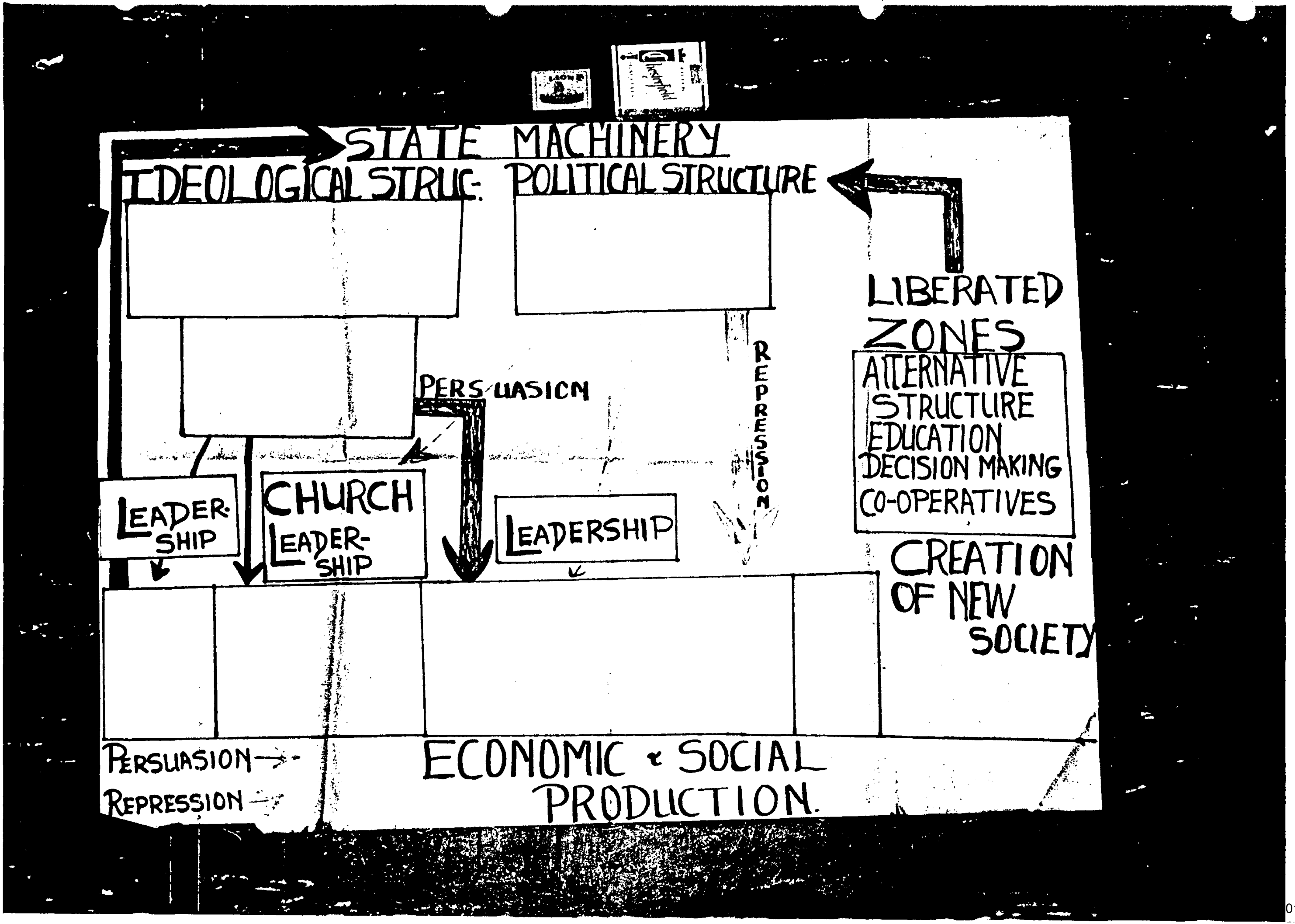

0127
F1
3/4
018.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0129 F3 316

Method: See Judge and Act.

~~Analysis of KRC~~

'Without a revolutionary theory there can be no revolu

1. Socially
2. Economically (Labour)
3. Politically
4. Youth (Education)
5. Religion -
6. Sport
7. Entertainment
8. Culturally
9. Legality
10. Conciousness

1.(i) SOCIAL ↓ see ↓ see ↓

(a) There is no social infrastructure among activists in KRO (only meet at meetings)

(b) no social interreaction between the other close contacts, friends, family of ~~other~~ Indivi KRO activists eg. If ~~two~~ four KRO activists each has ten (10) friends then ~~all~~ each c the activists should have 40 ~~friends~~, that he socially inter-react with. The ideas a books that are held by the four should circulate ~~between~~ ~~four~~ 44 people and th organisations ideas spread exponentially from there on.

(c) No sharing of problems, ~~food~~ food (Co-operative) burials (through some form of Society or Club),

(d) There is no outings (~~trips~~ social trips eg UDF rally, or festival, progressive plays or fil (and visits to the protectorates)

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(ii) (Judge) WHY? (a) It is because of bad ways (attitud and behaviour) Actions (negative social actions of some activists, womanising, excessive drunkenness, etc) Negative Gener: statements and mouthings (selfishness) bad Company, and bad Habits.

(b) It is because some people (activists) are not wholly revolutionary, are opportunists who are in the struggle for what they can get o of it eg. information (to be passed over to the enemy) popularity that the individual gains, and material gains. That is why th don't try to concientise those close to th

(c) In sharing is the whole idea of our strug we want to share the wealth of the country equally. This is what we wan to teach the people. Therefore we must start by being able to share. It is not because some of the activists are not tru social democrats, they have hidden agendas. th they don't want to expose.

(d) It is because we don't seem to be concerne about education of the masses, we we to take advantage of spontenuity without sowing the seeds, so the struggle can be a class-conscious struggle. Now that things are happening in Vaal, East Rand, Eastern Ca and other places we feel left out and without proper planning we want to jump o the wagon.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(ii) ACT: We need to build a community of activists. That can be done by

(a) Having a central committee that will reflect on the state of the organisations all the time and plan

(b) social (relevant) events where our activists could meet eg. a social get-together of an apolitical nature during the leisure time of our activists and their friends where ideas could flow freely.

(c) organising of a food co-operation whereby activists would contribute a certain amount and groceries and vegetables could be bought in bulk and then shared among the comrades. A burial society where activists could contrib and when there is ~~the~~ a funeral this collection of fu could be channeled to the the bereaved family of T activist.

(d) social outings where plays, films, places (Driefontein and other squatter areas) nearby historical areas could be be seen.

In this manner we will be able to bring into being a social hegemony consisting of activists and their friends and family. Where the ideas of our organisation could flow free

Economy (i)(a) KRO [SEE] as an organisation has not an economic b

(b) There has never been a attempt at fund-raisin (Where there was in Munsieville (collection of K1 the money has disappeared)

(c) We never tried to write to other organisati eg SACC, SCA, "PFP" foreign embassies etc. with the intention of creating money for the organisations

(d) And the activists themselves are not making a effort of contributing to the organisation.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(ii) JUDGE (a) It is because of the idea that some people have that KRO is peoples loose organisations. eg "any person in Kagiso is a member" so we don't need structures. but it is obvious that without an economic base the organisation cannot function

(b) Why there has never been an attempt to raise funds I don't know I think it is simply becau we are lazy.

(c) It is because we never use opportunities when they arise that we havent any contacts with other organisations that might help us financia

(d) Maybe at this point we dont really have an organised group of activists. Anybody who attend a meeting is generally called an activist withi considering his/her motives for attending that partic meeting. So how can loose activists contribute to the organisation.

(iii) ACT Central committee must decide on appropriate ac

Politics SEE

(i)(a) There is no political hegemony and coherence. The organisation since its launching has been working loosely. There was no politcal education of the activists at all, let alone of the masses.

(b) There was never any attemp to collect ~~[illegible]~~ progressive literature to be distributed among activist in a form of a library (circulating) controlled by a committee. There has not been an attemp to form study groups to discuss the general and specific direction of the organisa

(c) No attemp to organise progressive films and videos to been seen by activists and discussed

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0733

CASE NR. ____________________ MR. ____________________

SAAK NR. ____________________

TIME AND DATE OF SEARCH :
TYD EN DATUM VAN DEURSOEKING : 06h38 86-01-18

ADDRESS AND DESCRIPTION OF PREMISES SEARCHED :
VOLLEDIGE BESONDERHEDE EN ADRES VAN DEURSOEKTE PERSEEL:

St. Marys Convent Kagiso 1.

NAME AND ADDRESS OF PERSON(S) PRESENT AND IN CHARGE OF PREMISES DURING SEARCH / NAAM EN ADRES VAN PERSOON(E) TEENWOORDIG EN IN BEVEL VAN PERSEEL TYDENS DEURSOEKING:

Sister Mary Zellie Benedict Ncube.

REMARKS BY AFOREMENTIONED PERSON / AANMERKINGS DEUR VOORMELDE PERSOON :

DESCRIPTION OF PROPERTY SEIZED / BESKRYWING VAN EIENDOM IN BESLAG GENEEM :

SERIAL NO. / VOLGNOMMER	DESCRIPTION / BESKRYWING	EXACT PLACE WHERE FOUND / JUISTE PLEK WAAR GEVIND
geen	Cassette Tape Social Justice -Man ; Brotherhood. Unity Social/Justice.	Glas kas in sitkamer. 4 Rakke
2) geen	Naamlys Twee Bladsye	In Boek in Kas. Soos E
3) geen	1x Boek Womens Org.	Soos Bo.
4) geen	1x Getikte Brief Dear Comrade 2bls	Soos Bo
5) geen	1x Omsendbrief The Workers Struggle 12 Bls	Soos Bo.
1 Rek 92. geen	1x Koevert K.B.O Inter Office Conference + 5 los Bls.	
7)	1x Introduction. Report Youth Dept	

8) UDF National General Council 85. / 1x Los folio Reality of the situ

9) Youth Coordinator / 1x Koevert Sr Bernard Ncube met Comision Force In

10) Nota Bls K.D. KRO Omsend Brief.

Copy Recieved: Zellie Ncube

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0134

Bls. 2.

P.21 81/143

11) 1x Azaso Constitution — Sitkamer in Kas.
12) 9x Geel 'Kaartjies in Hoek By Tik Masjien
13) 1x Report Back Parents Comitée — Sitkamer in Kas.
14) 1x Photostat Dear Comrades. — " "
15) 1x UDF Pamflet. Over 70 people Killed in P.E. — " "
16) 1x Screen Training project pamflet. — " "
17) 1x Eclipse Exam pap. — " "
18) 1x Grail Newsletter. — " "
19) 1x Toespraak Community meeting 30-03-85. — " " ✓
20) 1x K.R.O. 'Koevert' met papier Binne. — " "
21) 1x Toespraak Maart 3-85 ✓ — " " ✓
22) 1x Womans Charter — By Tikmasjien in Hoek.
23) 1x Nota. Mr Robert Manana. 6704 Kagiso — Sitkamer in K
24) 1x Muur plakaat Race + Class in S.A. Today — " "
25) 1x Koevert Urgent Sister Bernard. 14-1-86. — " "
26) 1x Koevert Sister M Bernard P.O. Box 42 Kagiso. — " "
27) 1x UDF supports Cosatu — " "
28) 1x Omsend Brief JHB 17 April 1954. — " "
29) 1x Geel lêer Black Woman + Black Theology — " "
30) 1x Papier met Reg Nrs. — " "
31) 1x Swart Dra sak met Messe. ✓ — In Die Kapel. (Chapel
32) 1x Radio + Booster (SN R1270015) (Interstate) (Chappel)
33) 1x Freedom Charter — By Ben Rackie / Sister Raphael. Kamer
34) 1x Sak papiere — Sister Bernard in Hangkas.
35) 1x UDF News Oct 83 — Sister Raphael se Kamer in Ka
36) 1x Women in Resettlement Areas — Sister Raphael " " " "
37) 1x S.A. Catholic Bishops' Conference 2 Feb 84 — " " " " " "
38) 1x Dear Fellow South African — Sister Christine.
39) 1x Koevert Sister Christinah met inhoud — " "
40) 1x UDF Supports Cosatu. — " "
41) 1x Boek Desmond Tutu. 14 Sept 85. — " "
42) 1x Y.C.S. Newsletter No 1 84 — " "

Copy Received: Zellie Ncube

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0135

Bls. 3

P. 21 81/14319

43) 1X Tape Matarelo — Hanekom Sister Bernard
44) 1X Tape Maccba + Conversation stew. — "
44) 1X Tape Spiritual Hymns. — "
45) 1X Tape KOSI Glory to God. — "
46) 1X Tape SR Mary Tuorin. — "
47) 1X Tape Mass Songs. — "
48) 2X papiere Historical Survey + Cond. of Just War. — "
49) 1X Pienk Leer Local Matter of Kagiso. xx — "
50) The Need of Black Youth education. — "
51) How a Black nun looks at — "
52) National womans day — "
53) Black womens liberation Theology. — "
54) History of the Fed of SA Women. — "
55) Draft Const. of Fed of the women. — "
56) Festival Dec 84. — "
57) Detainees parents Committee 31 Jan. 85. — "
58) KRO Electoral Committee — "
59) Awareness study papers. — "
60) Mixed Groups. notas — "
61) How Racism destroys Building of the movement. — "
62) Strategies. Dominant forces. — "
63) Lessenaar in Kamer NOTA. Organisers for each province.
64) The political mass struggle. — " Lessenaar
65) Kagiso Youth Congress Brief 13 Dec 85 — " "
66) Brief Nelson Mandela — " "
67) Dagboek Waltons 1982. — "
68) Institutionalised Violence South-Africa. "
69) 1x Flag UDF. — Spaar Kamer
70) KRO Flag wit
71) K.W.A. Flag groen
72) M.Y.C. Wit Kagiso Youth Rooi.
73) G.A.W.U. Geel.

Copy Recieved: Zellie Naube

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

G 323

PIETER JOHANNES WIEDEMAN

Adjudant-offisier in die S.A. Polisie, gestasioneer te Krugersdorp en verbonde aan die Veiligheidstak, Krugersdorp :

VERKLAAR ONDER EED :

1.

Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê na my beste wete en oortuiging waar is en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal kan word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek weet vals is of wat ek nie glo waar is nie.

2.

Uit die aard van my pligte hanteer ek ook beriggewers wie se identiteit ek nie kan openbaar nie, aangesien hulle vermoor sal word.

3.

87-02-06 Op 1986-11-17 het ek twee stukke van 'n beriggewer ontvang, naamlik -

(a) The Theory of the S.A. Revolution.
Our Philosophy and Approach.
Youth national Workshop.

By Comrade Khutso Nkululeko.

(b) African National Congress.
national Consultative Conference - June 1985.

Report of the National Executive Committee presented by the Secreatry General, Comrad Alfred Nzo.

4.

Ten opsigte van die dokument vermeld onder (a) hierbo, is dit duidelik dat die jeug in 'n "National Youth Organisation" georganiseer moet word. 87-02-06 Op bladsy 3 van die betrokke dokument onder paragraaf "E" word dit soos volg gestel -

"Although this paper aims to deal with the question of our approach to the S.A. Revolution and the philosophy on which we base such an approach I feel strongly that it will not be complete without reference to that sector of our society to whom it is directed today. This is a National Workshop of the Youth held in preparation for the formation and launching of a National Youth Organisation, i.e. the S.A. Youth Congress (SAYCO)"

..../2

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

5.

Dié dokument sowel as die dokument vermeld in (b) hierbo, moet aangewend word om die organisasie "Mohlakeng Students' Congress" (MOSCO) te laat herleef deur middel van "workshops" aan te bied, en dié twee dokumente moes in die "workshops" behandel word.

87-02-06

6.

Op dieselfde datum ontvang ek van dieselfde beriggewer die volgende dokumente getiteld -

(c) "Viva SARHWU.
One Industry one Union.
Viva UDF, Viva COSATU.
An injury to one is an injury to all.

(d) December 1st. We Remember.
Hundreds killed, thousands detained.
Millions unemployed, meetings banned.
Democratic organisations under attack.
We must stop the killings, before the killings stop us.
An injury to one is an injury to all.
Workers take united action on December 1.

(e) On December 1 we remember that in the year since COSATU was formed.
Issued by MAWU and COSATU.

(f) Support workers against exploitation
CCAWU, Phansi ne Capitalism and Imperialism,
Phambili Nomzabalazo Socialism.

(g) Campaign for National United Action.
Draft for discussion."

7.

Die dokumente gemerk (c), (d), (e) en (f) moes in die Swartwoongebiede Mohlakeng en Kagiso opgeplak word en is deur bron in ontvangs geneem by die COSATU-kantore vir dié doel. Dokument (g) moes bespreek word in die "workshops" vir terugvoering aan UDF.

87-02-06

8.

Op 1987-02-04 ontvang ek van 'n beriggewer 'n dokument getiteld "30 Years of the Freedom Charter, by Raymond Suttner and Jeremy Cronin, with contributions by Mosiuoa Terror Lekota, Dorothy Nyembi, Wilson Fanti, Edgar Ngoyi, Steve Tshwete, Popo Molefe, Bishop Manas Buthelezi, Billy Nair,

..../3

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Rev. Frank Chikane, Rev. Frank Chikane, Cheryl Carolus, Fr Smangaliso Mkatshwa"
asook 'n boek met dieselfde titel.

Die opdrag aan die beriggewer was om die pamflette waarvan hy nog in sy besit gehad het op te plak en die Swartwoongebiede Kagiso, Mohlakeng en Munsieville, en om die boek te gebruik tydens Mohlakeng Students Congress vergaderings vir onderrig.

87-02-06

9.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit.
Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.
Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.
So help my God.

P.J. WEIDEMAN

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 6de dag van FEBRUARIE 1987. om 11h30.

37560P.

KOMMISSARIS VAN EDE
Ex officio R.S.A.

AMP (RANG) : S/ADJUDANT-OFFISIER

VOLLE NAME EN VAN: ANDRIES FRANCOIS VAN NIEKERK

BESIGHEIDSADRES : NONGQAI-GEBOU,
VYFDESTRAAT
SPRINGS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

17 - 382
G4

CAMPAIGN FOR UNITED NATIONAL ACTION. Workshop report for discussion amongst all affiliates and regions.

This is a condensed summary of some of the main points arising from the recent workshop held to discuss the campaign for united national action. All organisations and regions are asked to consider these points thoroughly, and to complement them with your own ideas.

All affiliates and regions are asked to obtain mandates in terms of the key questions raised below.

1) AIMS OF CAMPAIGN.

1) To fight back against the repressive conditions imposed by the state of emergency; to open up space to organise further, in order for the progressive movement to take the political initiative.

2) To engage in joint action between various sectors of our people, locally, regionally and nationally.

3) To build organs of people's power in the townships, factories, schools, universities etc.

4) To deepen the political consciousness of both the masses and our activists.

2) THE APPROACH TO THE CAMPAIGN.

The campaign is seen as a process happening over a period of time, rather than in terms of a single day or single event.

The main emphasis of the campaign is to strengthen the unity of the progressive movement. It is not an alliance between the progressive movement and the liberal sections of the bosses.

A key question that is raised however is how broad do we try and mobilise? In other words, given that our main commitment is to building and strengthening the people's camp, who do we regard as our allies or potential allies? How do we draw them into the campaign under our leadership?

The campaign has a number of different aims. It will therefore have a number of different levels of activity,ie: both mass work and high profile work. These are seen as complementary rather than contradictory.

There is an ongoing need for assessment and re-assessment during the course of the campaign itself, as well as for an approach that builds broad levels of activists with political and organisational skills.

Our approach is a multi-sided one: We want to build our organisations, but not in isolation from action and concrete struggles that are taking place daily; we want to mobilise broad resistence to the state of emergency, but at the same time provide political direction to the people that we reach.

By 'building organisation' we mean a number of different things. Firstly, we refer to our own internal unity, the need to strengthen our democratic processes as well as working towards a common understanding of the campaign amongst all our activists.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Secondly, we look to the strengthening of our own organisations and regions, both in terms of drawing in new members as well as becoming more efficient and professional in our work. We need to constantly look to how we can build our weaker areas; we also need to emphasise the unity of all our affiliates and sectors.

Thirdly, our task is to approach a number of different organisations in our areas, (eg sportsclubs, churchgroups etc) in order to work with them and draw them closer to us.

Fourthly, we aim to establish solid links to Cosatu on the basis of joint action (see further points on this below.)

Fifthly, we understand the vital task of organising the unorganised and the dis-organised (eg: those workers who presently find themselves in reactionary or reformist trade unions.)

Sixthly, we need to establish a clear policy towards co-operation with other political tendencies.

Seventhly, we need to agree on whether we approach organisations like Nafcoc or CTPA. This brings us back to the question of how broad we decide to mobilise.

These above seven points should not be seen in a step by step way. Rather, we need to discuss and act on them at the same time.

3) BEGINNING THE CAMPAIGN - SOME QUESTIONS.

1) There are seven broad national demands that form the basis for the national campaign. They are: *an end to the state of emergency, *the release of Nelson Mandela and all other political prisoners, *the unbanning of the ANC and all other banned organisations, *the re-opening of schools, the repeal of draconian legislation imposed on students and the establishment of People's education, *an end to rent evictions, *freedom of expression and association and *a living wage for all workers, an end to retrenchments, jobs for all, adequate social security and the right to strike.

How do these broad demands relate to what is happening in the Western Cape? What local issues are we going to emphasise in order to make the national campaign a reality in our areas? Some of the issues that have come up so far include unemployment in Mitchells Plain, the focus on detentions in Grassy Park/Lotus River, the attack on UCT students in Azaso and Nusas following the action taken against O'Brien, the campaign against the Tri-cameral MPs who are due to live in Woodstock, the introduction of 'blitspatrollie' policemen in the African townships, and the question of rents and evictions.

2) Once we have established what the key issues in our areas and townships are, which may entail a process of mass work amongst the people, what program of action are we going to draw up around these issues? What activities are we going to engage in to reach the people, to challenge the state of emergency, to regain the initiative and to strengthen our structures?

3) How do these programs link together to provide a basis for joint action? eg: between Cosatu shop stewards locals and our township area structures. An initial meeting with Cosatu raised the question of joint planning at a local level, between Cosatu members and our civics, youth, women and student groups. We need to inform Cosatu when

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

our planning meetings are in order to begin this process. It is important that we do not limit joint action between Cosatu and the UDF to meetings between the two executives.

4) What are the limits and possibilities of taking part in a national day of action? When should this day of action take place? How do we continue our work and our campaign after the day of action?

These are just some of the questions that came up at the workshop; there are many more which need to be raised and answered. The dual task that lies ahead is both to discuss these issues thoroughly, and arrive at organisational mandates, as well as to begin translating our words into action.

Amandla!

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

G8, pp 0201-0219

Suttner & Cronin se boek

30 Years of the Freedom Charter.

Uit lêer verwyder want die boek is reeds in die versameling, op katalog.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

408

30 YEARS OF THE FREEDOM CHARTER

BY RAYMOND SUTTNER AND JEREMY CRONIN

With contributions by:

- Mosiuoa 'Terror' Lekota • Dorothy Nyembe
- Wilson Fanti • Edgar Ngoyi • Steve Tshwete
- Popo Molefe • Bishop Manas Buthelezi
- Billy Nair • Rev Frank Chikane
- Rev Frank Chikane • Cheryl Carolus
- Fr Smangaliso Mkatshwa

available from

:k sertifiseer dat hierdie dokument n ware afdruk/afskrif is van die oorspronklike wat deur my persoonlik besigtig is en dat, volgens my waarnemings, die oorspronklike nie op enige wyse gewysig is nie.

WSSS/2N A/O
Handtekening

Published by RAVAN PRESS (PTY) LTD
23 O'Reilly Road, Berea, Johannesburg 2198

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

G9 407

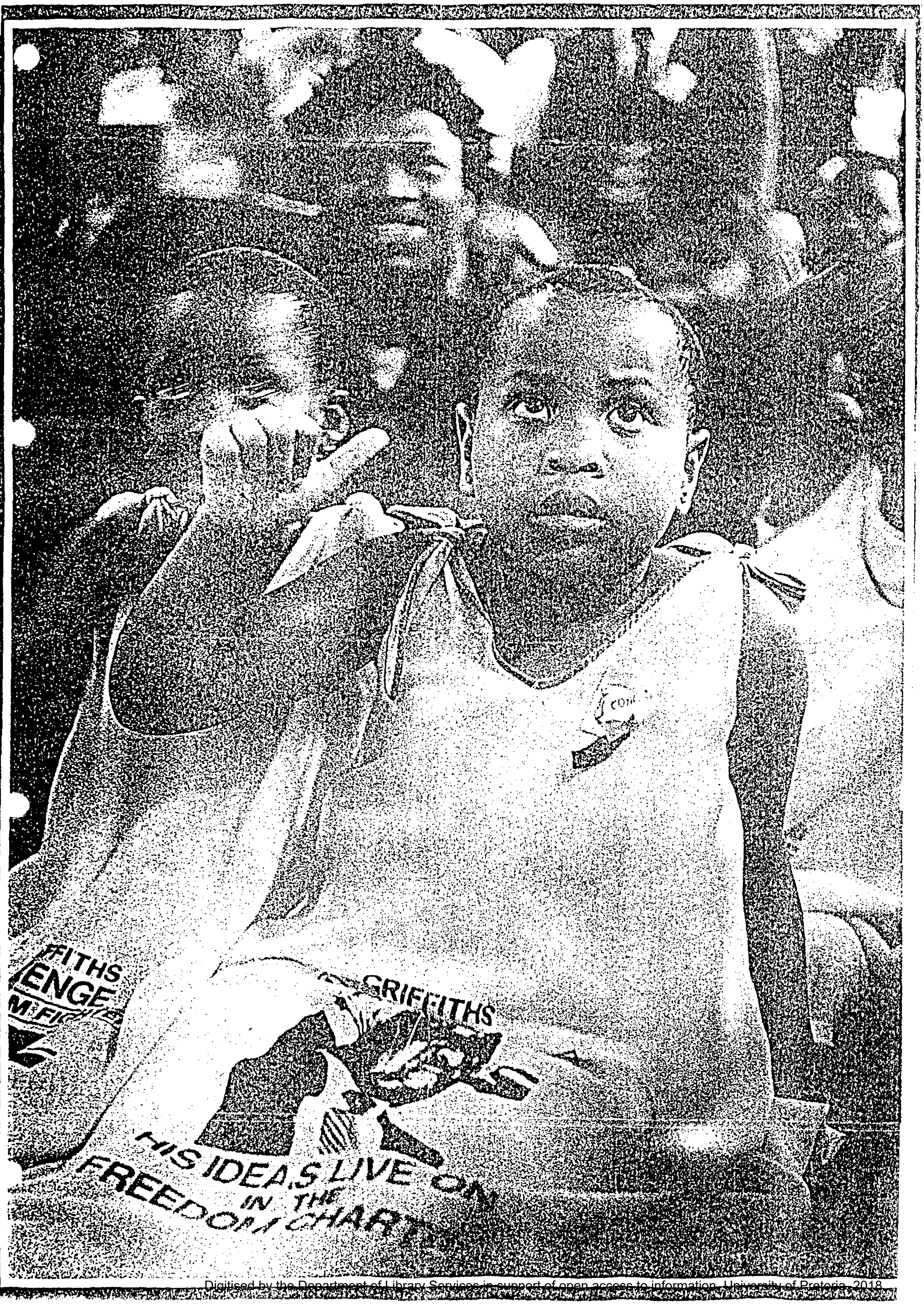

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018

H 409

CLAUDIUS TERTIUS MARAIS DE VRIES :

Sersant in die Suid-Afrikaanse Polisie, gestasioneer te Tembisa en verbonde aan die Veiligheidstak :

VERKLAAR ONDER EED -

1.

Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê na my beste wete en oortuiging waar is, en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal kan word in=dien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek nie glo waar is nie.

2.

My pligte sluit onder andere in die hantering van beriggewers ten einde inligting te bekom rakende die rewolusionêre aanslag teen die Republiek van Suid-Afrika en is my optrede veral toe=gespits op die Swartwoonbuurt Tembisa.

3.

Tydens die hantering van beriggewers het ek inligting bekom dat die "Tembisa Civic Association" (TCA) en die "Tembisa Working Committee" (TWC) in samewerking met die "United Demo=cratic Front" (UDF) en die "Congress of South African Trade Unions" (COSATU) aktief besig is met die implimentering van alternatiewe strukture in Tembisa ten einde "People's Power" daar te stel.

4.

(1) Inligting dui daarop dat Areakomitees in Tembisa bestaan, en dat die Areakomitees verdeel is in Seksiekomitees. Die Areakomitee ontvang opdragte van TCA en TWC. Die Seksiekomitee is weer onderverdeel in Blokkomitees. Op hierdie vlak bestaan die sogenaamde "People's Courts" en het elke blok sy eie voorsittende beampte wat as 'n landdros optree.

(2) Hierdie howe hanteer en verhoor misdade en besleg geskille, en word die oortreders gestraf, welke straf ook lyfstraf insluit.

(3) Die Blokkomitees bestaan weer op sy beurt uit 'n aantal Straatkomitees.

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(1) Op 1986.11.20 ontvang ek 'n dokument van 'n beriggewer getiteld "Defence".

(2) Uit die dokument blyk dit duidelik hoe belangrik 'n Straatkomitee is, naamlik -

> "The Street Committee reflects the level of our struggle. It is a particular way of organising our people in a particular time in the history of our struggle".

(3) Die dokument gee ook 'n uiteensetting van wat die "Street Committee" doen, naamlik -

> "It organises people at grass-root level".
>
> "It creates the first phase of the people's-war-liberated zones".
>
> "It solves the problems of people at street level without inviting the Police".

(4) Onder die afdeling "Why defence now", word die volgende uit die dokument aangehaal -

> "It deals with collaborators".
>
> "It attacks selectively at the SADF and the SAP".
>
> "Creating 'no-go' Zones".

(5) Onder die afdeling "Intelligence and Information" word die volgende aangehaal -

> "It will identify collaborators",

en veral onder die afdeling "Defence" word die volgende aangehaal -

> "It will develop into combat units".
>
> "It will deal with the collaborators".

(6) Die dokument word afgesluit met die volgende slagspreuke -

> "From ungovernability to People's Power!!!"
>
> "Mayibuye Ke Nako".
>
> "All power to the people!!!"
>
> "Viva the Peoples Organs".

3/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0223

6.

Die Straatkomitees wat in Tembisa bestaan en wat beheer word deur die UDF in samewerking met die TCA en TWC funksioneer soos in die dokument uiteengesit, en het ten doel om die gebied on=regeerbaar te maak en die inisiatief oor te neem deur die daar=stelling van alternatiewe strukture.

Ek is vertroud met die inhoud van bostaande verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

So help my God.

C.T.M. DE VRIES SERSANT

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die dag van JANUARIE 1987, om

G.J. MYNHARDT KAPTEIN
VREDEREGTER :
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

GABRIËL JOHANNES MYNHARDT
KAPTEIN : SUID-AFRIKAANSE POLISIE
ELANDGEBOU
KERKSTRAAT
POTCHEFSTROOM

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

DEFENSE

The defence committee crops up from the street dommittee.

Street Committee.

Importance.

N.B. The street committee reflects the level of our struggle. It is a particular way of organising our people in a particular time in the history of our struggle.

1. It organises people at grass-root level.
2. It makes it simple to circulate and distribute information.
3. It co-ordinates student-parent activity.
4. It is one of the people's organs which lead to peoples power.
5. It makes it simple for the people to identify their enemies.
6. It creates the first phase of the people's war - liberated zones.
7. It solves the problems of the people at street level without inviting the police.
8. It educates the people with the political issues.
9. It defends the people.

A. Why Defence Now?

Functions/Importance of the Defence Committee.

a). It defends the people.
b). It deals with collaborators.
c). It attacks selectively at the SADF and the SAP.
d). It helps with community service projects, e.g. refuse collecting
e). Creating no-go zones.
f). It educates the people.

B. Structure.

1. The defence committee will operate at block-level.
2. Its sub-structures are: a. Defence
b. Discipline
c. Intelligence and Information.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

N.B. 1. The defence committee will start as a homogeneous structurc
2. For the establishment of the above sub-structures, comrades have to identify the individuals with the necessary potenti for the execution of the duties needed in a particular stru ture.
3. Comrades in the defence committee will have one workshpp pe task.

Sub-committees:

a). Intelligence and Information.

i). It will survey its area of jurisdiction.
ii). It will identify collaborators.
iii). It will provide the people with information through the information box and the drawing of graffitti.
iv). It will trace people with potentials and make recommendati
v). It will provide the people with positive propaganda.
vi). It will plan strategies and tactics.

b). Discipline.

It will be responsible for the education of the people.

c). Defence.

i). It will develop into combat units.
ii). It will execute recommendations from the other departmebts.
iii). It will defend the people's gains.
iv). It will deal with the collaborators.

FROM UNGOVERNABILITY TO PEOPLES POWER !!! MAYIBLOME KE NAKO !!!!
ALL POWER TO THE PEOPLE !!!-- ----
VIVA THE PEOPLES ORGANS !!! ---

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

J 413

CORNELIUS JOHANNES ETSEBETH VAN WYK

Majoor in die Suid-Afrikaanse Polisie, gestasioneer te John Vorster Plein, Johannesburg, en verbonde aan die Veiligheidstak :

VERKLAAR ONDER EED -

1.

Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê na my beste wete en oortuiging waar is en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal kan word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek weet vals is, of wat ek nie glo waar is nie.

2.

My pligte behels onder andere die ondersoek van veiligheidsake en die hantering van beriggewers wat inligting verskaf rakende die rewolusionêre aanslag teen die Republiek van Suid-Afrika.

3.

Tydens die ondersoek en die inligting wat ek bekom het, is dit duidelik dat daar wel alternatiewe strukture in Alexandra bestaan het en dat dit gefunksioneer het, en wel onder die leiding van die "Alexandra Action Committee" (AAC) in samewerking met die "Alexandra Youth Congress (AYCO) en die "Alexandra Students' Congress (ASCO). Laasgenoemde twee organisasies is beide aan die "United Democratic Front" (UDF) geaffilieer.

4.

Uit 'n dokument wat in die besit van die voorsitter van die "Alexandra Action Committee" gevind is, word die werking van die stelsel volledig uiteengesit. Die dokument word aangeheg as aanhangsel "A".

5.

Uit 'n dokument van die "Alexandra Action Committee" blyk dit duidelik dat daar noue samewerking is tussen die AAC, AYCO en ASCO, soos uiteengesit onder die opskrif "Membership Cards", paragraaf (d). Die dokument word aangeheg as aanhangsel "B".

Uit dié betrokke dokument is dit duidelik dat die AAC as 'n alternatiewe struktuur funksioneer.

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

6.

(1) Op 1986.07.07 word beslag gelê op 'n dokument tydens die sitting van 'n "People's Court". Die dokument is geti= teld "Organising for People's Power".

(2) Op bladsy 13 van die dokument word die volgende riglyne gegee hoe die "organs" as alternatiewe strukture moet funksioneer, naamlik -

- "ensure that supplies of basic foodstuffs and medicines get into townships during times of heightened confrontation with the enemy, con= sumer boycotts and stay-aways.
- Provide health care and first aid.
- Organise funerals.
- Organise defence of the community against the SADF, SAP and vigilantes.
- Guard the homes of leaders, create no-go Zones, etc.
- Undertake the administration of areas that have made themselves ungovernable by arranging to pro= vide the services that the regime withdraws.
- Establish and run democratic People's Courts."

(3) Uit die dokument is dit duidelik dat 'n geweldbadige kon= frontasie voorsien word met die Owerheid.

(4) Tydens die onrustoestand in Alexandra was hierdie komitee betrokke by die reël van begrafnisse en het geweld by die begrafnisse uitgebreek. Die dokument word aangeheg as Aanhangsel "C".

7.

As gevolg van die implimentering van die alternatiewe strukture was die S.A. Polisie genoodsaak om op te tree en is verskeie persone aangehou ten einde die toestand in die gebied te nor= maliseer. Nieteenstaande die optrede het die rewolusionêre klimaat nog nie heeltemal normaliseer nie.

Ek is vertroud met die inhoud van bostaande verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

So help my God.

JOHANNESBURG.
1987/1/

3/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handteke= ning is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die dag van JANUARIE 1987, om

----
G.J. MYNHARDT KAPTEIN
VREDEREGTER :
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

GABRIËL JOHANNES MYNHARDT
KAPTEIN : SUID-AFRIKAANSE POLISIE
ELANDGEBOU
KERKSTRAAT
POTCHEFSTROOM

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

K 433

WILLIAM CHARLES PRETORIUS KOLONEL S A POLISIE GESTASIONEER TE SPRINGS EN VERBONDE AAN AFDELING OOS-RAND

Verklaar onder eed:

1.

Ek verklaar dat die verklaring wat ek nou gaan aflê, na my beste wete en oortuiging waar is en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal kan word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek weet vals is, of wat ek nie glo waar is nie.

2.

Ek is in bevel van die onluste eenheid aan die Oos-Rand en voer die bevel oor lede van die Mag wat diens verrig in o.a. die volgende gebiede.

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Actonville Asiër woongebied
(4) Vosloorus Swartwoongebied
(5) Tsakane Swartwoongebied
(6) Duduza Swartwoongebied
(7) Katlehong Swartwoongebied
(8) Daveyton Swartwoongebied
(9) Ratanda Swartwoongebied
(10) Wattville Swartwoongebied
(11) Thokoza Swartwoongebied
(12) Balfour Swartwoongebied
(13) Botleng Swartwoongebied
(14) Eden Park Kleurlingwoongebied
(15) Kempton Park Blankewoongebied

3.

Gedurende die tydperk 86-03-10 tot 86-06-12 was ek in beheer van die onluste eeneid en het ek alle voorvalle van onrus daagliks gemonitor. In die gebiede wat ek reeds genoem het, het die volgende gevalle van onrus voorgekom:

..........2/

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(1) Die sogenaamde "Necklesses"
(2) Klipgooiery
(3) Brandstigtings
(4) Petrolbom aanvalle
(5) Samedrommings
(6) Handgranaat aanvalle
(7) Kleefmyn voorvalle
(8) Intimidasie
(9) Padversperrings
(10) Moorde
(11) Pogings tot moord

4.

Twee gevalle van die sogenaamde "necklesses" is op twee persone uitgevoer nl. 'n swartvrou en 'n swartman te Tembisa swartwoongebied. Die metode wat gevolg is, is dat 'n buiteband om die nekke van die persone geplaas word en dan aan die brand gesteek word en waartydens die hande en voete van die persone vasgebind is. Beide hierdie persone is dood.

5.

Klipgooiery het voorgekom in die volgende gebiede:

(1) Tembisa swartwoongebied
(2) Vosloorus Swartwoongebied
(2) Tsakane Swartwoongebied
(4) Duduza Swartwoongebied
(5) Katlehong Swartwoongebied
(6) Daveyton Swartwoongebied
(7) Ratanda Swartwoongebied
(8) Wattville Swartwoongebied
(9) Thokoza Swartwoongebied
(10) Balfour Swartwoongebied
(11) Botleng Swartwoongebied
(12) Eden Park Kleurlingwoongebied.

Hierdie klipgooiery het voorgekom waar daar aanvalle op Polisievoertuie, busse, skole, 'n skoolhoof, Gemeenskapsraadsvoertuie, Poskantoor voertuie, Raadslede se huise, polisiemanne se huise, privaatvoertuie, 'n Gemeenskapsaal geloots is deur jeugdiges en volwassenes wat in

............3/

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

groepe opgetree het.

6.

Brandstigtings het ook gedurende hierdie tydperk in die volgende gebiede voorgekom:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Vosloorus Swartwoongebied
(4) Tsakane Swartwoongebied
(5) Duduza Swartwoongebied
(6) Katlehong Swartwoongebied
(7) Daveyton Swartwoongebied
(8) Ratanda Swartwoongebied
(9) Wattville Swartwoongebied
(10) Thokoza Swartwoongebied
(11) Balfour Swartwoongebied
(12) Eden Park Kleurlingwoongebied

7.

Hierdie brandstigtings was meesal geloods teen privaatvoertuie wat in die gebiede in beweeg het met voedsel, polisievoertuie, Gemeenskapsraad voertuie, swart skole en biersale en het groot skade aangerig.

8.

Petrolbom voorvalle het ook gedurende hierdie tydperk in die volgende gebied voorgekom:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Actonville Asiërwoongebied
(4) Vosloorus Swartwoongebied
(5) Tsakane Swartwoongebied
(6) Katlehong Swartwoongebied
(7) Daveyton Swartwoongebied
(8) Ratanda Swartwoongebied
(9) Wattville Swartwoongebied
(10) Balfour Swartwoongebied
(11) Kempton Park blanke gebied

..........4/

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

436

0248

9.

Hierdie petrolbom aanvalle is geloods teen, blanke besighede nl. winkelsentrums, 'n apteek, 'n klerewinkel asook polisievoertuie wat besig was met patrollies. Privaatvoertuie, Gemeenskapsraadvoertuie, skole in swartgebiede, biersale, Raadslede se huise asook polisiemanne se huise en privaat inwoners se huise.

10.

Gedurende hierdie tydperk het verskeie samedrommings in die verskillende gebiede ontstaan wat polisie optrede genoodsaak het nl:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Actonville Asiër woongebied
(4) Vosloorus Swartwoongebied
(5) Duduza Swartwoongebied
(6) Katlehong Swartwoongebied
(7) Daveyton Swartwoongebied
(8) Ratanda Swartwoongebied
(9) Wattville Swartwoongebied
(10) Balfour Swartwoongebied
(11) Botleng Swartwoongebied
(12) Eden Park Kleurlingwoongebied

11.

Hierdie samedrommings het ook meestal plaasgevind in die strate van die verskillende woongebiede, op skoolpersele, voor die huise van Raadslede en polisiemanne en het dikwels op geweld uitgeloop.

12.

Gedurende hierdie tydperk is ook handgranate voor die huise van polisiemanne en Raadslede opgetel. Hierdie handgranate het nie gedetoneer nie. Dit was onderskeidelik in Kwa Thema swartwoongebied en Katlehong swartwoongebied.

13.

Gedurende dieselfde tydperk is ook 'n kleefmyn by 'n huis in die

..........5/

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

swartwoongebied Duduza ingeslinger wat kort daarna ontplof het.

14.

Gedurende hierdie tydperk het verskeie voorvalle van intimidasie voorgekom in die volgende gebiede:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa ThemaSwartwoongebied
(3) Vosloorus Swartwoongebied
(4) Duduza Swartwoongebied
(5) Katlehong Swartwoongebied
(6) Daveyton Swartwoongebied
(7) Ratanda Swartwoongebied
(8) Wattville Swartwoongebied

15.

Hierdie intimidasie het die vorm aangeneem deur groepe wat skoliere intimideer om nie skool toe te gaan nie, werkers om nie werk toe te gaan nie. Deur voor die huise van Raadslede en polisiemanne te groepeer en hulle te dreig en uit te skel as "Sell outs"

16.

Padversperrings was ook gedurende hierdie tydperk aan die orde van die dag en het bestaan uit klippe, asdromme en brandende bande.

17.

Gedurende hierdie tydperk is ook vier persone waarvan een 'n Raadslid en 'n polisieman is vermoor. Die Raadslid se huis is met 'n petrolbom gegooi wat tot gevolg gehad het dat hy doodgebrand het. Twee persone was met klippe dood gegooi en die polisieman is dood gebrand. Hierdie voorvalle het plaasgevind in Tembisa swartwoonbuurt en Katlehong swartwoonbuurt asook Wattville swartwoonbuurt.

18.

Gedurende hierdie tydperk het ook vier gevalle van Pogings tot moord voorgekom in die volgende gebiede:

.............6/

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(1) Tembisa Swartwoongebied

(2) Vosloorus Swartwoongebied

(3) Ratanda Swartwoongebied

(4) Thokoza Swartwoongebied

19.

In die gevalle is daar met 'n AK 47 geweer op 'n huis gevuur in Tembisa, en is daar te Vosloorus swartwoongebied petrol op 'n privaatman deur swart jeugdiges gegooi en gepoog om hom aan die brand te steek en is daar te Ratanda swartwoongebied gepoog om 'n swartvrou ook met petrol dood te brand. In Thokoza het die onluseenheid verhinder dat 'n swartman deur 'n groep persone vermoor word deurdat die band wat om sy nek gesit is, deur die polisie verwyder is voordat dit aan die brand gesteek is.

20.

Op 1986-04-25 het daar 'n ontploffing ontstaan by 'n Heidelbergse substasie en is bepaal dat ontplofbare stof van Russiese oorsprong gebruik is.

21.

Op 1986-03-19 het 'n kleefmyn in die Springs blanke gebied ontplof.

22.

Op 1986-03-24 is 'n African National Congress opgeleide terroris deur die S A Polisie te Katlehong gedood in 'n skietery.

23.

Gedurende hierdie tydperk het ongeveer 150 swart jeugdiges in die blanke gebied in Boksburg-Noord saamgedrom en het hulle buitebande in die straat aan die brand gesteek wat polisie optrede genoodsaak het.

24.

Op 1986-04-28 het daar ongeveer 3000 swart persone in Tembisa saamgedrom. Toe die S A Polisie optree is daar met wapens op die polisie gevuur en is verskeie petrolbomme na die polisie geslinger. Op

.............7/

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

dieselfde dag drom ongeveer 200 swart persone saam by die Landdroshof Benoni, waar swart persone tereg staan weens openbare geweldpleging en het hulle oproerig geraak wat polisie optrede genoodsaak het.

25.

Op 1986-06-04 herhaal dieselfde voorval hom by die Brakpanse Landdroshof.

26.

Tydens samedrommings soos ek in die verklaring uiteengesit het, is slagspreuke soos:

(1) Viva UDF

(2) Viva ANC

(3) Viva Umkhonto

(4) Release our leaders baie dikwels uitgeroep en was dit ook opmerklik dat persone met UDF 'T'-hemde tussen die groepe opgemerk is.

27.

Gedurende hierdie tydperk het ek inligting ontvang van bronne wat ek nie kan openbaar nie dat herdenkings byeenkomste vir die 16de Junie beplan word deur die United Democratic Front se geaffilieerdes en gemeenskaporganisasies wat aan die UDF geaffilieer is. Inligting dui ook daarop dat daar deur jeug en werkerorganisasies beplan word om wanneer wegbly-aksies geloods word, blanke gebiede en industriële gebiede te infiltreer teneinde werkers wat die wegbly-aksie verontagsaam te identifiser en daarna geweldadig teen hulle op te tree en voor die sogenaamde Volkshowe te bring. 'n Wegbly-aksie is ook geloods vir die 16de Junie 1986, en het tot gevolg gehad dat ongeveer 80% van die swartwerkers op die betrokke dag weggebly het van die werk af, aan die Oos-Rand.

Op 1986-06-13 het die Duduza Stay away Committee wat deel vorm van die Duduza Civic Association pamflette versprei wat 'n wegbly aksie vanaf die 17de Junie 1986 tot die 20ste Junie 1986, bepleit. Aangeheg 'n fotostatiese afdruk van die pamflet wat versprei is.

..........8/

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Op 1986-06-18 is die busboikot waarna in die pamflet verwys word nog steeds inwerking en loop die werkers van Duduza na hul werk.

28.

Sedert die opheffing van die Noodtoestand in Maart 1986, het die geweld aan die Oos-Rand ontsettend toegeneem en het die graad van geweld ge-eskaleer van klipgooiery na moorde soos in my verklaring vermeld.

29

Sedert die afkondiging van die huidige Noodmaatreëls het daar 'n afname in geweld plaasgevind, maar vind nog ernstige voorvalle van geweld plaas.

30.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie en beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

KOLONEL
W C PRETORIUS

Ek sertifiseer dat bostaande verklaring deur my afgeneem is en dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van hierdie verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig en verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring te SPRINGS op 1986-06-20 om ......

VREDEREGTER

Jacobus Lucas Marthinus DELPORT
S A Polisie Nongqai Gebou Springs
Luitenant-Kolonel
Ampshalwe Republiek van Suid-Afria

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

L 442

Gerhardus Hercules NEL verklaar in Afrikaans:-

Ek is 'n luitenant-kolonel in die Suid-Afrikaanse Polisie met magsnommer W39000F, gestasioneer te Afdelingshoofkantoor, Springs waar ek diens verrig as Afdelingsonlusbevelvoerder vir die Oos-Rand.

In my hoedanigheid as Afdelingsonlusbevelvoerder, voer ek die bevel oor lede van die Mag wat diens verrig in onder andere die volgende gebiede.

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Actonville Asiër woongebied
(4) Vosloorus Swartwoongebied
(5) Tsakane Swartwoongebied
(6) Duduza Swartwoongebied
(7) Katlehong Swartwoongebied
(8) Daveyton Swartwoongebied
(9) Ratanda Swartwoongebied
(10) Wattville Swartwoongebied
(11) Thokoza Swartwoongebied
(12) Balfour Swartwoongebied
(13) Botleng Swartwoongebied
(14) Eden Park Kleurlingwoongebied
(15) Kempton Park Blankewoongebied

Gedurende die tydperk 1986-07-01 tot 1986-12-12 was ek in beheer van die onluste-eenheid en het ek alle voorvalle van onrus daagliks gemonitor. In die gebiede wat ek reeds genoem het, het die volgende gevalle van onrus voorgekom:

(1) Die sogenaamde "Necklesses"
(2) Klipgooiery
(3) Brandstigtings
(4) Petrolbom aanvalle
(5) Samedrommings
(6) Handgranaat aanvalle
(7) Kleefmyn voorvalle
(8) Intimidasie
(9) Padversperrings
(10) Moorde
(11) Pogings tot moord

Elf (11) gevalle van die sogenaamde "necklesses" is op elf (11) persone uitgevoer naamlik 3 swartvrouens en 7 swartmans te Daveyton, Tembisa en Katlehong swartwoongebied. Die metode wat gevolg is, is dat 'n buiteband om die nekke van die persone geplaas word en dan aan die brand gesteek word en waartydens die hande en voete van die persone vasgebind is. Drie (3) swartvroue en ses (6) swartmans was op die wyse gedood, terwyl twee (2) swartmans gered is, maar ernstige brandwonde opgedoen het.

2/........

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Klipgooiery het voorgekom in die volgende gebiede:

(1) Tembisa swartwoongebied
(2) Vosloorus Swartwoongebied
(3) Tsakane Swartwoongebied
(4) Duduza Swartwoongebied
(5) Katlehong Swartwoongebied
(6) Daveyton Swartwoongebied
(7) Ratanda Swartwoongebied
(8) Wattville Swartwoongebied
(9) Thokoza Swartwoongebied
(10) Balfour Swartwoongebied
(11) Kwa Thema Swartwoongebied

Hierdie klipgooiery het voorgekom deurdat aanvalle op Polisievoertuie, busse, treine, skole, Gemeenskapsraadsvoertuie, Poskantoor voertuie, Raadslede se huise, polisiemanne se huise, privaatvoertuie, uitgevoer was deur jeugdiges en volwassenes wat in groepe opgetree het.

Brandstigtings het ook gedurende hierdie tydperk in die volgende gebiede voorgekom:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Vosloorus Swartwoongebied
(4) Tsakane Swartwoongebied
(5) Duduza Swartwoongebied
(6) Katlehong Swartwoongebied
(7) Daveyton Swartwoongebied
(8) Ratanda Swartwoongebied
(9) Wattville Swartwoongebied
(10) Thokoza Swartwoongebied

Hierdie brandstigtings was meesal geloods teen afleweringsvoertuie en privaatvoertuie wat in die gebiede in beweeg het met voedsel, polisievoertuie, Gemeenskapsraad voertuie en busse. Verder het swart skole en biersale ook deurgeloop en is groot skade van derduisende rande aangerig.

Petrolbom voorvalle het ook gedurende hierdie tydperk in die volgende gebied voorgekom:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Vosloorus Swartwoongebied
(4) Tsakane Swartwoongebied
(5) Katlehong Swartwoongebied
(6) Daveyton Swartwoongebied
(7) Wattville Swartwoongebied

Hierdie petrolbom aanvalle is geloods teen polisievoertuie wat besig was met patrollies. Privaatvoertuie, busse, Gemeenskapsraadvoertuie, afleweringsvoertuie, skole in swartgebiede, biersale, Raadslede se huise asook polisiemanne se huise en privaat inwoners se huise.

3/........

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Gedurende hierdie tydperk het verskeie samedrommings in die verskillende gebiede ontstaan wat polisie optrede genoodsaak het nl:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Vosloorus Swartwoongebied
(4) Duduza Swartwoongebied
(5) Katlehong Swartwoongebied
(6) Daveyton Swartwoongebied
(7) Ratanda Swartwoongebied
(8) Wattville Swartwoongebied

Hierdie samedrommings het ook meestal plaasgevind in die strate van die verskillende woongebiede, op skoolpersele, voor die huise van Raadslede en polisiemanne en het dikwels op geweld uitgeloop.

Gedurende hierdie tydperk het verskeie voorvalle van intimidasie voorgekom in die volgende gebiede:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Kwa Thema Swartwoongebied
(3) Vosloorus Swartwoongebied
(4) Duduza Swartwoongebied
(5) Katlehong Swartwoongebied
(6) Daveyton Swartwoongebied
(7) Ratanda Swartwoongebied
(8) Wattville Swartwoongebied
(9) Tokoza
(10) Actonville
(11) Balfour

Hierdie intimidasie het die vorm aangeneem deur groepe wat skoliere intimideer om nie skool toe te gaan nie, werkers om nie werk toe te gaan nie. Deur voor die huise van Raadslede en polisiemanne te groepeer en hulle te dreig en uit te skel as o.a. "Sell outs".

Geisoleerde gevalle van padversperrings gedurende hierdie tydperk voorgekom en het bestaan uit klippe, asdromme en brandende bande wat toegangsweë versper het.

Gedurende hierdie tydperk is 'n polisieman vermoor deurdat hy doodgeskiet is deur vermeende terroriste te Katlehong, asook etlike wetstoepassingsbeamptes van Katlehong en Vosloorus.

Gedurende hierdie tydperk het ook verskeie gevalle van Pogings tot moord voorgekom in die volgende gebiede:

(1) Tembisa Swartwoongebied
(2) Vosloorus Swartwoongebied
(3) Daveyton
(4) Katlehong

4/..........

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

In die gevalle is daar petrol op die persone deur swart jeugdiges gegooi en gepoog om hul aan die brand te steek. In verskeie woongebiede het die SAP en SAW egter verhinder dat swartmense vermoor word deurdat die polisie slagoffers verwyder voordat dit aan die brand gesteek is. Op 1986-07-20 is daar byvoorbeeld ook vanuit 'n bewegende voertuig op Administratiewe geboue gevuur te Edenpark, terwyl daar op 1986-09-28 'n russies-vervaardigde F1 handgranaat by 'n nagklub in Edenpark ingegooi is, waartydens drie (3) persone beseer is.

Vanaf 1986-07-01 tot en met 1986-12-12 was daar reeds 90 stakings aan die Oos-Rand - hoofsaaklik rondom loongeskille, dog met 'n duidelike patroon om die R.S.A. ekonomies lam te lê, indien aan al die versoeke/eise voldoen moes word.

Tydens samedrommings soos ek in die verklaring uiteengesit het, is slagspreuke soos:

(1) Viva UDF
(2) Viva ANC
(3) Viva Umkhonto
(4) Release our leaders baie dikwels uitgeroep en was dit ook opmerklik dat persone met UDF "T"-hemde tussen die groepe opgemerk is.

Gedurende hierdie tydperk het ek inligting ontvang van bronne wat ek nie kan openbaar nie dat herdenkings byeenkomste vir 16 Desember 1986 en 8 Januarie 1987 beplan word deur die United Democratic Front se geaffilieerdes en gemeenskaporganisasies wat aan die UDF geaffilieer is. Inligting dui ook daarop dat daar deur jeug en werkerorganisasies beplan word om wanneer wegbly-aksies geloods word, blanke gebiede en industriële gebiede te infiltreer teneinde werkers wat die wegbly-aksie verontagsaam te identifiseer en daarna geweldadig teen hulle op te tree en voor die sogenaamde Volkshowe te bring. 'n Wegbly-aksie was ook geloods vir die 16de Junie 1986, en het tot gevolg gehad dat ongeveer 80% van die swartwerkers op die betrokke dag weggebly het van die werkaf aan die Oos-Rand.

Sedert die afkondiging van die huidige Noodmaatreëls, [op 1986-06-12] het daar 'n afname in geweld plaasgevind, maar vind nog ernstige voorvalle van geweld plaas.

5/.........

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie en beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

.................LT.KOL
G.H. NEL

Ek sertifiseer dat bostaande verklaring deur my afgeneem is en dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van hierdie verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig en verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring te SPRINGS op 1986-12-12 om 10h00

....
VREDEREGTER

Jacobus Lucas Marthinus DELPORT
S.A. Polisie Nongqai Gebou Springs
Luitenant-Kolonel
Ampshalwe Republiek van Suid-Afrika

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

M 447

STEPHANUS CHRISTOFFEL VENTER - Witman, 38 jaar.
Woonagtig te Smithstraat 2, Heidelberg (0151) - 6641.

VERKLAAR ONDER EED IN AFRIKAANS -

1. Ek is 'n Adjudant-offisier in die Suid-Afrikaanse Polisie en dien as Stasiebevelvoerder van die Polisie te Heidelberg.

2. Op 13, 14 en 15 Junie 1986 het ek verkenningsdienste verrig in Ratanda swart woonbuurt, Heidelberg, met die oog op moontlike onrus wat tydens die herdenkingsdienste van 16 Junie te wagte was.

3. Op 14 Junie ongeveer 18h30 en by die ingang van Ratanda het ons 'n wit MAZDA 323 motorkar met 'n ND registrasienommer voor=gekeer. Daar was vyf swart insittendes waarvan **DANIËL NKOSI, voorsitter van die RATANDA CIVIC ASSOCIATION**, een was.

4. In die voertuig het ek die volgende pamflette aangetref -

   4.1 'n Wit pamflet getiteld, **"ORGANISE OR BE HOMELESS!" met 'n UDF embleem en RATANDA CIVIC ASSOCIATION embleem** daarop met aanhef, **"SINCE THE INCEPTION OF THE BLA's, THE COLLABORATORS FAILED TO KEEP THEIR ELECTION PRO= MISES".**

   4.2 'n Geel pamflet met UDF embleem en getiteld, **"RELEASE OUR PEOPLE"** en uitgegee deur DPSC & DESCOM, KHOTSO HOUSE, DE VILLIERS STREET, JOHANNESBURG.

5. Gedurende die dag van 15 Junie 1986 en in die strate van Ratanda het ek die volgende publikasie opgetel - "UDF NEWS, NEWSLETTER OF THE TRANSVAAL REGION Vol. 3 No. 2 JUNE 1986". Op die voorblad verskyn swartes wat 'n plakkaat vertoon met die volgende bewoording, **"UDF DEMANDS UNBAN THE ANC"**.

6. Dieselfde dag het ek 'n plakkaat vanaf 'n winkelmuur verwyder. 'n Beskrywing van die plakkaat is as volg :
Grootte, 43 x 61 cm. getiteld "10 FIGHTING YEARS 1976 - 1986

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

PEOPLE'S EDUCATION FOR PEOPLE'S POWER! SOUTH AFRICAN YOUTH DAY", met UDF embleem.

7. Gedurende die naweek van 5 - 7 Desember 1986 het die Weermag 'n plakkaat getiteld, "DECEMBER 16 TO 26 XMAS AGAINST THE EMERGENCY! CAMPAIGN FOR NATIONAL UNITED ACTION" en uitge=reik deur UDF, 42 DE VILLIERS ST., JOHANNESBURG, en wat te Ratanda opgeplak was, bekom en aan my besorg.

Ek begryp en verstaan die inhoud van hierdie verklaring.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die eed as bindend vir my gewete.

(GETEKEN) S.C. VENTER (W402849T)
ADJUDANT-OFFISIER.

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en verklaarder se handtekening is in my teen=woordigheid daarop aangebring.

(GETEKEN) A.F. VAN NIEKERK
KOMMISSARIS VAN EDE
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

ANDRIES FRANCOIS VAN NIEKERK
SPEURDER ADJUDANT-OFFISIER
SUID-AFRIKAANSE POLISIE
NONGQUAI-GEBOU
VYFDESTRAAT
SPRINGS

HEIDELBERG
11 DESEMBER 1986.

A/O. 37560 P.
GESERTIFISEER 'N WARE AFSKRIF VAN DIE OORSPRONKLIKE.
CERTIFIED A TRUE COPY OF THE ORIGINAL.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

N 423

THOMAS JOHANNES HOUGH :

VERKLAAR ONDER EED -

1.

Die inhoud van hierdie verklaring is na die beste van my wete en oortuiging waar. Ek is bewus daarvan dat as dit as getuienis voorgelê word en daar kom iets in voor wat ek weet vals is of wat ek glo nie waar is nie, ek vervolg sal kan word.

2.

Ek is 'n speurder adjudant-offisier in die Suid-Afrikaanse Polisie, verbonde aan die veiligheidstak en gestasioneer te Cradock. Ek is sedert Mei 1980 op die veiligheidstak en gestasioneer te Cradock sedert Oktober 1984.

3.

As gevolg van my dienste en werksaamhede in die veiligheidstak het die volgende aangeleenthede sedert die afkondiging van die nood= regulasies op 12 Junie 1986 en tot op hede tot my aandag gekom.

4.

Wegbly Aksies :

Op die 28ste Junie het die "Cradock Youth Association" (CRADOYA) 'n wegbly aksie van die werkers, ter herdenking van die dood van ene Matthew Coniwe en Fort Calata, gereël. Die aksie was sukses= vol in die sin dat 'n hele aantal werkers wel op daardie dag van die werk af weggebly het.

Eersgenoemde persoon was die sekretaris van CRADOYA en die "Cra= dock Residents' Association" (CRADORA).

5.

Skoolboikotte :

5.1 Op 26 Augustus 1986 was in Lingelihle, die Swartwoonbuurt van Cradock, 'n vergadering gehou waartydens 'n spreker 'n beroep gedoen het op skoliere om voort te gaan met die boikotte totdat die noodregulasies opgehef is. Die verga= dering was geïnisieer deur CRADORA.

5.2 As gevolg van 'n opname wat ek gemaak het, het ek bepaal dat die skolebywoning ten opsigte van alle Swart skole wat onder Cradock se veiligheidsgebied resorteer, naamlik

2/ Cradock ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Cradock, Bedford, Adelaide, Cookhouse en Somerset-Oos, sedert die afkondiging van die noodregulasie baie laag was en ten tye van die aflegging van die eindjaar eksa= mens was die eksamenboikot 100%.

5.3 Op 9 Desember 1986 was 'n huisvergadering te Bedford se Swartwoongebied, New Brighton, gehou waartydens 'n spre= ker sy misnoë met leerlinge uitgespreek het wat skole bywoon ten spyte van die feit dat van hulle kamerade in hegtenis is. Hierdie vergadering was gereël deur die "Bedford Youth Congress" (BEYCO).

6.

Jeug :

Op 3 September 1986 was 'n vergadering gehou in die Lingelihle Swartwoonbuurt te Cradock waar 'n spreker 'n beroep gedoen het op die jeug om voort te gaan met die "stryd om vryheid" in die vorm van klipgooiery na die polisie en die sing van rewolusio= nêre liedere.

7.

Boikot van Motorhawens :

Op 'n vergadering gehou op 17 September 1986 in die Lingelihle Swartwoonbuurt van Cradock was besluit dat alle motorhawens en vulstasies te Cradock geboikot moet word vanaf 22 September 1986 met die uitsondering van Cradock Motors. Die rede aangevoer vir hierdie boikot is dat Cradock Motors die enigste besigheid is wat nie Swartes wegwys indien hulle aansoek doen om werk nie, en dat die ander besighede Blankes en Kleurlinge indiens neem in die plek van Swartes.

8.

Verbruikersboikot :

8.1 In Cradock en sy omliggende dorpe soos genoem in para. 5.2 het van tyd tot tyd 'n 100% verbruikersboikot geheers, maar oor die algemeen kan gesê word dat 'n gemiddelde boikot van 70% gehandhaaf was.

Hierdie boikot was afgedwing op inwoners van die Swartwoon= buurte deur radikale elemente wat gewelddadige metodes en dreigemente op die gematigde inwoners toegepas het.

8.2 Op 26 Augustus 1986 tydens 'n vergadering gehou in die Lingelihle Swartwoonbuurt te Cradock het 'n spreker die inwoners versoek om nie by die Blanke besighede te koop nie.

3/ 8.3 Op ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

8.3 Op 9 Desember 1986 tydens 'n huisvergadering te New Brighton Swartwoongebied, Bedford, het 'n spreker gesê dat 'n algehele verbruikersboikot teen Blanke besighede te Bedford vanaf 11 Desember 1986 ingestel moet word om die "boere te straf".

8.4 Op 24 Augustus 1986 tydens 'n gemeenskapsvergadering in die Lingelihle Swartwoongebied te Cradock is die volgende besluite geneem -

8.4.1 Dat daar stappe geneem moet word teen die persone wat die verbruikersboikot ignoreer, aangesien die boikot nog nie amptelik opgehef was nie.

8.4.2 Die jeug is aangesê om toe te sien dat niemand koop nie, en indien iemand wel koop, sy aankope vernietig moet word.

8.4.3 Dat, indien iemand wel onwettig koop, en hy hom teëstaan wanneer sy aankope vernietig word, hy aangerand moet word of selfs vermoor en uitge=brand moet word.

9.

Verslag van die ANC aan die OAE :

Op 22 September 1986 het 'n verslag met die titel "Report of the African National Congress (ANC) of South Africa to the 46th ordinary session of the OAU Co-ordinating Committee for the Liberation of Africa" in my besit gekom. 'n Gewaarmerkte foto=kopie van die verslag gemerk "Aanhangsel A" word aangeheg.

10.

Straatkomitees :

10.1 Volgens my kennis word 'n Swartwoongebied in verskeie areas ingedeel. Elke straat in so 'n area word beheer deur ongeveer drie straatorganiseerders wat dan bekend staan as die straatkomitee. Die doel van so 'n straat=komitee is velerlei maar behels hoofsaaklik die beheer van die inwoners en die aanhoor van klagtes van die inwoners in hulle straat wat gewoonlik uitloop op verhore, (people's courts - alternatiewe strukture).

10.2 Op 1 September 1986 tydens 'n vergadering gehou te Linge=lihle Swartwoonbuurt te Cradock het 'n spreker die straat=komitees en jeug aangemoedig om weer die onrussituasie toe te pas, deur as hulle 'n polisievoertuig sien in die Swartwoongebied, hulle 'n fluitjie moet blaas, om sodoende te mobiliseer en die voertuig met klippe te bestook. Hy het verder gesê dat die polisie nie toegelaat moet word om vryelik in die Swartwoongebied te beweeg nie.

4/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

11.

Plakkers gevind op huise se deure in Lingelihle :

Op 4 Augustus 1986 het ek gemerk dat daar op 'n redelike hoeveel=heid huise se deure in die Lingelihle Swartwoonbuurt, Cradock, plakkers aangebring was. Die plakkers was ongeveer 20mm x 18mm groot, met 'n geel agtergrond en aan die linkerkant het die UDF-embleem verskyn.

Die bewoording op die plakkers was getik en het soos volg gelees

11.1 "Stop apartheid killings".
Hierdie sin was in swart letters getik.

11.2 "The blood of our martyrs will nourish the tree of liberation".
Hierdie sin was in rooi letters getik.

11.3 "Resist and fight on".
Hierdie sin was ook in swart letters getik.

Byna aan elk van hierdie huise was ook 'n stuk lap wat die kleure van CRADORA, naamlik swart bo gevolg deur groen en geel, aangetref. Ek het nie op hierdie plakkers beslag gelê nie.

12.

Slagspreuke :

Op die 16de Desember 1986 het ek slagspreuke opgemerk wat met rooi spuitverf op geboue in die Lingelihle Swartwoonbuurt aange=bring was. Die slagspreuke was gemiddeld 50cm in hoogte.

Ek het foto's van die slagspreuke geneem en heg hulle aan soos volg -

12.1 Slagspreuk "Viva ANC, Viva SACP" op die muur van die afgebrande ontwikkelingsraad kantore (gemerk aanhangsel "B").

12.2 Slagspreuk "Stop Apartheid Killing" op 'n muur van dieselfde gebou soos in voorafgaande paragraaf (gemerk aanhangsel "C").

12.3 Slagspreuk "Don't give up Comrade Amabomvana Ayeza CRADOYA Rassia", met 'n tekening van die hamer en sekel, ook op 'n muur van dieselfde gebou soos in voorafgaande twee para=grawe. (Gemerk aanhangsel "D").

12.4 Slagspreuk "25 Years of armed struggle" op die muur van 'n winkelsentrum in Sikulustraat. (Gemerk aanhangsel "E").

12.5 Slagspreuk "Make South Africa Ungovernable" op 'n muur van dieselfde winkel soos bo. (Gemerk aanhangsel "F").

12.6 Slagspreuk "Bewer Botha Thambo is cameng.
Viva SACP
Viva CRADOYA",
op muur van winkel soos bo (Gemerk aanhangsel "G").

5/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

12.7 Slagspreuk "Jonga Cali No Peyi Nonzaka Zinja Zika Botha" op muur van dieselfde winkel soos bo.

Vertaal deur Konstabel Blom en vertaling is soos volg - "Kyk Gcani en Blom julle gaan seerkry. Honde van Botha".

Gcani is Adjudant-offisier Gcani en Blom is Konstabel Blom beide verbonde aan hierdie personeel. Konstabel Blom se bynaam onder die Swartes is PEYI. (Gemerk aanhangsel "H").

12.8 Slagspreuk "Viva Mandela Kubo Kubo, long live MK 47 Viva ANC" op muur van dieselfde winkel soos bo. "Kubo Kubo" vertaal deur Konstabel Blom as "val aan, val aan". (Gemerk aanhangsel "I").

12.9 Slagspreuk "16 December 1961 — 1986. Long live MK. 25 fighting years. Umkonto UYAPHILA". Vertaling van "Umkonto Uyaphila" deur Adjudant-offisier Gcani as "die spies leef". Gevind op muur van dieselfde winkel soos bo. (Gemerk aanhangsel "J").

13.

Op 23 Desember 1986 te Lingelihle Swartwoonbuurt, Cradock, het ek teen mure van geboue, op 'n substasie en aan 'n lamppaal slagspreuke opgemerk. Gewone silwer verf en groen spuitverf was vir die slagspreuke gebruik. Ek het foto's van die slagspreuke geneem en heg hulle aan soos volg :

13.1 Slagspreuk "Viva ANC Beware Botha long live SACP MK is com", op 'n substasie in Kwazistraat. (Gemerk aanhangsel "K").

13.2 Slagspreuk "Long live ANC, SACP and CPSU" op 'n plank aan 'n lamppaal. (Gemerk aanhangsel "L").

13.3 Slagspreuk "The Solution to South African problems is Revolution" op 'n muur van die Metodiste Kerk van Afrika te Escalwenistraat. (Gemerk aanhangsel "M").

13.4 Slagspreuk "Forward to Socialist South Africa" op dieselfde muur soos in para. 13.3. (Gemerk aanhangsel "N").

13.5 Slagspreuk "Winter we want war" op 'n garage murasie in Luhabestraat. Winter is Mej. Winter, takbevelvoerder van die veiligheidstak, Cradock. (Gemerk aanhangsel "O").

14.

Op 21 Oktober 1986 te Lingelihle Swartwoonbuurt te Cradock het ek teen die mure van 'n winkelkompleks te Sikulustraat slagspreuke aangetref wat met rooi spuitverf aangebring was en ongeveer 70cm in grootte. Ek het die slagspreuke gefotografeer en heg die foto's soos volg aan -

14.1 Slagspreuk "Long live SACP". Die dowwe "ANC" was reeds 'n geruime tyd op die betrokke muur. (Gemerk aanhangsel "P").

6/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

14.2 Slagspreuk "Vigillante won't stop us". (Gemerk aanhangsel "Q").

14.3 Slagspreuk "Unite Mobilise and fight O SACP CPSU ANC". (Gemerk aanhangsel "R").

14.4 Slagspreuk "Winter you will never succeed. Long live the struggle for liberation and socialism". (Gemerk aanhangsel "S").

14.5 Slagspreuk "Long live SACP. Forward with the South African Communist Party". (Gemerk aanhangsel "T").

14.6 Slagspreuk "Kubo Kubo Lutsha. Forward ever bac.
Viva SACP CPSU".

"Kubo Kubo" vertaal weereens as "val aan, val aan". "Lutsha" vertaal deur Adjudant-offisier Gcani as "Die jeug". (Gemerk aanhangsel "U").

15.

Halssnoermoorde :

Sedert die inwerkingtreding van die noodregulasies op 12 Junie 1986 is vier (4) Swart persone in Lingelihle deur middel van bogenoemde metode vermoor. Dit kan genoem word dat die persone wat aldus om die lewe gebring was, daarvan beskuldig was dat hulle beriggewers vir die veiligheidspolisie was en dus "vir die boere gewerk het".

Behalwe vir bogenoemde moorde was daar in bovermelde tydperk vyf (5) Swartes tydens onrusverwante voorvalle om die lewe ge=bring. In hierdie moorde was ander metodes as die halssnoer=metode gebruik.

16.

Klipgooiery :

Sedert die inwerkingtreding van die noodregulasies het twee-en-veertig (42) gevalle van klipgooiery na die polisie, polisie=voertuie en wonings van polisie of Swart lede van die publiek wat die Staat goedgesind is, plaasgevind in die gebied wat deur Cradock se veiligheidstak bedien word, met ander woorde die dorpe genoem in para. 5.2.

17.

Padversperrings :

Gedurende bogemelde tydperk is in die Swart dorpe van die hele Cradock veiligheidsgebied gereeld padversperrings opgerig met die doel om padverkeer te belemmer en het gewoonlik gepaard gegaan met klipgooiery. Vir die doel van die padversperrings was van die volgende metodes gebruik gemaak :

7/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0251

469

17.1 Nege (9) gevalle van brandende buitebande.

17.2 Vier (4) gevalle van brandende ou motorwrakke.

18.

Brandstigting :

Ook gedurende bogenoemde tydperk was daar sewe (7) gerapporteerde gevalle van brandstigting van huise van Swartes wat die Staat goedgesind is in hierdie gebied.

19.

Brand van Motorvoertuie :

Gedurende gemelde tydperk en in hierdie gebied was ses (6) ge= valle van goedgesinde Swartes wie se voertuie aan die brand gesteek was.

20.

Poging tot Brandstigting :

Twee gevalle was gerapporteer van pogings om Swartes se huise aan die brand te steek, maar waar die brande betyds geblus was.

21.

Petrolbom-aanvalle :

Vyf (5) gevalle van petrolbomaanvalle het plaasgevind gedurende bogemelde tydperk.

22.

Dokumente beslaggelê te Lingelihle Hoërskool :

Op 18 Julie 1986 tydens deursoeking van die SVR-kantore van die Lingelihle Hoërskool te Lingelihle Swartwoonbuurt, Cradock, is beslaggelê op die volgende dokumente wat in my besit gekom het en ek hierby aanheg :

22.1 Titel "Students' Representative Council"
(Gemerk aanhangsel "V").

22.2 Titel "Cradock Students' Council"
(Gemerk aanhangsel "W").

22.3 Titel "National Education Crisis Conference -
National Education Conference".
(Gemerk aanhangsel "X").

8/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

22.4 Titel "Report: National Education Crisis Conference - Eastern Cape Resolution".
(Gemerk aanhangsel "Z").

22.5 Titel "Joint meeting of CRASCO and SRC's of schools 16 April 1986".
(Gemerk aanhangsel "AA").

22.6 Titel "Why people do missing like animals".
(Gemerk aanhangsel "AB").

22.7 Titel "Cape College Total Onslaught".
(Gemerk aanhangsel "AC").

22.8 Titel "General Meeting".
(Gemerk aanhangsel "AD").

22.9 Titel "The dates and important events".
(Gemerk aanhangsel "AE").

22.10 Titel "Where are they".
(Gemerk aanhangsel "AF").

22.11 Titel "The doors of learning and culture shall be opened".
(Gemerk aanhangsel "AG").

22.12 Titel "The Education Charter Campaign".
(Gemerk aanhangsel "AH").

22.13 Titel "History of the Students Struggle"
(Gemerk aanhangsel "AI").

22.14 Titel "Resist Victimisation and Banning (Repression)".
(Gemerk aanhangsel "AJ").

23.

Tydens die deursoeking was foto's geneem van sekere aantekeninge wat op swartborde in sekere van die klaskamers aangebring was. Die foto's het in my besit gekom en ek heg hulle soos volg aan :

23.1 Aantekening "COSAS" plus aantal plakkate. AK

23.2 Aantekening "CPSU PLO Viva AK 47" met 'n tekening van 'n gebalde vuis, 'n AK 47 geweer met die woorde "AK 47" daarop en 'n prent van 'n mansgesig en bolyf met die woorde NJA (hond) op die voorkop.
(Gemerk aanhangsel "AL").

23.3 Aantekening "UDF Unites" en 'n aantal pamflette.
(Gemerk aanhangsel "AM").

23.4 Aantekening "MK ANC 8th January birthday of SACP" en ander onsinvolle letters".
(Gemerk aanhangsel "AN").

9/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

24.

Rou Tydens Kerstyd :

Op 11 Desember 1986 het ek 'n dokument bekom wat handel oor 'n roudiens wat die Swart gemeenskap moet hou van 16 Desember tot 25 Desember 1986 ter herdenking van onder andere die stigting van Umkonto we Sizwe en gesneuwelde ANC terroriste. Die oor= spronklike dokument is in Xhosa opgestel en 'n vertaling daarvan is gedoen deur Konstabel Blom van hierdie personeel. Die doku= ment en vertaling is aangeheg. (Gemerk aanhangsel "AO").

Ek is vertroud met en begryp die inhoud van bostaande verklaring.

Ek het geen beswaar teen die aflegging van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend vir my gewete.

CRADOCK
31 DESEMBER 1986.

(GETEKEN) T.J. HOUGH S/A/O

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en verklaarder se handtekening is in my teen= woordigheid daarop aangebring.

(GETEKEN) P.J. BOTES KAPTEIN
VREDEREGTER
AMPSHALWE RSA.

PIETER JACOBUS BOTES
KAPTEIN : S.A. POLISIE
VEILIGHEIDSTAK
PROTEA : SOWETO

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

B 0296 N2 48

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

E

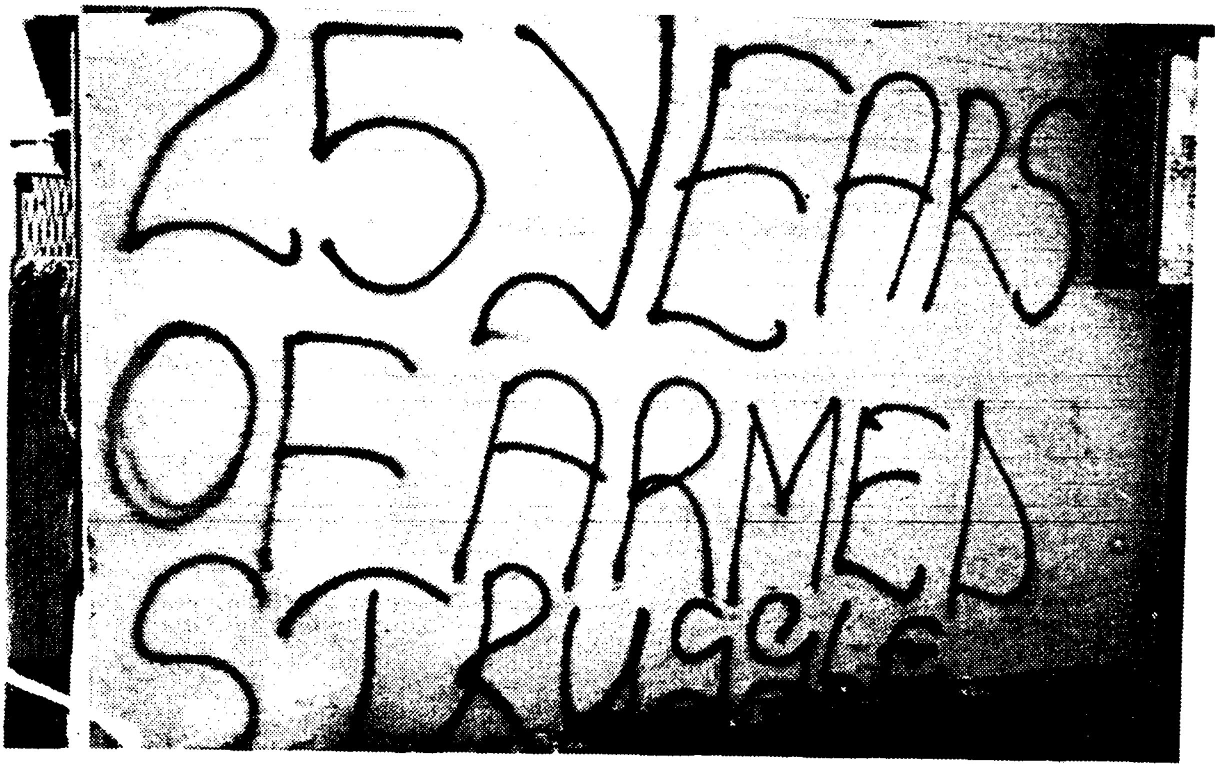

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

486

F 0298

G

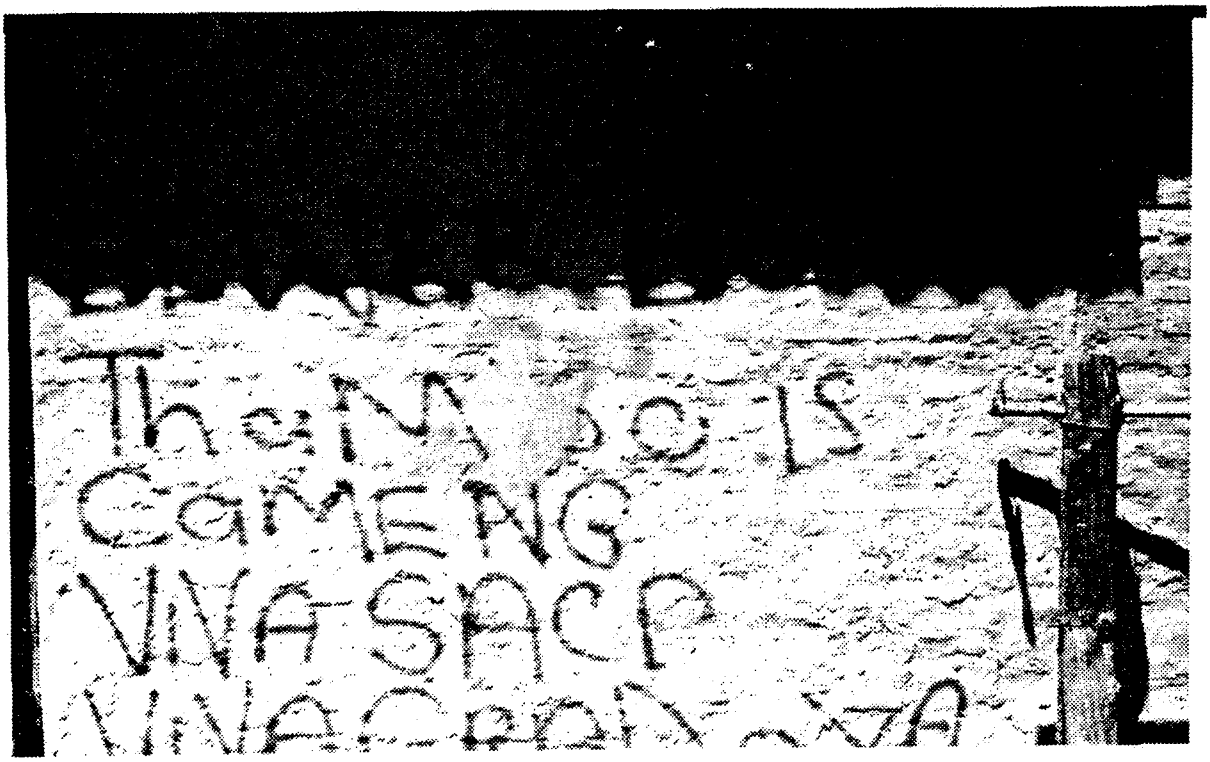

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

H 0299

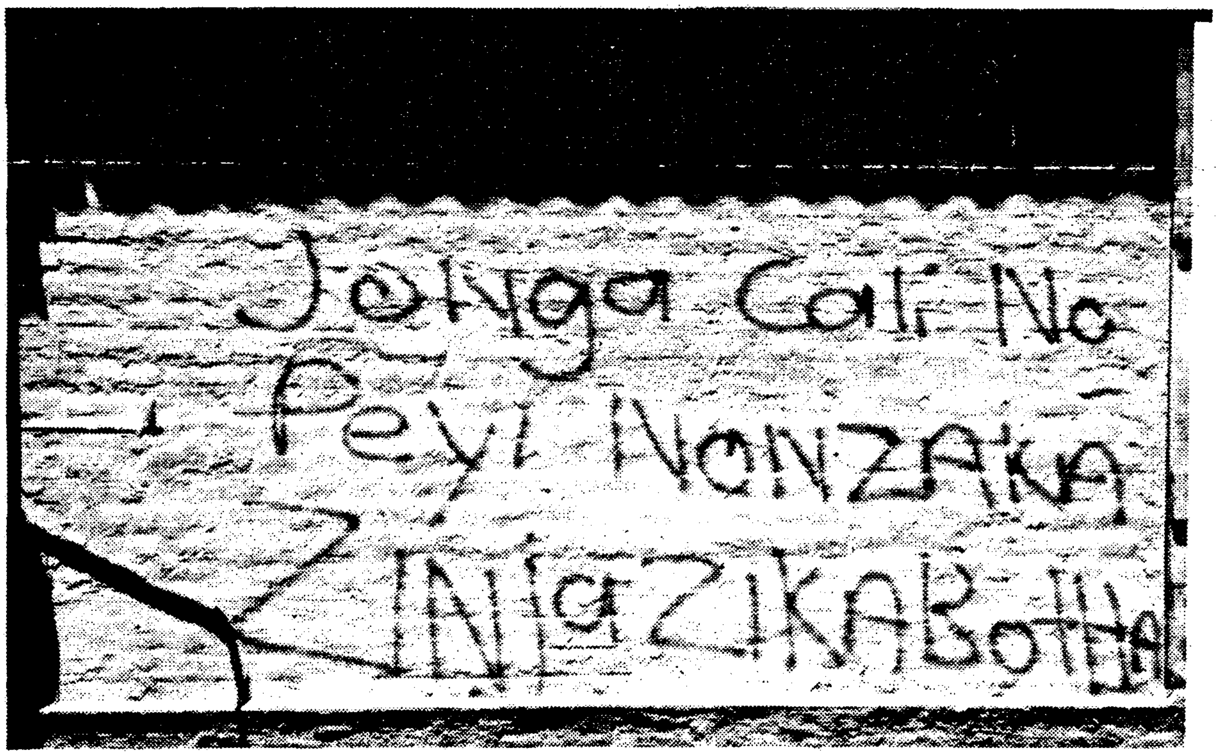

I

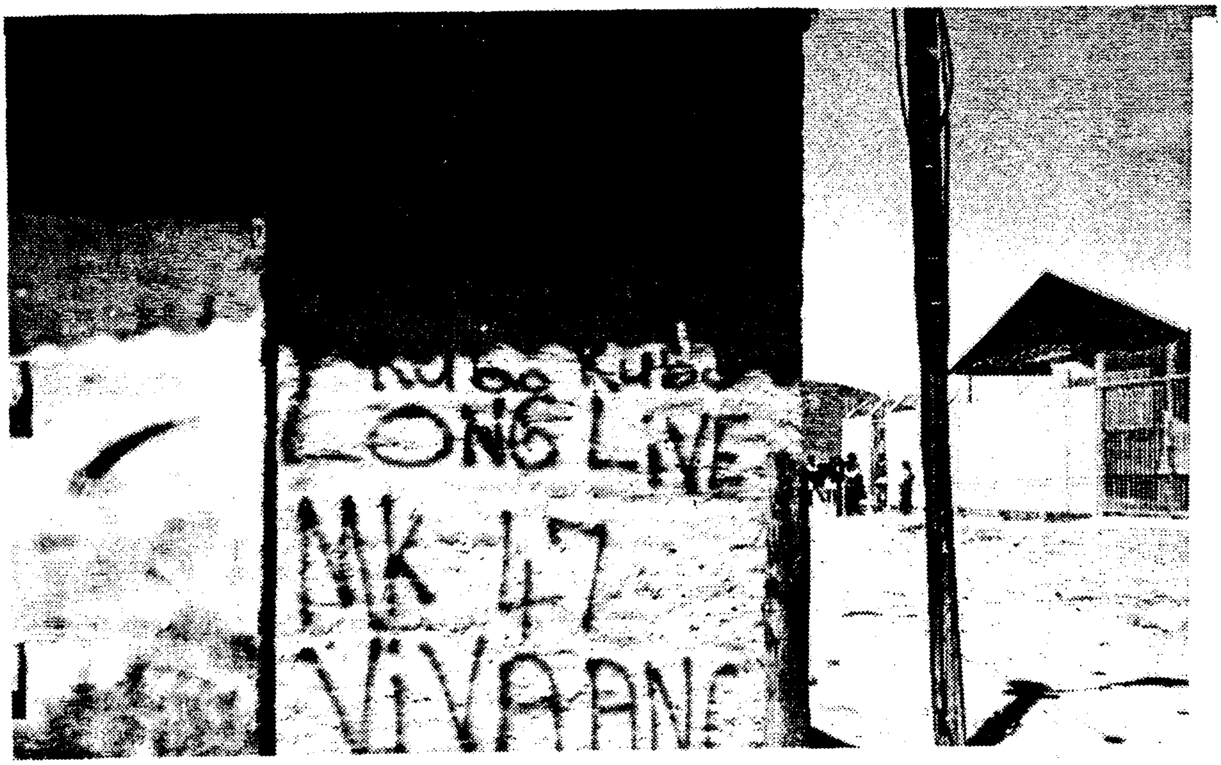

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0300

J

K

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0301

L

M

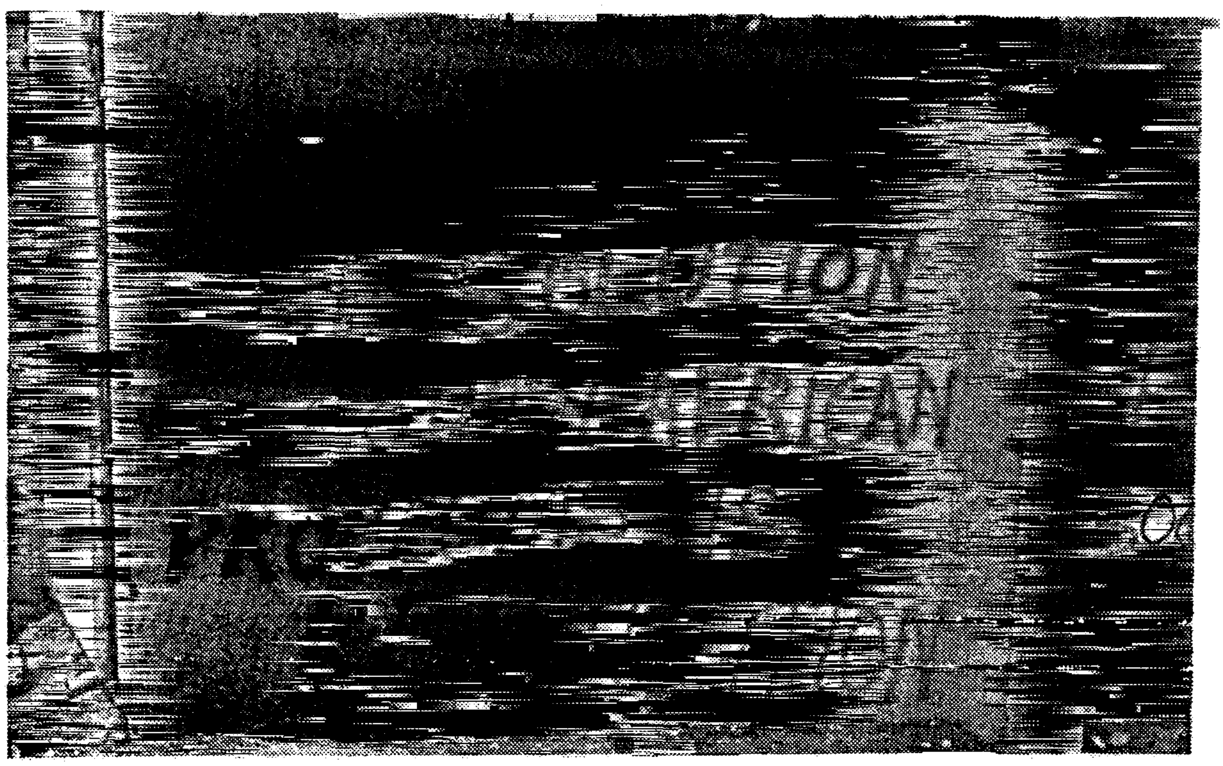

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

N 0302

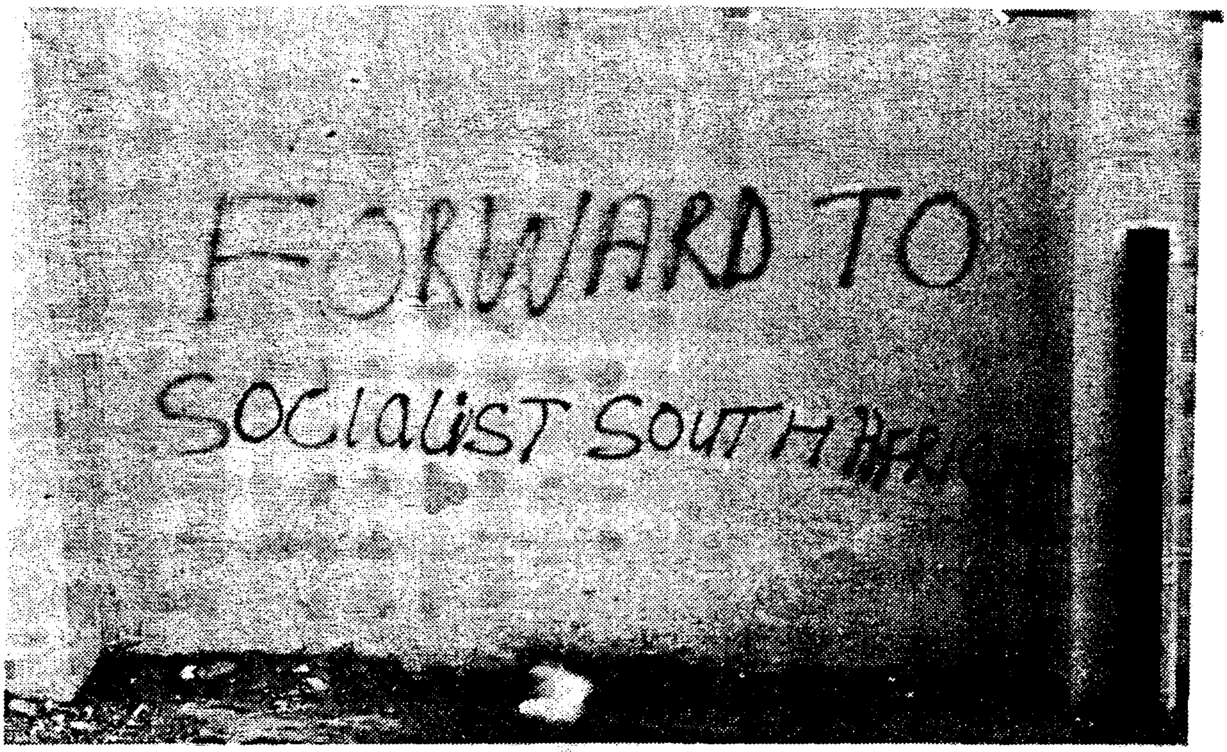

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

491

P 0303

Q

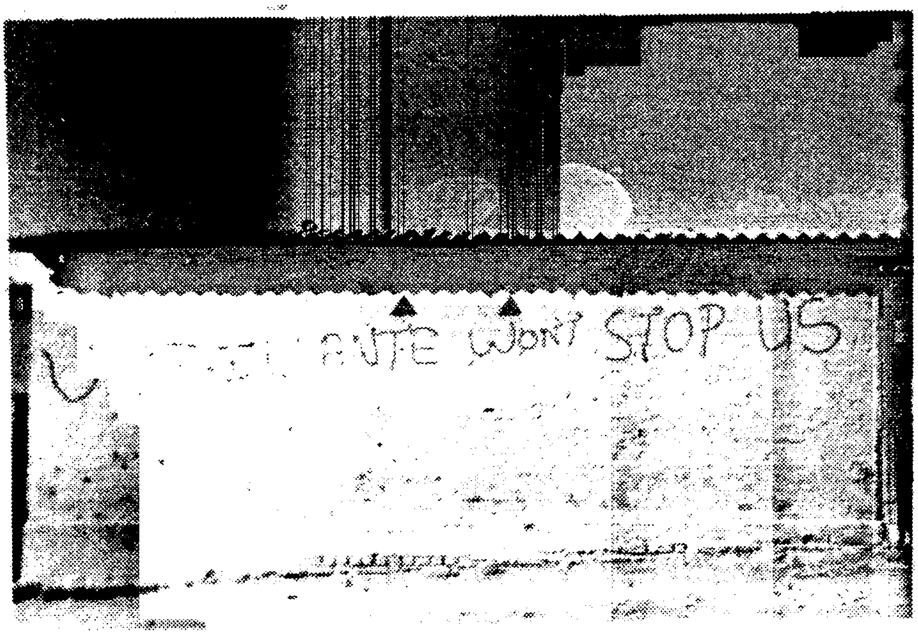

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

R 0304

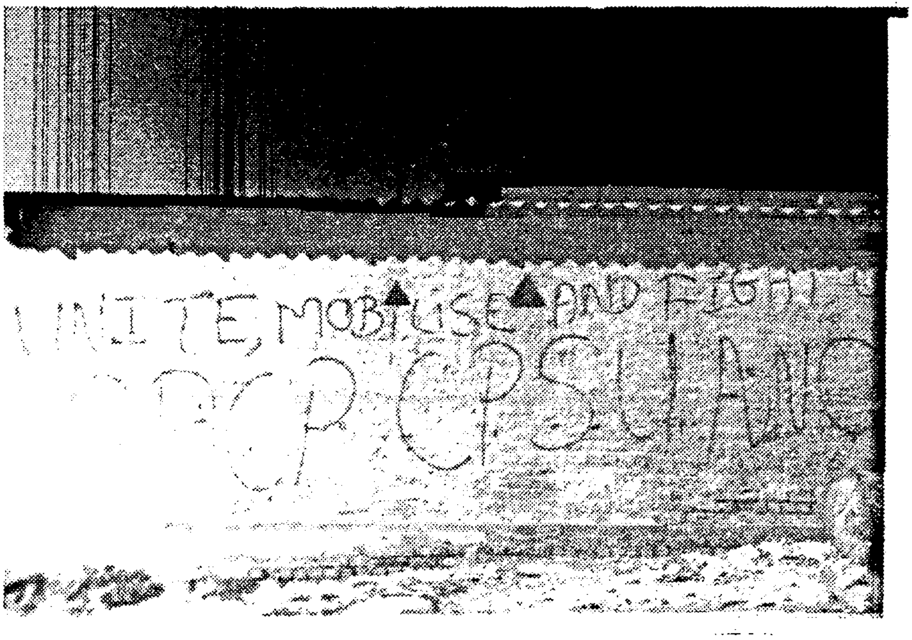

S

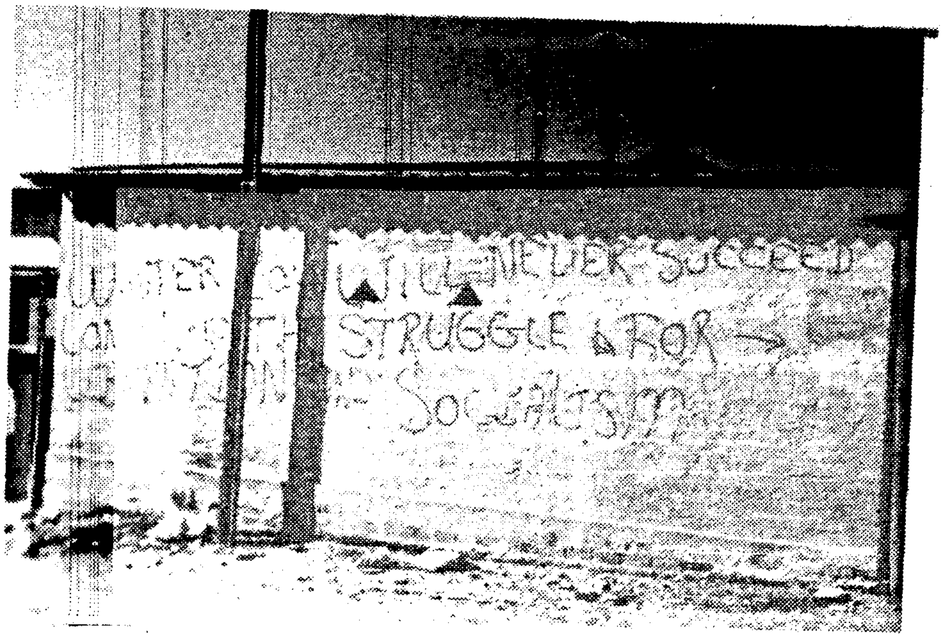

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

493

T 0305

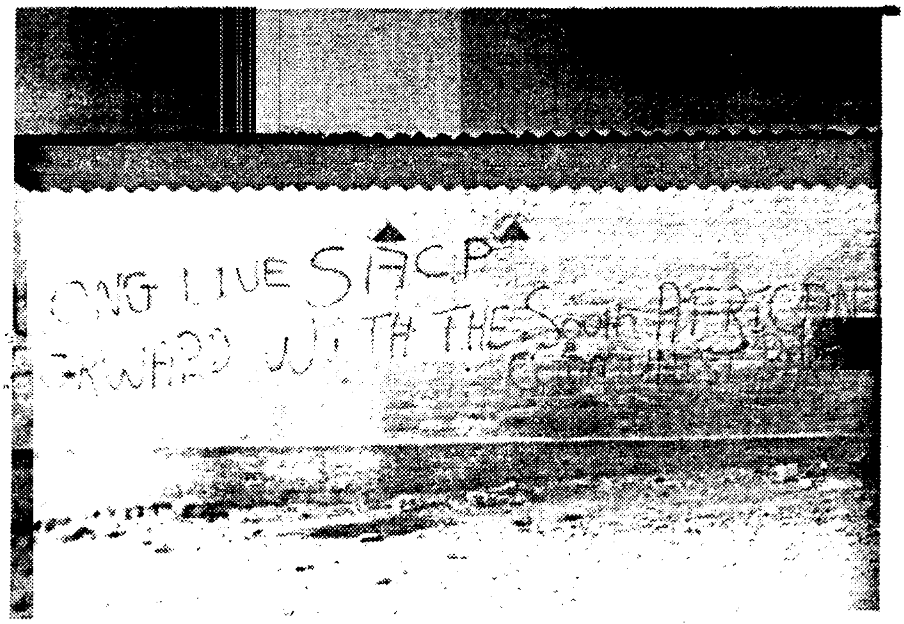

U

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

497

N5

NATIONAL EDUCATION CRISIS CONFERENCE-NATIONAL EDUCATION CONFERENCE

"X"

Freinds,Comrades

I_welcome you to this historic gathering,a meeting of people from all over the country, rural and urban areas, from every province,from big and small towns. e gather here as a meeting of a people drawn from all walks of life,from all ctions of the p eople;students,teachers,parents,workers,commmunity and political leaders,We bring together all sections of the oppressed community and all ho detest apartheid. We have tried to ensure representation of all political endencies and all sections of our community, black and white.

hi is treuly historic conference in the tradition of earlier national meetings uch as the congress of the poeple in 1955and the 1961 All-in-Africa conference.- an t is important LESSON to the apartheid forces:The people stand united.Ten years fter after the 1976 uprising we remain united in our demand for the ending of a arteid ed ucation and the establishment of a democratic ,people 's education. 'e also remain convinced that this can only be achieved with the eradication of . democratic people"s South Africa.

very since 1976 the people have recognised that apartheid education cannot be eparated from apartheid in general.This conference once again asserts that the ntire oppressed and democratic community is concerned with education,that we ll ll see the necessity of ending gutter education and we all see that this is a olitical question affecting each and every one of us.

Let us now turn to the criticalquestion concernes us all, all oppressed and democratic South Africans.The December Conference gave the government until today o meet the demands of parents,students and teachers.Has the government met the emands?We want to answer this loudly and claerly so that there can be no mistaling what we are saying;The answer is NO.They have not met our demands.

'e are saying th is for twox reasons:firstly most of the demands which we made n December have not been met.Secondly any steps the government has taken have een sideways steps.They lifted the ermegency because they were forced to do so ecause they were afraid of the united mass action of the people which they know s coming after March 31.At the same time they said they were going to impose a ermanent emergency by giving the SAPand the SADF powers thoughout the country hereas previuosly they have only had these in parts of the country.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

In the meantime the emergency in fact contineus to exi st thruoghout the country There is nit ne difference now from when th official state of emergency was in force.It was after the emergency was lited that our children were shot in Kahokweni in the Earstern Transvaal and that other atrocities were perpetrated.

he ddemands of the Dedember Conference have not been met.

.s we meet:

Cosas remained banned

Students are stiнn in detention

Teachers contineu to be dissmised and forcebly transferred

Attempts are still being made to stop democratic SRC"sfrom functioning

School buildings are unrepaired

*Troops are still in the townships

oycotts have taken place throughout the country because oftheintransigence of he authorities,their refusal to meet our just demands.

<u>THE CURRENT SITUATION</u>.

e stand todsy at a crossroads for national liberation.The decision we take at his conference willbe treuly historic ,in the sense that they will help dertemine whether we go forward to progress and peace, whether the racist push is backw

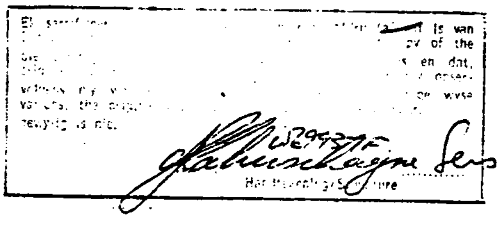

N6 449
"Z"

REPORT:NATIONAL EDUCATION CRISIS CONFERENCE

EASTERN CAPE RESOLUTIONS

Pupil must go back to school and the insufficient stationary be taken If the government do not attend to this insufficient stationary people are going to to finds aides to the cources and if the aid is found,the people are going to establish the People's education.Each and evry inspector who wishes to enter the school premises must first contact the PTSA'.The return-back of students to school will ensure the effectiveness of PTSAS students will be able to mobilise and educate one another,Government must renote schools. Crisis Commitees be formed regionaly.Plattoon system must be cancelled.The imediate unbannig.We will defy it by waering T SHIRTSof COSAS.To organise the unemployment.SRC"s should be formed nationally.
if

If the gorvenment fails to attend to the isceus,there will be a call for National CONSUMER Boycott.These should be discussed to help in the formation of People"s education and NECCAwas asked to help.People's education committees should be formed on regional basis.

RESOLUTIONS TAKEN BY N.E.C.C.

There was an elected 6 to talk on behalf of the ECand not everybody was participating.The conference started in 8:20 second session started in in 11:30p

is van
of the
Signature

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0312

N7

"AA"

JOINT MITING OF CRASCO AND SRC's OF SCHOOLS 16/04/86

AGENDA

1) Official opening
2) CREDENTIALS
3) APOLOGIES
4) ANNOUNCEMENTS.
) MINUTES
MATTERS ARISING FROM THE MINUTES.
REPORTS
WOMEN - STRUCTURES.
P.T.S A's
FUND-RAISING
GENERA DISCUSION
CLOSURE

M G SCHOOL AB
CREDENTIALS -) PRESENT -) V. CHAIR, ADDITIONAL MEMBER AND ORGANISER.
XHALLIE -) CHAIR, V. CHAIR, SEC, A SEC, TRESURER, ADDITIONAL
ABSENT = ORGA, W.O., ADDITIONAL MEMBER.
AKENA -PRESENT -) VESC CHAIR, TRESURER.
ABS -) SEC, V. CHAIR, ORG, W. ORG, ADDITIONAL MEMB
MXUBA -) CHAIR, ORG, TRESURER, ADDITIONAL, ADDITIONAL
G. SEC
AB. A SEC, V. CHAIR, W.O
CRASCO -) V. CHAIR, SEC, TRESURER, W.O, ADD MEMBERS, A SEC,
ABS -) CHAIR, ORG.

APOLOGIES -) W.O SAM XHALLIE
NO AKENA
NO M. G.
NO MXUBA
NO CRASCO

[illegible] V. CHAIR of CRASCO asked the mitting to notify their executive OF SRC's to attend these mittings

ANNOUNCEMENTS -) (i) Miting which must be on sunday.
(ii) On weekend CRASCO deligation will attend workshop.
(iii) CRASCO have said that the organisation must have the Recording Sec. but they have not [illegible]

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0313

..y decided to push it to the joint metting. Explanation was given why there is a need to elect R. Sec. Election Comrade Gqobo was elected as a Recording ~~Secr~~ Secretary of CRASCO. No more additional members.

MINUTES → were red by Comrade Sec, and were accepted

MATTERS ARISING → V. CHAIR CRASCO GAVE us explanation about P.T.S.A. ECASCO saw that each an every school must have P.T.SA's (structure of it) from school to local Body. From each school there must be 2 Parents and 1 teacher. S.R.C's must see that there are students in it. And where there is no S.R.C Crasco must take place. Local structure will be formed out of P.T.S.A FROM the school. Delegation to each school was elected for each school. It was elected from the general council.

WORKSHOP FOR P.T.S.A → Comrade V. Chair S.R.C M.G. suggested that this issue must be taken back or CRASCO must be given mandate to see weather when must the workshop take place and it was seconded. Nobody have not see on its way.

Norman STRUCTURE → Questions of it was postphone for another date, and each an every member was given a chance to go and investigate about it.

assesment of situation in schools → It was given as a home work.

REPORTS M.G. HIGH → elections were succesfull P.T.SA

1. MZUKHU
2. GWAGWATHI
3. DAKI
4. BEKWA

Mitting for sunday of P.T.SA was granted to the S.R.C committee. Comrade Sec was said by V. Chair that he don't attend mittings and the mitting gave us SRC to elect R. Sec.

[illegible] Sec

question was asked by press of CRASCO ~~weather~~ new student elected. He was answered.

S.X. REPORT → elections P.T.S.A.

1. M. SINDELO
2. M. GENIWE
3. M. LEKCHYANA
4. MRS LUSE

MITTING on sunday was granted a place for the ~~[illegible]~~ mitting. Letter which was written to [illegible] was answered by him and it was handled to CRASCO.

Change Name of school which is S.X is M. MABIDA
JA CALATA.
S. XHALLIE.

COMM Press asked the mitting to have hold mittings every week it was decided to be held on

Ek sertifiseer dat [illegible] afdruk[illegible] is van
I certify that [illegible] copy of the
[illegible]
growing is nie.
[illegible]
Handtekening/Signature

N8 503

ABNHABHEBE/ "AB"

Why people do missing like animals in this land of. S.A. Let us show this presence regime we are ~~dissastify~~ dissatisfy with brutality killings and missing of our leaders. By killing; jailing; detaini banning and missings of us; our voice of freedom will never silence. But let us continue with our militancy to have that backing of. the Blood of ~~Mytyrs~~ Martyrs will nourish the tree that will bear the fruit of our liberation.

Ek sertifiseer dat [illegible] van
I certify that [illegible] the
[illegible]
[illegible] wyse
[illegible] the original [illegible] any [illegible] other
gewysig is nie.
[signature] 18993
Handtekening/Signature

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0316

Stationery check list

ITEM		STANDARD			
		6	7	8	9
Exercise Book (Bound)	32 p	14	14	8	7
Exercise Book (Bound)	72 p	6	6	14	13
cribbler	48 p	1	1	2	2
Pencil		1	1	1	1
Ballpoint pen		1	1	1	1
Eraser		1	1	1	1
Ruler		1	1	1	1

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0317

AANHANGSEL "B" "AC" N 9 505

CAPE COLLEGE— TOTAL ONSLAUGHT

our college is no exception to other repressissive campu ses e.g. fort hare, unitra, uwc, dower college , ngoye etc. on the 12 02 85 two src mebers
- tsedisclebl o (ALIWAL NORTH)
-TANGO LAMANI (PORT ELIZABETH)
were suspended from the college, and were told to wait athome for the final decision of thecollege council which was to meet on 13 02 85.thestudent went on a class boycottand forwarded an appeal to the rector that" ~~h tw~~ " the two SRC members be allowed to attend classes whil stw wativg for ~~ht~~ the decision of the colåege council ". THIS APPEAL ~~TO~~ WAS TURNED DOWN AND THE BOYCOTT CONTINUE THEN THE RECTOR CLOSED THE COLLEGE ON THE 18 02 85.

On the 4 03 85 out of + 500 student, 400 student received letters calling them back to college, andover 110 student received letters of expulsion.Onthe 6 03 85 the student inside the campus held a mass meeting and decided not to attend classes until all students and +310 student boycotted classes then the rector called on the police with sjamboks and batons to move the boycoting student out of the campus.

parents committees were formed in various towns to take up the issed. The ParentsC Committee met the rectors and he refused to take the students back. They then organise a meeting with the minister of education andtraining, D DrGerritV Viljoen to reslve the situation.

One dissenter (from 90 student) confessed that the situa tion is really ~~abnomar~~ abnormal at the campus and the re ctor is trying to comfort them by giving them SPECIAL TREATMENT e.g.SPECIAL FOOD, THEG GYMNASIUM which was clo sed for the general student is now opened for them, the college bus which is onl uaed for educational purposes has been given to tranport them to town so as to protect them on their way to town.

This has been less effective in our stuggle and dintsto p the forward movement of the student in their march to victory. Obstacle on our way are a challenge to the dis ciplinary aspect of the student.

DISCPLINE IS OUR GUIDING LINE

TEACHERS ON BOYCOTT

Cape college of education was opened in 1981, from there onwards the student were never satisfied with the Admini stration of the college. e.g.
-Democratic SRC notallowed
-Non- Racial sport not allowed
-Food was not nutritious

Ek sertifiseer dat ... I certify that ... die oorspronklike ... gewysig is nie.
Handtekening Signature

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

N10506
~~5~~ MAY 1986
AD
AANHANGSEL 2

GENERAL MEETING

AGENDA

1.OFFICIAL OPENING

2.CHAIRPERSONS ISSUE

3.ISSUE OF THE MARCH

4.(a)REPORT FROM CRASCO

(b)FANANCIAL STATEMENT FROM CRASCO

5.SOCCER MATCH REPORT

6.GENERAL DISCUSSION

7.CLOSURE

Meeting was officially opened by Chairperson.

CHAIRPERSON'S ISSUE
His issue was discussed and he really seen his guiltyness and he was sorry as he was saying,so he agreed that he is going to work for the people.

ISSUE OF THE MARCH
The march was objected by the Council and was motivated,the question was raised WHO is to gain? will be the enemy.There was a march in the W.Cape where Boesak was in front but the police arrived and teargassed,sjambok the comrades and even take Boesak to jail(CASTODY).

The meeting proposed a Consumer Boycott as to beat the Capitalists on economy and was seconded.This proposal wasto be given to the students to discuss it.

REPORT FROM CRASCO

1.1st June elections of P.T.S.As in each school.
2.23rd May workshop of SRCs and sub-comittees at M.Goniwe High at 2pm.
3.26th " elections of Wom n Structures at S.MAHLANGU,F.Calata,S.Khallie.
4.27th " E.C.C.. ELECTIONS of LOCAL STRUCTURE.
5.30th " CRASCOs play at M.GONIWE High at 6pm.
6.8th June elections of ~~PTSA~~- P.T.S.A. local scructure.

5th JUNE (BANTU EDUCATION DAY) the students discussed it and they dicided to have a service on that day.

FANANCIAL STATEMENT
This was passed and the students accept it,and in a comference at S.E. ECASCO says that the schools must get 25% from the school money.

SOCCER MATCH REPORT-Comrade Treasure(SRC)was playing for his club,his behavior was rude. SCORE

	M.GONIWE HIGH	V/S	L.CHIEFS
A	1		2
B	2		0

.DISCUSSION: The students were asked not to leave that gate during sch.hours.

LOSURE.

Ek sertifiseer dat ... is van
I certify that ... of the
die oorspronklike ... dat
original which ...
volgens my ...
vitting the original ...
onwysig is nie.
Signature

THE DATES AND IMPORTANT EVENTS

1910- FORMATION OF THE UNION OF SOUTH AFRICA.

1912- FOTMATION OFTHE AFRICAN NATIVE CONGRESS.

1913- LAND ACT PASSED.

1914- WORLD WAR I -INVOLVEMENT.

1921- FORMATION OF THE COMMUNIST PARTY OF SOUTH AFRICA.

1922- WHITE WORKERS OF MINES GOT A STRIKE.

1938- AFRICAN NATIVE CONGRESS CHANGED TO AFRICAN NATIONAL CONGRESS.

1944- PARTICIPARTION OF THE "YOUTH" AND WOMEN,S LEAGUE.

1947- XUMA-DADOO ALLIANCE.

1948- NATIONAL PARTY GOT POWER.

1949- PROGRAMME OF ACTION WAS DRAFTED BY A.N.C. YOUTH LEAGUE.

1950-**SUPPRESSION OF COMMUNISM ACT.
**C.P.S.A.CHANGED TO SOUTH AFRICA.COMMUNIST PARTY WAS LATER BANNED.

1952- DEFIANCE CAMPAIN AGAINST OPPRESSIVE LAWS.

1953-*INTRODUCING OF BANTU EDUCATION.
**DECLARATION OF STATE OF EMERGENCY.

1954- BANTU EDUCATION BOYCOTT- COUNTRYWIDE.

1955-**18 MARCH- FORMATION OF S.A.C.T.U.
**26 JUNE-FREEDOM CHARTER WAS ADOPTED.

1956-** TREASON TRIAL.
*** A.N.C. WOMEN LEAGUE PROTEST AGAINST THE PASS LAWS.
** THE PRIME MINISTER STRYDOM GOT AN HEART ATTACK AND DIED.

1958-59-FORMATION OF THE PAN- AFRICANIST CONGRESS.

1960-**21 MARCH SHARPEVILLE MARSSACRE.
** SECOND STATE OF EMERGENCY DECLARED.
** ALL PROGRESSIVE ORGANISATIONS WERE BANNED.

1961- FORMATION OF "UMKHONTO WESIZWE".

1964- RIVONIAN TRIAL-WHERE ALL LEADERS WERE ARRESTED/ACTIVITS WERE DETAINED.

1968-SOUTH AFRICAN STUDENT ORGANISATIONS WAS FORMED.

1976- NATIONAL BOYCOTT AGAINST BANTU EDUCATION.

1977- ALL ORGANISATIONS WERE BANNED.

1979- COSAS WITH A NON-RACIAL POLICY WAS FORMED.

1980- NATIONALWIDE BOYCOTT AGAINST BANTU EDUCATION.

1982-*COSAS PROPOSED TO ORGANISE OUR "YOUTH" AT A CONFERENCE IN CAPE TOWN.

1982-* AZASO/AZANIAN STUDENT ORGANISATION CHANGE TO A NON- RACIAL POLICY.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

1983-* TRI-CAMERAL PARLIAMENT WAS ELECTED.

1983-* 20th-AUGUST-UNITED DEMOCRATIC FRONT WAS FORMED. "U.D.F."

1984-* NATIONAL BOYCOTT AGAIST BANTU EDUCATION AND FOR S.R.C'S.

1985-**21st-MARCH UITENHAGE MARSSACRE.
**21st-JULY THIRD STATE OF EMERGENCY WAS DECLERED.
***27th-AUGUST COSAS WAS BANNED.
** 1985 HAS BEEN DECLARED AS AN "INTERNATIONAL YOUTH YEAR" BY UNITED UNITED NATIONS.

WARD WITH THE SPIRIT OF NO "COMPROMISE" VIVA A.N.C. S.A.C.P. U.D.F. LONG LIV

@@@
+++
"""
£££

MB9437F

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

HISTORY OF THE STUDENT STRUGGLE

AI

1953-BANTU EDUCATION

Before the year 1953, Black education in south africa was largel
-ly under the control of the churches.
When the europeah missionaries came to south africa, they also
brought along their system of education.
Many of the people who went through the missionary schools, bec-
ame leaders in society because they were taught to become leade-
rs by the church.
The missionary system of education did not fit in with the plans
that the government had for blacks in south africa.
We have to remember that the nationalist party came to power in
1948 and that they adopted apartheid as their official policy.

In 1953, the Bantu education act was introduced. This meant that
the govt would take control of education and thus force the ch-
urches to teach according to a syllabus prescribed by the govt.
The minister of native affairs said-''Natives must be taught
and they must realise their position in apartheid south africa.
They must know their place and not confuse it with that of the-
ir master' .
This basically meant that the schools were going to teach blacks
that they are inferior.

Immediatelly there was widespread opposition to Bantu education.
Schools were boycotted, people called for the scrapping of Bantu
education and alternative schools were established, but nothing
helped. The govt sent in their police and crushed all the resista-
nce to Bantu education.
Finally the people's resistance was crushed through the detentio-
ns and bannings of their leaders, and Bantu education was establi-
-shed. Since then, people have always rejected Bantu education,
but with the banning of people and organisations in the 60's, we
saw very little political activity in the country until 1976,
when we saw a big clash between the students and the agents of t
the govt.

1976-[illegible]

In 1976, the minister of Bantu education announced that afrikaan
-s was going to be used as a medium of instruction in black
schools.
This meant that subjects like mathematics, history etc. were now
going to be taught in afrikaans.

Students saw this as a means of entreaching the apartheid syst-
em-by 'teaching blacks the language of their masters' as the mi-
nister put it.
This announcement immediately caused widespread reaction and re-
jection of the idea.

On june 16, 1976, students marched to theorlando stadium in Sow-
eto, where they were going to gather to protest against the
introduction of afrikaans as a medium of instruction.
The peacefull march of the students was met by police and once
again we saw a situation where unarmed students were confronted
by police who were armed to th e teeth, as the saying goes.
The police opends fire and this led to to the death of Hector Pe
-terson, a 13 year old boy.
This led to a nation wide uprising in which hundreds of people
were mercilessly shot down by the police.

(continued 2/...

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

N16

RESIST VICTIMISATION AND BANNING (REPRESSION)

VICTIMISATION:

In this long bitter struggle of People's democracy what we always expirience is victimisation of our activists:-
From the primitive stage till now when we are dialectical fighting the dominance and repressive nimority regime of Botha-Malan in Pretoria. Thrugout people's restistance we have seen the disappearance of our Activists - merciless murdering of downtroded partriot, imprisonment and banning of those dedicated martyrs of our restistance. But despite those Barbaric responce of Botha-Malan regime we say - We shall not fold our arms and accept those threats which are not ever effective to our cause till the People's democracy has been obtain, in order the doors of learning and Culture are open to all.
Dissappearance of Siphiwo Mthimkhulu is also the victimasatiom we talk about. After poisoned and tortured by he show us that surrender is not our 'Battle Cry'. His disappearance was a condition which influence students to resist against this Colonial Gutter education which must be dumped down to the Junki heaps of politics. It also strengthen the aim of maintainance Relation between students, paraents and Teachers. Today we talk about PTSA's and Crisis in Education Committees as a discernible relation. In all our region Cosas activist disappeared thus encourage to resist victimisation.

IMPRISONMENT & TORTURE:

No tactic of Barbaric was new even right how Makan's, Maqoma's Bram Fischers, Mandelas, Mautseobedis,Oscar Mpethas, Dorothy Nyembes, Eph Mogeles (first Cosas President) Dan Sechabe, Wandu Zenzile, Xolani Yengenis and many others are in custody because of their contribution to implement democracy and dismantling of unjust rule of apartheid. Imagine, labeliin our comrades as intimidaters whilst imprinoment , torturing, solidarity confiments :- are all intimidationg factors. We call to all activists to resist those intimidatory that resistance we talk about implementing interim students committee which will foresee that SRC's are existing in our schools as democracy on students sectors. So don't undermine these sacrifices which have bring MERCILESS MURDERING of our Activists will not deter our road to Freedom, victory is certain. In 1976 they have killed Hector Peterson and many other students. But that was not the end to these struggles. Goerge Botha died in 6th floor Sanlam Building (P.E.) because he aligned himself with the just struggle of the oppressed. Ahmed Timah died in Johannesburg prison's. Cosas activist Mutise in Bloemfontein died in custody 1985. What is suprising to the Community, Country wide and internationaly when those comrades were picked up at dawn raids. Where 100% fit, even they have'nt got Flue. But minute's later they have been announced as dead pupild. Is it becuase they were afraid of dealing with security branch. Maybe they were Gewaarlik among our community. No we say they were good participant, determine, discipler Freedom-Lovers. But dangerous to our Enemies because they are the truth prevailers. With no doubts their death exposed the through colours of our Enemy. Merciless killing of Mathew Goniwe, Fourth Calata, Sicelo Mhlawuli and Sparrow Mkonto. And day and might killing of innocent people in our township streets will never solve the Fundamental problem. We say organise yourselves in those SRC's as it is democratic organs.

We say:- EACH STUDENT ORGANISE ON : FOR PEOPLE'S EDUCATION
LONG LIVE THE STRUGGLE OF NO COMPROMISE
LONG LIVE THE STRUGGLE OF NO SURRENDER
LONG LIVE STUDENTS STURGGLE FOR THE ADVANCEMENT OF PEOPLE'S STRUGGLE
FORWARD EVER - BACKWARD NEVER MUST BE OUR BATTLE CRY !!!

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0326 N17

AK

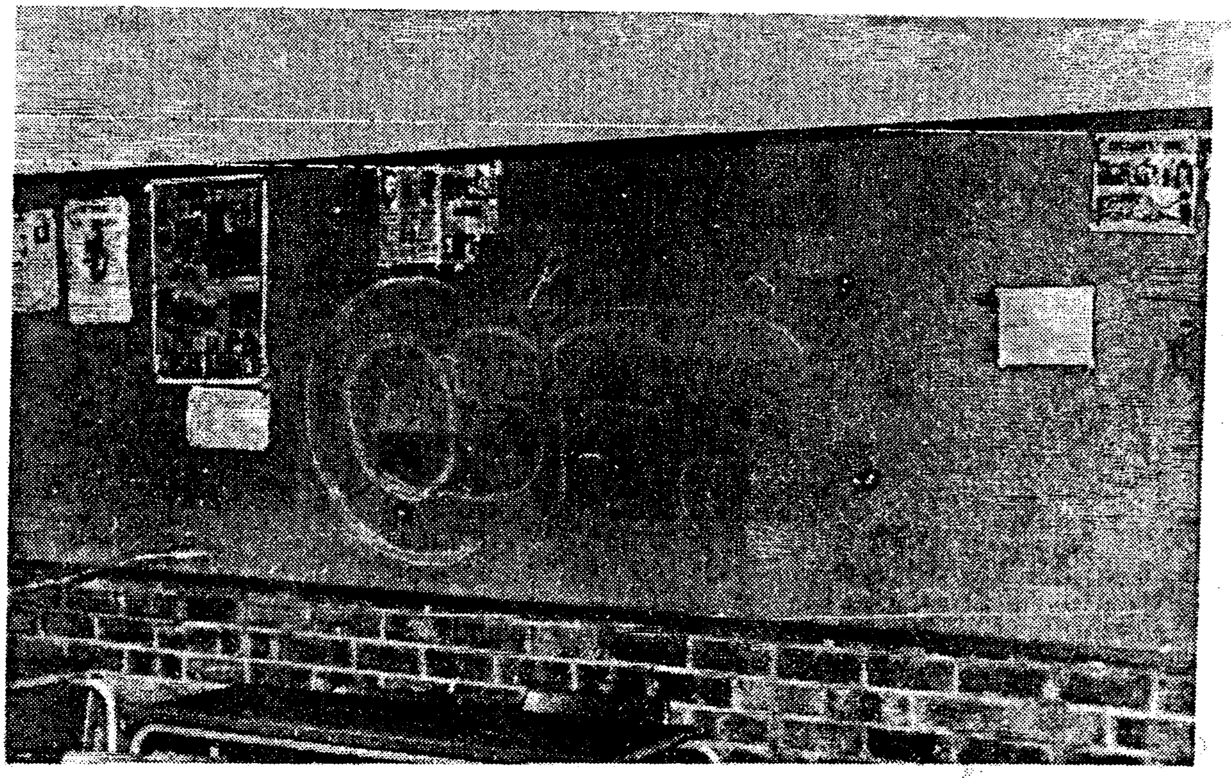

AL

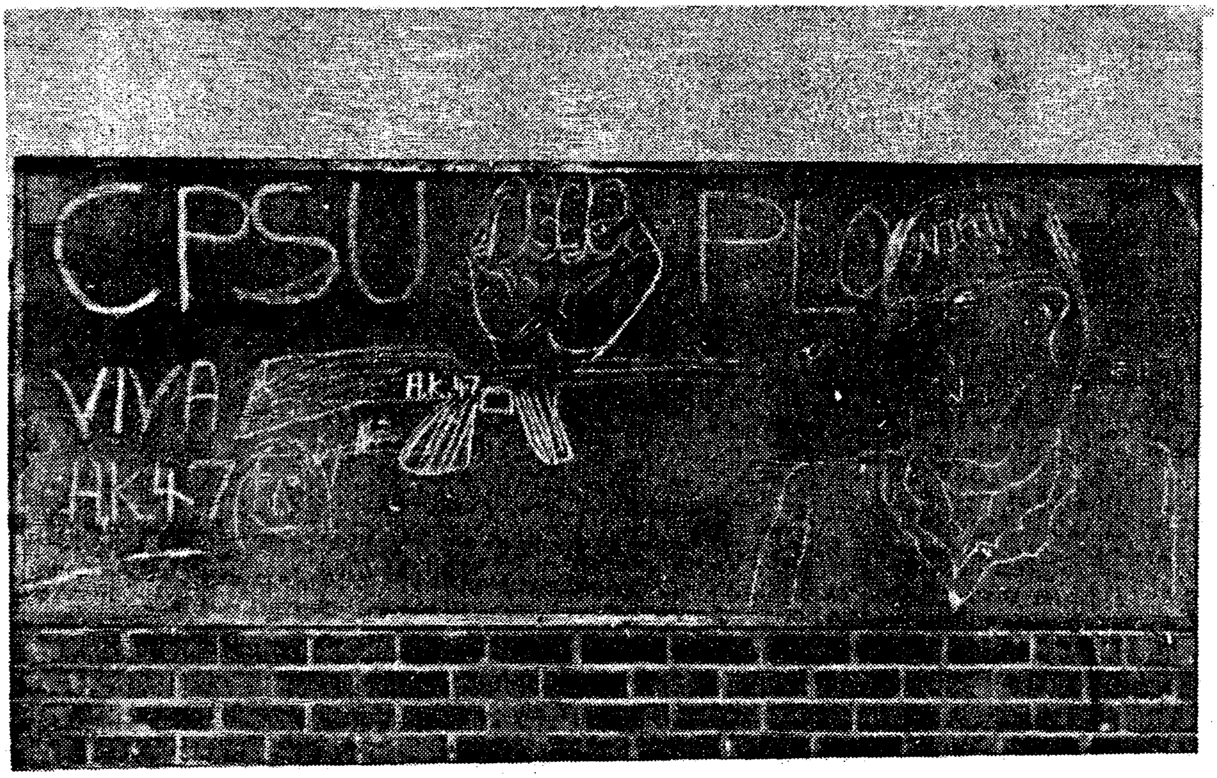

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

AM 0327 N18

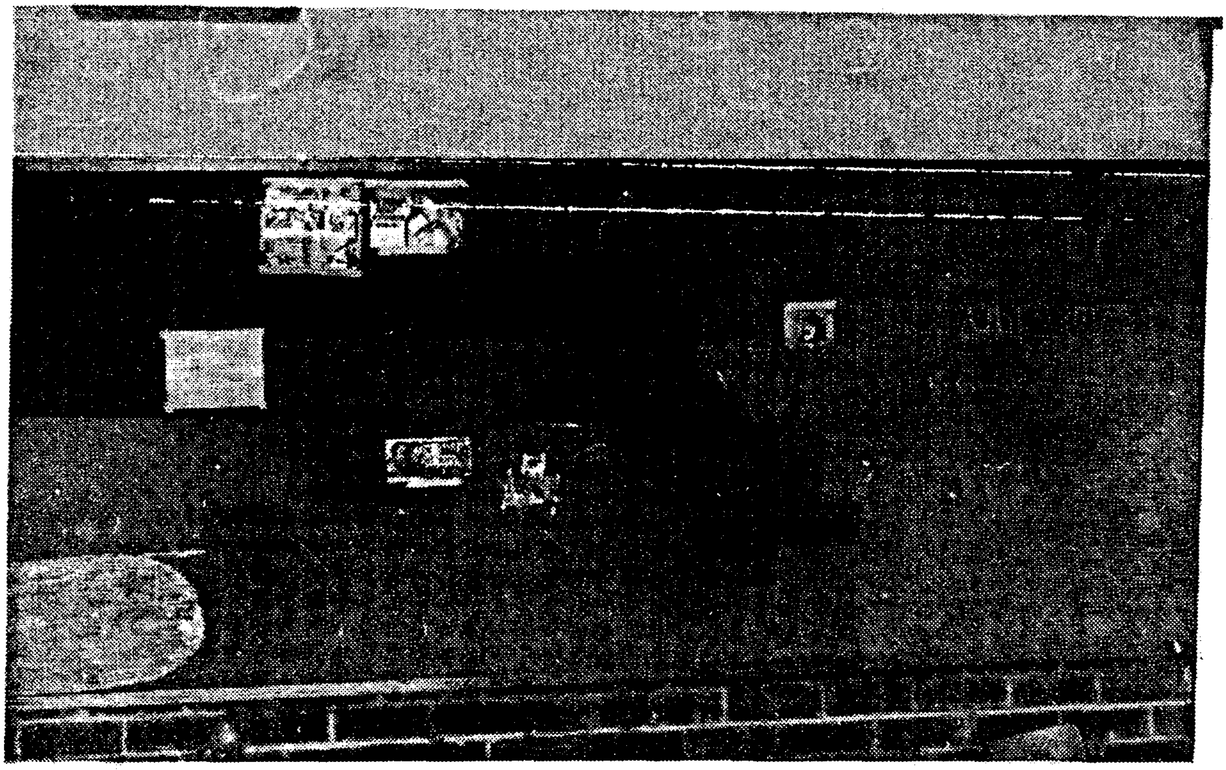

AN

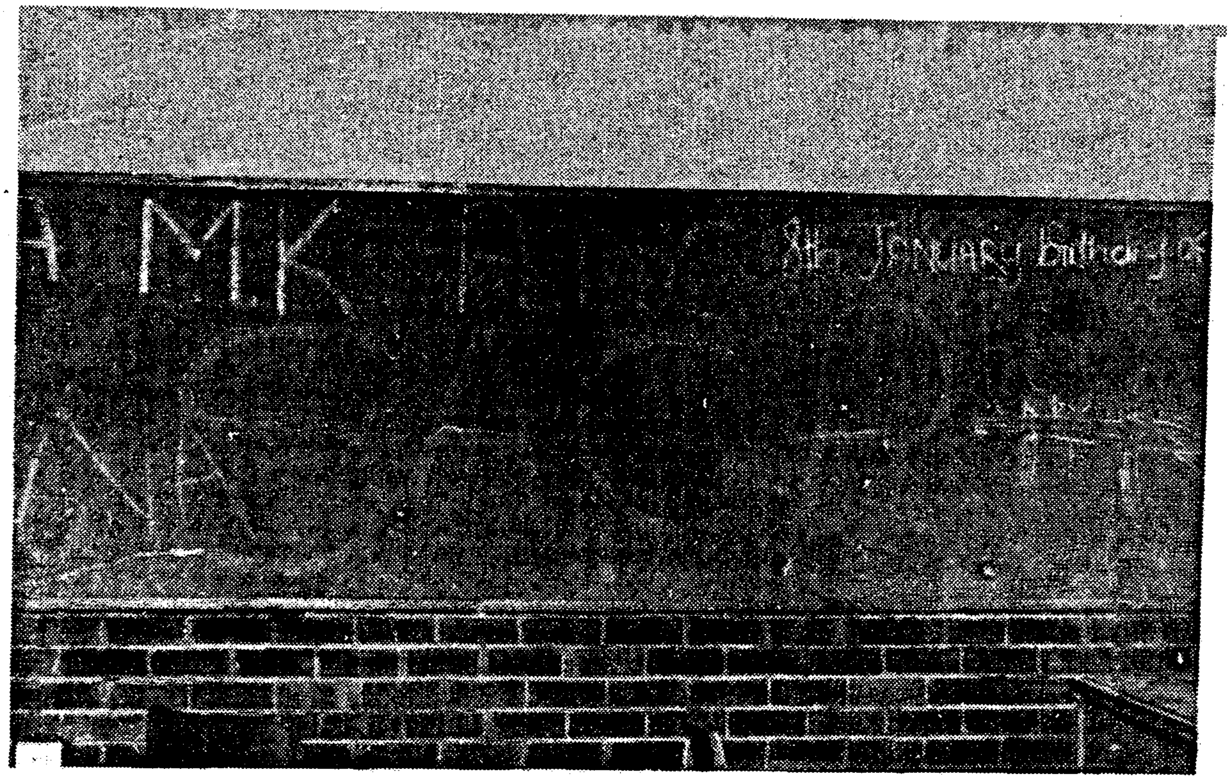

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

N19 5/6 AO

INTSHAYELELO

Siyanibulisa oganeni labantu abazabalazela inkululeko nongqu oyiyo eMzantsi Afrika. Sithetha kwakunye nani ngexesha apho uRulumente omgqondo-bugqwirha wocudwana azama ngako konke anako ukutshabalalisa imibutho yethu, ezama ukubuyisela umva ingeniso zabantu abazenzileyo kwiminyaka edluliileyo.

Sithetha kwakunye nani ngexesha apho uRhulumente kaBotha noMalan ezifunamisa edyumpuza kwintsumantsumane yengxubakaxaka ezifako kuyo ngokumokwakhe. Sithetha kwakunye nani ngeloma xesha libuhlungu kakhulu, apho kukho abantwana abangaphezu kwamakhulu asibhozo abazakubo bendyondya ezisele mi ngelixesha le-Krisimesi, apho iinkokheli zabantu ezifana noMandela zigqibe amashumi anabini anesine eminyaka (24yrs) zindyondya ezisele mi woRhulumente wogcuntswana. Kwakhona ngomhla we 16 kaDecember sakuba sikhumbula amaqhawe ethu onke atho asishiya okanye awe edabini lenkululeko. Kwakhona ngalomhla we 16 kaDecember uMkonto Wesizwe umkhosi wabantu, uyakuba egqiba iminyaka eyi 25 esilwa ngezigalo.

CRISTMAS AGAINST EMERGENCY .

Kungenxa kanye yezizibakala zichazwe kwintshayelelo, apho sibona ukuthi masenze ubizo kubantu bakuthi bazichithe ngesidina ezintsuku ukususela nge 16-26. Sicela abantu bethu banikise inbeko kwiinkokheli zethu ezingaphakathi nangaphakathi nangaphandle koMzantsi Afrika, banikise neyona mbeko kubo bonke abathe bawa edabini. Sicela abantu bethu bazimikezele kuwo umzabalazo wenkululeko. Siqinise abo bathe batyhafa, sonelezo abo bayo baphelelwa lithemba kulo elixesha.

SICELA KUBO BONKE ABANTU BETHU UKUBA

1)Bakhanyise ngamakhandlela nge-16-26 Dec
2)Ebhophe amalaphu amnyama engalweni yasekunene kulo lonke eli xesha, lonto izakube ibonisa umanyano, ukuhambisana nomzabalazo kunye nokuzimikela kwethu kumzabalazo wenkululeko.
3)Oonoshibini b wakuthi beqalise ukuthengisa ngentsimbi yesixhenxe kusasa, baze bavale ngentsimbi yesithoba ebusuku.
4)Abantu bethobe isantya sokusela, bangagxadazeli ezitalatweni.
5)Abantwana bangazinxibi iimpahla ezintsha ngomhla weKrisimusi.
6)Akusayi kubakho potsoyi(Party) noshowu kulo lonke eli xesha.
7)Nakowuphina umdlalo kwabe bhola, kuyacelwa ukuba bekho bezole phambi kokuba badlale.
8)Abantu banga hlali baselele ezishibhini, umntu athenge into yakhe aye emdlini

Sicela bonke abantu bethu balusabele olu bizo balumike eyona ndima ngalo lonke ixesha. Sithi uRhulumente wogcdwana makaphelise lonoko yomxunguphalo, akhulule iinkokheli zabantu eziffana noMandela nezinye ezivaleleweyo. Sithi mawuvulwe umbono wombutho wabantu iKongolo(ANC)nezinye imibutho e valwe umlono. Sithi uRhulumente maka vule izikolo zabantu.

SIYAQWALASELA UKUBA.

1)Ngama waka-waka abantu abavaleleweyo ukusukela ku January kulo.
2)Baninzi abantu abe bulewe etilongweni.
3)Ngama waka-waka abafundi abavinjwe imfundo ngokuvalelwa amagumbi okufunda ngu Rhulumente ongakhathaliyo.
4)Zizigidi zabantu ezingengenisebenzi, kwaye amajoni aphakathi kwiilokishi zethu nase zikolweni zethu.

AMAVIJILANI(VIGILANTES)

Siya kholelwa kwinto yokuba amapolisa kamasipala okanye amavijilane okanye mashaka akasiso isisombululo kulo ngxuba-kaxaka ikhona eMzantsi Afrika, masihlasele ngako konke esinako, ngako konke esinako esinokubeka izandla zethu kulo siloyise utshaba.

MAYIHLOME)KINAKO IHLOMILE

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

N19 vertaling

5'7

I N L E I D I N G:

Ons groet u in die naam van mense wat in die stryd van vrylating en verandering betrokke is in Suid-Afrika.

Ons praat met u nou dat die Regering van Botha en Malan homself in die modder en moeilikheid bevind waar hy homself laat beland het.

Ons praat ook met u gedurende hierdie moeilike tye wanneer daar meer as agthonderd kinders wat hierdie Kerstyd in die selle sal deurbring. Wanneer leiers soos Mandela meer as vier-en-twintig jaar in die gevangenis deurgebring het as gevolg van die Apart= heidsregering.

Op die 16de Desember herdenk ons ook ons helde wat ons verlaat het of wat in die vryheidstryd geval het.

Ook op die 16de Desember maak die spies van die volk vyf-en-twintig jaar klaar van gewapende stryd.

CHRISTMAS AGAINST EMERGENCY

Dit is juis as gevolg van die redes genoem in die inleiding dat ons 'n oproep op ons mense doen om dié dae vanaf 16 - 26 met respek deur te bring. Ons vra ons mense om respek te betoon aan ons leiers wat binne en buite Suid-Afrika is, en ook respek te betoon aan almal wat in die stryd geval het. Ons vra ons mense om hulself vir die stryd te beywer en dié wat moed verloor het te versterk asook dié wat hoop verloor het nuwe hoop te gee.

ONS VRA AL DIE MENSE OM -

1. gebruik te maak van kerse vanaf 16 - 26 Desember;
2. om swart lappe aan hul regterarms te dra gedurende hierdie tydperk as bewys van hul ywerigheid, solidariteit en eens= gesindheid met die stryd;
3. ons drankhuise (shebeens) om vanaf 7h00 te open en om 7 uur namiddag toe te maak;

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

4. om minder te drink en nie in die strate te slinger nie;
5. vir kinders om nie nuwe klere op Kersdag aan te trek nie;
6. daar moet geen partye en vertonings wees in hierdie tyd nie;
7. in elke sokkerwedstryd word gevra dat respek betoon word voor die begin van elke wedstryd;
8. mense moet nie in shebeens sit en drink nie, hulle moet hul drank in hul huise gaan geniet.

Ons vra ons mense om gehoor te gee aan hierdie oproep.

Ons sê die geweldddadige regering moet die noodtoestand beëindig, en die mense se leiers soos Mandela vrylaat, asook andere wat in hegtenis is. Ons sê die Kongres se mond moet oopgemaak word en ander organisasies wat in die ban gedoen is. Die Regering moet die mense se skole open.

Ons merk dat -

(a) duisende mense is vanaf Januarie vanjaar toegesluit;

(b) baie mense is in die gevangenis gedood;

(c) duisende studente word weggehou van opleiding omdat die Regering wat nie omgee nie, skole gesluit het;

(d) duisende mense is werkloos, ons woonbuurte en skole is vol soldate.

<u>DIE "VIGILANTE"</u>

Ons glo dat Vigilante of munisipale polisie nie die oplossing is vir die bestaande moeilikheid in Suid-Afrika nie. Laat ons al ons mag gebruik en alles waarop ons hande kan oplê en wen.

Laat hy gewapen word, dis tyd, hy is gewapen.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0 519

FREDERICK PHILLIPUS RUDOLPH BOTHA :

KAPTEIN IN DIE SUID-AFRIKAANSE POLISIE,
GESTASIONEER TE VEILIGHEIDSHOOFKANTOOR:

VERKLAAR ONDER EED -

1.

Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê na my beste wete en oortuiging waar is, en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg kan word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek nie glo waar is nie.

2.

Uit die aard van my pligte en werksaamhede het ek toegang tot en insae in dokumentasie wat van tyd tot tyd ontvang word van beriggewers.

3.

Op 1984.11.08 ontvang ek 'n dokument getiteld "Federation of South African Trade Unions, 30 World Centre, Railways Street, Germiston. Meeting between the COSAS, UDF Re - 27 October 1984 in Khotso House, Johannesburg".

Hierdie dokument het ek op 1987.01.30 aan Majoor P.E.J. Kruger oorhandig.

Ek is vertroud met die inhoud van hierdie verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie en ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.
So help my God.

30 JANUARIE 1987

F.P.R. BOTHA KAPTEIN

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 30ste dag van Janu=arie 1987.

P.E.J. KRUGER MAJOOR

PIETER ERNST JOHANNES KRUGER
MAJOOR - S.A. POLISIE
KOMMISSARISSTRAAT
KRUGERSDORP

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

SAREL JACOBUS COETZER - Witman, 64 jaar.
Woonagtig te: MALITA-woonstelle 26, Delmas.

VERKLAAR IN AFRIKAANS ONDER EED -

1. Ek is by die Delmas landdroskantoor werksaam as opsigter en my werk behels onder andere die toesighou betreffende die skoonmaak van die hof se selle.

2. Op 19 November 1986 om 16h15 het ek toesig gehou tydens die skoonmaak van die sel wat gebruik word wanneer die Rond=gaande Hof te Delmas in sitting is. Die betrokke dag het die Hof reeds verdaag en het die beskuldigdes, P.M. BALEKA en 21 ander reeds vertrek na Modder Bee gevangenis. Genoemde beskuldigdes staan tereg op 'n aanklag van Hoogverraad.

3. Op 'n bank in die middel van die sel, het ek die volgende twee plakkate, wat opgerol was, aangetref :-

"DECEMBER 16 TO 26 XMAS AGAINST THE EMERGENCY!
NO XMAS FOR 1000's OF CHILDREN" (MET TEKENING VAN MENS=FIGURE AGTER TRALIES) EN 'N GEBALDE VUIS WAAROP DIE VOLGENDE OP DIE VINGERS VOORKOM :- NECC, SACC, UDF EN COSATU MET EMBLEME BOKANT ELKE AFKORTING EN ONDERAAN DIE VOLGENDE, "CAMPAIGN FOR NATIONAL UNITED ACTION", ISSUED BY UDF, 42 DE VILLIERS ST., JOHANNESBURG."
MASS FOR DETAINEES", MET DIE VOLGENDE NAME OP ETIKETTE AAN TRALIES AANGEHEG, AMOS MASONDO, THUSO MOROBI, TOM WASPE, FR. HORTOP, SR. CHRISTINE, TLAKI MOFOKENG, MANDLA MAZIBUKO, SR. BERNARD NCUBE, LAWRENCE NTLOKOA, ROSE GREALY EN LITAU LITAU. "I WAS IN PRISON AND YOU CAME TO SEE ME". MATT. 25.36 - CELEBRANT - BISHOP REGINALD ORSMOND CHRIST THE KING CATHEDRAL SUNDAY 30TH NOVEMBER - 3.15 P.M. CATHOLIC DIOCESE OF JOHANNESBURG, 3 SARATOGA AVE., BEREA. 2198".

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

4. Gedurende die oggend van 20 November 1986 het ek die aange= leentheid aan lede van die Veiligheidspolisie gerapporteer wie beslag gelê het op die plakkate.

Ek is vertroud met die inhoud van bostaande verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die eed as bindend vir my gewete.

(GETEKEN) S.J. COETZER.

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken het dat hy die inhoud van hierdie verklaring verstaan en dit begryp. Hierdie verkla= ring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 10de dag van Desember 1986 om 10h00 te Delmas.

(GETEKEN) A.F. VAN NIEKERK S/A/O 37560 P.
KOMMISSARIS VAN EDE: REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA.

ANDRIES FRANCOIS VAN NIEKERK,
SPEURDER ADJUDANT-OFFISIER,
SUID-AFRIKAANSE POLISIE,
NONGQAI-GEBOU,
VYFDESTRAAT,
SPRINGS.

AF v Niekerk. A/O. 37560 P.

GESERTIFISEER 'N WARE AFSKRIF VAN DIE
OORSPRONKLIKE.
CERTIFIED A TRUE COPY OF THE ORIGINAL.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Q 525

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA

(Transvaalse Provinsiale Afdeling)

In die saak van -

PATRICK MABUYA BALEKA EN ANDER — Applikante

en

DIE STAAT — Respondent

RESPONDENT SE BEANTWOORDENDE BEËDIGDE VERKLARING

Ek, die ondergetekende,

DONALD BERESFORD BRUNETTE

verklaar onder eed :

1. Ek is die Prokureur-generaal van Transvaal, en wat as sodanig vervolg namens die Staat in die saak teen die Applikante op die aanklagte soos in die Akte van Beskuldiging uiteengesit.

2. Die feite van hierdie verklaring val binne my persoonlike kennis.

3. Ek het die vervolging van die Applikante in die Hooggeregshof op die aanklagte soos in die Akte van Beskuldiging uiteengesit is, ingevolge artikel 64 van Wet 74 van 1982 gelas.

4. Ek het insae gehad in, en die verklarings en aansoek van Applikante bestudeer.

5. Verder het ek insae gehad in, en die verklarings aangeheg by die Staat (Respondent) se stukke, bestudeer.

6. Ook het ek insae gehad in beëdigde verklarings en ander dokumente en inligting wat deur die Polisie aan my voorgelê was. Hierdie stukke het ek ook bestudeer.

2/ ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

7. Na my oordeel kan geen van die stukke in par. 6 supra vermeld openbaar word, omdat dit na my oordeel die veiligheid van die Staat, die handhawing van wet en orde, die polisie-metodes wat aangewend was om die inligting te bekom en ook die lewens van verskeie beriggewers in gevaar sal stel.

8. Na sorgvuldige bestudering van die stukke van die Applikante en Respondent, soos by hierdie Agbare Hof ingehandig, sowel as die inligting in par. 6 supra vervat, is ek van oordeel dat die vrylating van die Applikante in hierdie aansoek op borgtog die veiligheid van die Staat en die handhawing van wet en orde in die Republiek van Suid-Afrika in gevaar sal stel en die regspleging sal benadeel.

9. Na my kennis ~~en~~ wete is die Applikante M.G.P. Lekota, S.P. Molefe en M. Chikane steeds deel van die UDF se Bestuur en Amptenary en het hulle nog nie uit hul poste bedank nie.

Ek is vertroud met die inhoud van hierdie verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflegging van die eed nie.

Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend vir my gewete.

Ek sweer dat die inhoud van hierdie verklaring waar is, so help my God.

D.B. Brunette S C
PROKUREUR-GENERAAL: TRANSVAAL.

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van bostaande verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring, op hede hierdie 6de dag van FEBRUARIE 1987 om 9h00 te PRETORIA.

B.J. Banister-Jones
HOOFKLERK VAN DIE PROKUREUR-GENERAAL.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

R 527

0339

Daniel Beltsasar ERASMUS

VERKLAAR

Dat die verklaring is waar na die beste van my wete en oortuiging. Ek is bewus daarvan dat indien dit as getuienis gebruik word en daar kom iets in voor wat ek weet vals is of nie glo die waarheid is nie, ek vervolg kan word.

Ek is Nr. W69837N 'n Luitenant in die Suid-Afrikaanse Polisie en verbonde aan die Veiligheidstak, Vereeniging.

Ek is die ondersoekbeampte van Vanderbijlpark MR. 152/10/85 waarin Swart man Tsietsi Elias MOKHELE @ Stompie MOKHELE die beskuldigde is.

Die aanklag teen MOKHELE is soos uiteengesit in die akte van beskuldiging Art. 54(1)(a)(ii) gelees met artikels 54(6), 54(7), 54(8), 67, 68, 69(1), 65(5), 69(7), 69(8) en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet nr. 74 van 1982 - Terrorisme, hierby aangeheg.

Die beskuldigde was die voorsitter van die Bophelong Youth Congress en 'n lid van die Vaal Civic Association in Sebokeng. Die Bophelong Youth Congress was ook geaffilieer by die Vaal Civic Association.

Op 1986.04.15 is die saak uitgestel tot 1986.07.28 en is die beskuldigde vrygelaat op borg ten bedrae van R3,000.00 en borgvoorwaardes dat hy daagliks by die S.A. Polisie, Vanderbijlpark, moet rapporteer tussen 08h00 en 10h00. Op 1986.06.11 het die beskuldigde versuim om te rapporteer en verdwyn vanaf sy ouerhuis. Die beskuldigde het nooit weer gerapporteer nie en het ook nie op 1986.07.28 by die hof opgedaag nie. Die beskuldigde se borg is verbeurd verklaar en 'n lasbrief vir sy arrestasie is uitgereik.

Inligting is ontvang dat die beskuldigde na die buiteland uitgewyk het en 'n lid van die African National Congress (A.N.C.) is. Die beskuldigde se twee susters en jonger broer het gedurende Februarie 1985 die R.S.A. verlaat en aansoek gedoen om politieke asiel in Lesotho en daarna aangesluit by die A.N.C. Gedurende Augustus 1985 het die beskuldigde se ouers kennis ontvang dat hul een dogter in Tanzanië oorlede is. Die oorsake van haar dood is nie gemeld nie.

Inligting ontvang lui dat die beskuldigde se broer en suster militêre opleiding ontvang het.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en verstaan dit.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

Ek beskou die eed as bindend vir my gewete.

SEBOKENG
1987.02.05

.... NR.W69837N LUIT.

D.B. ERASMUS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0340

IN DIE STREEKAFDELING VAN NOORD-TRANSVAAL
GEHOU TE PRETORIA

IN DIE SAAK VAN :

DIE STAAT

teen

TSIETSI ELIAS STOMPIE MOKHELE

van Vilakazistraat 888, Bophelong, Vanderbijlpark,
'n Swart man van 21 jaar en 'n Suid-Afrikaanse burger
(hierna die Beskuldigde genoem)

NADEMAAL te alle tersaaklike tye, in die Republiek van Suid-Afrika (hierna verwys na as die Republiek) en/of elders daar 'n organisasie en/of vereniging en/of groep persone bestaan, bekend as die "African National Congress" (hierna verwys na as die ANC);

EN NADEMAAL die ANC 'n onwettige organisasie is weens die afkondiging van Proklamasie Nr. 119 van 1960, gedateer 8 April 1960, en soos gewysig deur artikel 22(1) van Wet Nr. 93 van 1963 en van Proklamasie Nrs. 93 en 94 van 1963, gedateer 10 Mei 1963;

EN NADEMAAL die oogmerke van die ANC was en is die wederregtelike omverwerping en/of ingevaarstelling van die staatsgesag in die Republiek deur geweld en/of dreigemente van geweld en/of op ander wyses wat die gebruik van geweld insluit of beoog;

EN NADEMAAL in die uitvoering van die bovermelde oogmerke deur 'n sameswering tussen lede van die genoemde ANC en/of die genoemde beskuldigde en/of ander persone onbekend aan die Staat, wat optree of voorgee op te tree in die naam van die voormelde organisasie en/of vereniging en/of groepe persone (hierna gesamentlik en afsonderlik na verwys as die samesweerders) was om die hierbo vermelde oogmerke te bereik;

2/ EN NADEMAAL ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

EN NADEMAAL te alle tersaaklike tye die genoemde beskuldigde 'n lid en/of 'n aktiewe ondersteuner van die genoemde ANC was en homself vereenselwig het met die genoemde ANC en die oog= merke en aktiwiteite van die genoemde ANC bevorder het of gepoog het om dit te bevorder;

EN NADEMAAL te alle tersaaklike tye die genoemde beskuldigde 'n lid of aktiewe ondersteuner van die genoemde sameswering was;

EN NADEMAAL die genoemde samesweerders sowel in die Republiek as elders optree;

EN NADEMAAL in die uitvoering en/of bevordering van die voor= melde oogmerke van die sameswering, die samesweerders gesament= lik en/of afsonderlik die volgende dade en/of handelinge verrig het of gepoog het om dit te doen –

(1) die werwing van persone in die Republiek of elders om die gemelde ANC te ondersteun of daarby aan te sluit;

(2) die werwing van persone, of nadat hy self gewerf was, in die Republiek of elders, om deur die genoemde ANC of deur bemiddeling van die genoemde ANC militêre opleiding en/ of opleiding in oorlogvoering, sabotasie en ondermyning ~~en~~ en/of opleiding wat van nut sou kon wees vir 'n persoon wat die ingevaarstel= ling van die handhawing van wet en orde, hetsy in die Republiek of elders te ondergaan;

DERHALWE is die beskuldigde skuldig aan die volgende misdade –

<u>AANKLAG 1</u>:

'n Oortreding van artikel 54(1)(a)(ii) gelees met artikels 54(6), 54(7), 54(8), 67, 68, 69(1), 69(5), 69(7), 69(8) en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet Nr. 74 van 1982 – Terrorisme.

3/ (a) ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(a) ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

'n Oortreding van artikel 54(1)(b)(ii) gelees met artikels 54(6), 54(7), 54(8), 67, 68, 69(1), 69(5), 69(7), 69(8) en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet Nr. 74 van 1982 - Terrorisme.

(b) VERDER ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

'n Oortreding van artikel 54(1)(a)(iii) gelees met artikels 54(6), 54(7), 54(8), 67, 68, 69(1), 69(5), 69(7), 69(8) en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet Nr. 74 van 1982 - Sameswering tot Terrorisme.

(c) VERDER ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

'n Oortreding van artikel 54(1)(b)(iii) gelees met artikels 54(6), 54(7) 54(8), 67, 68, 69(1), 69(5), 69(7), 69(8) en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet Nr. 74 van 1982 - Sameswering tot Terrorisme.

(d) VERDER ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

'n Oortreding van artikel 54(1)(a)(iv) gelees met artikels 54(6), 54(7), 54(8), 67, 68, 69(1), 69(5), 69(7), 69(8) en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet Nr. 74 van 1982 - Uitlokking tot Terrorisme.

(e) VERDER ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

'n Oortreding van artikel 54(1)(b)(iv) gelees met artikels 54(6), 54(7), 54(8), 67, 68, 69(1), 69(5), 69(7), 69(8) en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet Nr. 74 van 1982 - Uitlokking tot Terrorisme.

4/ AANKLAG 2 ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

AANKLAG 2:

'n Oortreding van artikel 13(1)(a)(i) gelees met artikels 1, 56(1)(a), 67, 68, 69 en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet Nr. 74 van 1982 - Lid van 'n Onwettige Orga= nisasie.

ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 2:

'n Oortreding van artikel 13(1)(a)(iv) gelees met artikels 1, 56(1)(a), 67, 68, 69 en Bylae 4 van die Wet op Binnelandse Veiligheid, Wet Nr. 74 van 1982 - Hulpverlening aan 'n Onwettige Organisasie.

AANKLAG 1:

Deurdat op of omtrent of gedurende die periode en te of naby die plekke vermeld in Bylae A hiertoe, die beskuldigde weder= regtelik en met die opset om die staatsgesag in die Republiek omver te werp of in gevaar te stel, die dade vermeld in die aanhef en in Bylae A hiertoe gepleeg het of gepoog het om dit te doen.

(a) ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

Deurdat op of omtrent of gedurende die periode en te of naby die plekke vermeld in Bylae A hiertoe, die beskuldigde wederregtelik en met die opset om 'n staatkundige, politieke, indus= triële, maatskaplike en/of ekonomiese oogmerk of verandering in die Republiek te bereik, teweeg te bring en/of te bevorder, die handelinge vermeld in die aanhef en in Bylae A hiertoe ver= rig het, wat daarop gerig was om 'n daad of drei= gement van geweld te veroorsaak, te bewerkstellig, te bevorder en/of daartoe by te dra, of gepoog het om so 'n handeling te verrig.

5/ (b) ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(b) ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

Deurdat op of omtrent of gedurende die periode en te of naby die plekke vermeld in Bylae A hiertoe, die beskuldigde wederregtelik en met die opset om die staatsgesag in die Republiek omver te werp of in gevaar te stel, saamgesweer het met die same=sweerders waarna in die aanhef tot hierdie klag=staat verwys is, om die dade, handelinge of pogings daartoe en soos vermeld in die aanhef en in Bylae A hiertoe te pleeg.

(c) ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

Deurdat op of omtrent of gedurende die periode en te of naby die plekke vermeld in Bylae A hiertoe, die beskuldigde wederregtelik en met die opset om 'n staatkundige, politieke, industriële, maatskap=like en/of ekonomiese oogmerk of verandering in die Republiek te bereik, teweeg te bring en/of te bevorder, die handelinge vermeld in die aanhef en in Bylae A hiertoe verrig het, wat daarop gerig was om 'n daad of dreigement van geweld te veroor=saak, te bewerkstellig, te bevorder en/of daartoe by te dra, of gepoog het om so 'n handeling te ver=rig.

(d) ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

Deurdat op of omtrent of gedurende die periode en te of naby die plekke vermeld in Bylae A hiertoe, die beskuldigde wederregtelik en met die opset om die staatsgesag in die Republiek omver te werp of in gevaar te stel, ander persone uitgelok, hulp verleen, aangeraai, aangemoedig of verkry het om die dade, handelinge of pogings daartoe en soos vermeld in die aanhef hiertoe te pleeg.

6/ (e) ....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(e) ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 1:

Deurdat op of omtrent of gedurende die periode en te of naby die plekke vermeld in Bylae A hiertoe, die beskuldigde wederregtelik en met die opset om 'n staatkundige, politieke, indus= triële, maatskaplike en/of ekonomiese oogmerk of verandering in die Republiek te bereik, te= weeg te bring en/of te bevorder, ander persone uitgelok, hulp verleen, aangeraai, aangemoedig of verkry het om die handelinge vermeld in die aanhef hiertoe te verrig, wat daarop gerig was om 'n daad of dreigement van geweld te veroor= saak, te bewerkstellig, te bevorder en/of daar= toe by te dra, of gepoog het om so 'n handeling te verrig.

AANKLAG 2:

Deurdat op of omtrent of gedurende die periode en te of naby die plekke vermeld in Bylae A hiertoe, die beskuldigde weder= regtelik 'n lid, beampte en/of ampsdraer van 'n onwettige organi= sasie, te wete die ANC, geword het en/of die handelinge vermeld in Bylae A hiertoe in daardie hoedanigheid verrig het.

ALTERNATIEWELIK TOT AANKLAG 2:

Deurdat op of omtrent of gedurende die periode en te of naby die plekke vermeld in Bylae A hiertoe, die beskul= digde wederregtelik en op die wyse vermeld in die aanhef en in Bylae A hiertoe aan die bedrywighede van 'n onwet= tige organisasie, te wete die ANC, deelgeneem het, en/of bedrywighede waarmee die vermelde onwettige organisasie hom op die genoemde datums of gedurende die genoemde periode besig gehou of besig kon gehou het, direk of indirek ten voordele van die vermelde onwettige organi= sasie, voortgesit het.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

534

0346

BYLAE "A"

DIE STAAT teen TSIETSI ELIAS STOMPIE MOKHELE

1. Op 'n datum en plek aan die Staat onbekend het die beskuldigde 'n lid of aktiewe ondersteuner van die ANC geword, en het te alle tersaaklike tye 'n lid of aktiewe ondersteuner van hier=die onwettige organisasie gebly.

2. Op 'n datum en 'n plek aan die Staat onbekend het die beskuldigde 'n werwer vir die ANC geword.

3. Dit is aan die Staat onbekend waar presies en presies wanneer die beskuldigde werwing van persone soos beskryf in die aanhef hiertoe gedoen het, en wie presies hy sodanig gewerf het.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

IN DIE STREEKAFDELING VAN NOORD-TRANSVAAL
GEHOU TE PRETORIA

IN DIE SAAK VAN :

DIE STAAT

teen

TSIETSI ELIAS STOMPIE MOKHELE

MAGTIGING KRAGTENS ARTIKEL 64 VAN WET NR. 74 VAN 1982

KRAGTENS DIE BEPALINGS VAN artikel 64 van Wet Nr. 74 van 1982 magtig ek, DONALD BERESFORD BRUNETTE, Prokureur-generaal vir die provinsie Transvaal, hiermee die instelling van 'n vervol= ging teen die bovermelde persoon vir die misdrywe kragtens die reedsvermelde Wet soos uiteengesit in die aangehegte klagstaat.

ONDERTEKEN te PRETORIA op die 13de dag van JANUARIE 1986.

D.B. Brunette S C
PROKUREUR-GENERAAL:
TRANSVAAL

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

S 536

PIETER ERNST JOHANNES KRUGER

MAJOOR IN DIE SUID-AFRIKAANSE POLISIE EN VERBONDE
AAN DIE VEILIGHEIDSTAK :

VERKLAAR ONDER EED -

1.

Dat die verklaring wat ek nou aflê na my beste wete en oortuiging waar is en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg kan word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek weet vals is of wat ek nie glo waar is nie.

2.

Die feite soos uiteengesit in paragraaf 3 van my eedsverklaring gedateer 1985.10.09 soos aangeheg, bly dieselfde en beskik ek oor geen inligting dat die plan laat vaar is nie.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit.

Ek het geen beswaar teen die aflê van die eed nie, en beskou die eed as bindend op my gewete.

So help my God.

DELMAS
1987.02.05

P.E.J. KRUGER MAJOOR

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 5de dag van FEBRU=ARIE 1987.

C.J. BEZUIDENHOUT A/O

CORNELIS JOHANNES BEZUIDENHOUT
ADJUDANT-OFFISIER
SUID-AFRIKAANSE POLISIE
KOMMISSARISSTRAAT
KRUGERSDORP.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

0349

S 1 p 537

29

49

Pieter Ernst Johannes Kruger
Kaptein in die S.A. Polisie, gestasioneer te Krugersdorp

(1)

Verklaar onder eed:

Ek verklaar dat die verklaring wat ek nou maak waar is na die beste van my wete, en ek maak dit ook met die besef dat indien ek daarin iets verklaar wat onwaar is, en dit in getuienis gebruik word ek vervolg kan word.

(2)

Ek is die ondersoekbeampte in die saak.
Ek beskik oor uiters sensitiewe en delikate inligting wat ek van beriggewers ontvang het, en wat ek aan die Prokureur-generaal van Transvaal oorgedra het, en wat ek nie kan en mag openbaar nie en ook ter beskerming van my beriggewers wat sekerlik vermoor sal word.

(3)

Wat ek wel kan verklaar ten opsigte van die inligting is dat:

(a) Dit 'n ANC plan behels om die beskuldigdes sodra hulle vrygelaat sou word op borgtog, te help om die RSA te verlaat en by die ANC aan te meld.

(b) Dat van die beskuldigdes veilige plekke met wapens afkomstig van die ANC bewapen het.

(c) Dat die ANC, aan lede van die sameswering in die buurstate opleiding verskaf hoe om die massas in die RSA te organiseer en te politiseer.

(d) Dat die ANC direkte opdragte gee hoe om "day to day issues" te gebruik om die massas tot oproer op te sweep.

(e)/...

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

538
30
50

(e) Dat die ANC opdrag gegee het dat die Vaal Civic Association en jeugorganisasies, herstruktueer moet word.

(f) Dat die ANC finansiële hulp aan UDF geaffilieerde organisasies in die Vaal Driekhoek gee.

(g) Dat sekere leiersfigure van die V.C.A, en jeugorganisasie wat aan UDF geaffilieer is, en direk betrokke is by die bewerings in die Akte van beskuldiging, reeds die RSA onwettig verlaat het en tans aktief by die ANC betrokke is.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie en
Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

So help my God.

P.E.J. Kruger / Kaptein

[illegible]

SERSANT

[illegible]

T 39

0351

FREDERICK PHILLIPUS RUDOLPH BOTHA

KAPTEIN IN DIE SUID-AFRIKAANSE POLISIE GESTASIONEER TE VEILIGHEIDSHOOFKANTOOR, PRETORIA, VERKLAAR:

1

Dat die verklaring wat ek nou ~~gaan~~ aflê na my beste wete en oortuiging waar is, en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal word indien ek daarin opsetlik iets verklaar wat ek nie glo waar is nie.

2

Aanvullend tot my eedsverklaring gedateer 1987-01-27 die volgende:
Die persoon Lucille MEYER na wie verwys word in die eedsverklaring van D SWARTZ is op 27 Januarie 1987 deur die Ciskei Polisie arresteer in die saak Mzikwakhe Nelson NDLELA wat aangekla word van Terrorisme.

3

Uit haar eie verklaring wat sy na arrestasie afgelê het blyk dit dat sy sedert middel September 1986 in die huis van Eerw STOFILE te Alice, Rep Ciskei skuil, uit vrees vir optrede ingevolge die veiligheidsregulasies in die RSA.

Dat sy kort na haar aankoms in Ciskei deur Eerw STOFILE aan NDLELA voorgestel is en dat laasgenoemde haar op sewe (7) GELEENTHEDE onderrig het in die hantering van die Makarov pistool, AK47 geweer en mini-kleefmyn totdat sy die wapens perfek kon hanteer. NDLELA haar ook verder etlike skote met die Makarov pistool net buite Healdtown Ciskei laat skiet het.

4

Ek is vertroud met die inhoud van hierdie verklaring en begryp dit.
Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.
Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.
So help my God.

PRETORIA
1987-02-02

KAPTEIN
F P R BOTHA
SUID-AFRIKAANSE POLISIE

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 2de dag van Februarie 1987 om 16h00 te Pretoria.

KAPTEIN
G J MYNHARDT
VREDEREGTER:
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

G J MYNHARDT
KAPTEIN : SA POLISIE
WACHTHUIS
SCHOEMANSTRAAT
PRETORIA

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Ek, ABIE ABRAM MAHLANGU, verklaar onder eed in Afrikaans:

1. Ek is 'n Inspekteur van Tolke verbonde aan Departement Justisie en het 23 jaar ondervinding as hoftolk.
2. Ek is die tale Xhosa, Zoeloe en Suid Sotho magtig en kan dit vlot praat en lees.
3. Die aangehegte stukke is deur my op 6/2/1987 vertaal.
4. Die vertalings is na die beste van my vermoë korrek gedoen vanaf die tale Xhosa, Zoeloe en Suid Sotho na Afrikaans.
5. Ek verstaan en begryp die inhoud van hierdie verklaring en het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie. Ek beskou die eed as bindend vir my gewete.

....
A A MAHLANGU

DELMAS
1987.02.06

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken het dat hy die inhoud van hierdie verklaring verstaan en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig en geteken voor my

.... 37560P
A F VAN NIEKERK
KOMMISSARIS VAN EDE

Republiek van Suid-Afrika
ANDRIES FRANCOIS VAN NIEKERK
S A POLISIE, NONGQAI-GEBOU, 5de STRAAT, SPRINGS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA
(Transvaalse Provinsiale Afdeling)

In die saak van -

PATRICK MABUYA BALEKA EN ANDERE — Applikante

en

DIE STAAT — Respondent

RESPONDENT SE AANVULLENDE VERKLARINGS

NEEM KENNIS dat Respondent op die aanvullende beëdigde verklarings soos hieronder uiteengesit steun ter opponering van Applikante se aansoek om borgtog:

1. Kapt F.P.R. Botha - Aanhangsel V.
2. Kapt J.F. Conradie - Aanhangsel W.
3. S/A/O T.J. Hough - Aanhangsel X.
4. Kapt J.J.H. van Jaarsveld - Aanhangsel Y.
5. Mnr E.H.K. Matthysen - Aanhangsel Z.
6. Kapt G.J. Mynhardt - Aanhangsel AA.
7. Lt C.L. Prinsloo - Aanhangsel AB.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

NEEM VERDER KENNIS dat Respondent op die dag wanneer die aansoek aangehoor word, sal aansoek doen dat die aansoek geskrap word omdat applikante nie daarin geslaag het om enige nuwe gronde waarop hierdie aansoek gebring kan word, aan te toon nie.

Geteken te Pretoria hierdie dag van ...... Junie 1987.

P.H.H. FICK
ADVOKAAT VAN RESPONDENT

AAN: ADV G. BIZOS, S.C.
LANDDROSHOF, DELMAS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Frederick Phillipus Rudolph Botha, 'n Kaptein in die Suid-Afrikaanse Polisie, Veiligheidstak Hoofkantoor Pretoria verklaar aanvullend tot my vorige eedsverklarings onder eed

1.

Dat die verklaring wat ek nou gaan aflê na my beste wete en oortuiging waar is en dat ek dit aflê met die wete dat as dit as getuienis voorgelê word, ek vervolg sal word indien ek opsetlik iets daarin verklaar wat ek nie glo waar is nie.

2.

Op 1987-06-17 het ek insae gehad in verskeie beëdigde verklarings deur die volgende persone of waarin daar van die volgende persone melding gemaak word en gee ek 'n verduideliking na die name aangedui.

<u>Benedicta MONAMA</u>

Word volstaan met die inligting soos vervat in my eedsverklaring (Aanhangsel B tot die respondent se stukke) en word daar verder tot die eedsverklaring gemeld dat daar na heroorweging deur hoër gesag besluit is om nie wetlike optrede te neem nie, ten einde beriggewers te beskerm.

<u>Deacon MATHE</u>

Word volstaan met die inligting soos vervat in my eedsverklaring (Aanhangsel B) en is die inligting soos vervat in MATHE se eedsverklaring by die applikante se aansoek, aan die betrokke ondersoekbeamptes oorgedra vir verdere optrede.

<u>Derrick SWARTZ</u>

Word volstaan by die inligting soos vervat in my vorige eedsverklaring (Aanhangsel B) en word verder gemeld dat hy tereg moet staan op 'n aanklag van Hoogverraad vide Algoa Park MR 70/1/87.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Dr Beyers NAUDE

Word volstaan by die inligting vervat in my vorige eedsverklaring (Aanhangsel B) en word daar gemeld dat die beslissing van die Prokureur-generaal Johannesburg mbt die aangeleentheid afgewag word.

Sisa NJIKELANA

Sy aktiwiteite word deurgaans gemonitor en dien dit verder gemeld te word dat sy aktiwiteite afgeplat het as gevolg van fisiese gebreke oorgehou as gevolg van die beserings wat gevolg het op 'n ernstige motorongeluk.

Azhar CACHALIA

Die inhoud van sy verklaring word weerlê deur die inhoud van Sechaba April 1986 P1 - 5, veral die laaste paragraaf op P 5 wat deur Steve TSHWETE oud-president van die UDF Oos-Kaap geskryf is (Aanhangsel A2) asook Mayibuye Nr 3 (1987) Redaksionele kolom P2 (Aanhangsel V1) en Isizwe Vol 1 Nr 2 Maart 1986 P2, 4, 8, 9, 13, 45 (Aanhangsel V2) Meer spesifiek word daarop gewys dat die SA Polisie tans nog soek na Mafeson Morobe vir aanhouding ingevolge die noodregulasies. Hy maak egter steeds persverklarings, soos die "The Voice from Underground" - Sien Weekly Mail van 12 - 18 Junie 1987 - aanhangsel V3.

Keer[illegible] 'n alpha lêers nie hier opgeneem nie

Frank CHIKANE

Word volstaan by die inhoud van my vorige eedsverklaring (Aanhangsel B - respondent se stukke). Die volgende stukke word ter verduideliking aangeheg, 'n amptelike navraag gedateer 1986-12-05 in verband met die reisgeriewe van eerw Chikane gerig aan die Departement van Binnelandse Sake asmede die antwoord deur die betrokke Departement gedateer 1986-12-12 (Aanhangsels V4 en V5)

[signature]

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00639

Op grond van sy eedsverklaring is die paspoortnommer J 114634 aan die Departement van Binnelandse Sake verstrek wat geen rekord van so 'n reisdokument of uitreiking daarvan gehad het nie.

Op verdere navrae in hierdie verband by die Departement van Binnelandse Sake is daar bepaal dat 'n paspoortnommer J1144634 op 1984-09-03 foutiewelik vir 'n geldigheidsduur van 5 jaar deur hul streekskantoor te Johannesburg aan eerw Chikane uitgereik is.

Inligting wat bekom is dui ook daarop dat hy nie meer 'n UDF ampsdraer is nie.

Sedert sy terugkeer uit die buiteland word sy aktiwiteite voortdurend gemonitor en sou wetlike optrede tans mala fide wees.

Peter MOKABA

Reeds in alpha lêers. Nie hier ook opgeneem nie

Verder tot my vorige eedsverklaring (Aanhangsel B - respondent se stukke) verwys ek na en heg aan Sowetan Donderdag 11 Junie 1987 P6 en 13 (Aanhangsel V6) Sowetan 15 Junie 1987 (Aanhangsel V7) asmede die resolusies van die Release Mandela Campaign van 11 - 12 April 1987 sowel as die COSATU News Nr 4 Mei 1987 (Aanhangsels V8 en V9) asook UDF News Vol 4 Nr 2 Junie 1987 (V10) en UDF News Newsletter of Western Cape Region (V 11).

Billy NAIR

Voer sy aktiwiteite ondergronds en word tans gesoek met die oog op wetlike optrede teen hom, hy is egter voortvlugtig.

Dr Ntatho MOTLANA

Word 'n beslissing van die Prokureur-generaal Transvaal afgewag vir 'n oortreding artikel 56(1)(c) Wet 74/1982 (Besit van 'n verbode publikasie)

Matandi Peter MAKHADO

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Verkeer tans in Venda en wetlike optrede word beoog as gevolg van sy aktiwiteite.

Andrew @ Blessing MPHELA

Word reeds ingevolge veiligheidsregulasies aangehou as gevolg van sy bedrywighede op die kampus van die Universiteit van die Noorde.

Lucille MEYER

Is na haar vrylating in die Ciskei, waar sy geweier het om teen eerw Stofile wat tot 11 jaar effektiewe gevangenisstraf op klagtes in gevolge die Wet op Terrorisme in die Ciskei gevonnis is te getuig, by haar ouers te Kaapstad woonagtig en word haar aktiwiteite deurlopend gemonitor.

Andrew HENDRICKS

Is tans 'n student in die Regte aan die Universiteit Rhodes en word daar tans 'n klagte van Subversie teen hom ondersoek met die oog op voorlegging aan die Prokureur-generaal vir 'n beslissing.

Dr R.A.M. SALOOJEE

Was beperkings gedurende vorige noodtoestand opgelê (Aanhangsel V12) en word soortgelyke optrede ingevolge die jongste noodtoestand oorweeg.

Andrew BORRAINE

Word tans gesoek en 'n lasbrief vir sy inhegtenisname is uitgereik in Kaapstad MR 561/3/85 wat betrekking het op 21 klagtes vir die verspreiding van verbode publikasies en 7 klagtes vir die besit van verbode publikasies.

Jeremy CRONIN

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00641

Word sedert die afkondiging van die noodtoestand op 1986-06-12 gesoek vir wetlike optrede en is tans voortvlugtig.

Eerw Chris NISSEN

Was aangehou ingevolge die veiligheidsregulasies en is sedert sy vrylating ooglopend onaktief.

Mike Roussos

Word tans ingevolge Wet 74/1982 aangehou vir sy aandeel in moorde tydens SAVD werkers se staking wat vanuit COSATU-huis Johannesburg beheer is.

3.

Hierby aangeheg is die Staatspresident se toespraak by die afkondiging van die jongste noodtoestand (Aanhangsel V13) — In alpha lêer as Botha, PW, 1987. Nie hier ook opgeneem nie

4.

Die kampanje teen huishuur en ander dienste in Swart woongebiede word tans landwyd deur plaaslike gemeenskapsorganisasies gevoer en in die geaffekteerde woongebiede wissel die persentasie huur wat gevorder word tussen 5% en 49% per maand.

5.

Alternatiewe strukture soos o.m. "People's Courts", "Yard-, street-, block" en "Area Committees" is in etlike Swart woongebiede in samewerking met die plaaslike gemeenskaps-, vroue- en jeug organisasies geïmplementeer en toegepas.

Sien Isizwe Vol No 2 Maart 1986 (V14)
Mayibuye Nr 1 1987 (V15)
Nr 2 1987 (V16)
VOW Nr 1 1987 (V17)

In alpha lêers, nie hier ook nie

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00642

Sechaba Jan 1987 (V18)
ANC Planning 1987 (V19) } In alpha kei – nie hier oor nie

6.

Die ANC se werkswyse wat voorgeskryf word vir die nasionale en streeksbesture is nou sodanig dat daardie besture die beplanning, strategie en ko-ordinasie vir geaffilieerde organisasies van UDF en COSATU doen terwyl die geaffilieerdes meer aktief vir die vryheidstryd moet optree. Ook moet die bestuurskader semi-ondergronds te werk gaan. Sien VOW No 1, 1987 bl 2 (V17).

7.

Ten aansien van bewerings wat in my vorige verklaring, aanhangsel B van Respondent se stukke gemaak was, tov A Dawber, Jessie Duarte en Eddie Makue, volstaan ek by vermelde bewerings en kan ek, vanweë die feit dat ek nie my beriggewers en metodes wat aangewend word om inligting te bekom openbaar nie, die bewerings nie verder toelig nie.

8.

Die persoon Jerry Hlapani koördineerder van COSAS gemeld in bewysstuk O1, voor die Hof is volgens inligting beskuldigde Nr 14.

9.

Met betrekking tot die stigting van o.m. 'n jeugorganisasie en die UDF asmede die "stryd" haal ek verbatim aan uit 'n amptelike uitsending van die ANC oor Radio Freedom vanuit Ethiopië op 9595 KHZ op 1987-06-11. Die metode waarop hierdie inligting bekom is kan ek nie openbaar nie.

"But the fact of the matter is that although we are under sufferage, it might appear to others that the enemy has triumphed because many of our people are in detention, the fact of the matter is that we are stronger than we were in Junie 1986. During the past twelve months of the State

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

of Emergency, we have carried out unprecedented actions. We formed the South African National Youth Congress, the UDF and others right under the shade of martial law. The State of Emergency could not stop us observing our planned mass actions. Four days after the imposition of the emergency, we marked the 10th anniversary of the youth day in a massive way" en verder

"Under the dark shade of the State of Emergency we saw militant workers strikes, many of which ended with the racist bosses succumbing to the pressure of the workers.

Above all, dear compatriots, during this past twelve months, we mastered the art of underground struggle. We held a number of mass meetings under clandestine conditions. Many of our leaders are today directing the struggle from underground. Botha's large network of police informers and spies has failed to find them. That is why even Botha had to admit in his racist parliament that his rule of martial law could only act as lid on a simmering pot. He admitted that immediately you remove the lid, the whole situation will get out of hand. This was..."

10.

Ter aanvulling van para 19 van my eedsverklaring aanhangsel A tot die Respondent se stukke wil ek vir die tydperk 1986-12-31 tot 1987-06-15 die volgende statistieke aanhaal:

Halssnoermoorde	9
Aanvalle op Raadslede	4
Aanvalle op Veiligheidsmagte	444
Aanvalle op Staatsgeboue	15
Voorvalle waar eiendom beskadig is	1483
Terreurdade	55
Aanvalle op persone verbonde aan Staatsinstellings	20

11.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Op 1987-06-16 daar is 'n algemene wegblyaksie geloods wat gepaard gegaan het met die volgende gewelddadige optredes:

Aanvalle op Veiligheidsmagte	20
Aanvalle op Staatsgeboue	1
Voorvalle waarin eiendom beskadig is	25
Terreurdade	1
Aanvalle op privaatpersone	4

Die voormelde voorvalle het o.m. bestaan uit petrolbomaanvalle, klipgooi-voorvalle, brandstigtings, moord en intimidasie. Ek volstaan by my submissies soos vervat in para 4, 5, 6 en 20 van aanhangsel A van die respondent se stukke.

12.

Ek is vertroud met die inhoud van hierdie verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie. Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete. So help my God.

PLEK: PRETORIA

DATUM: 1987-06-22

.............................KAPT
FPR BOTHA

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 22ste dag van Junie 1987 om 11h00 te Pretoria.

.......................Lt-kol
SJP ABRIE
VREDEREGTER
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

STEPHANUS JOHANNES PAULUS ABRIE
LT-KOL : SA POLISIE
WACHTHUIS
SCHOEMANDSTRAAT
PRETORIA
93

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

"V4"

C6713

S.4/40309

Sers P J Joubert (B4)

214511 x 2528

VEILIGHEIDSHOOFKANTOOR
PRIVAATSAK X302
PRETORIA
0001

1986 -12- 05

Die Direkteur-generaal
Binnelandse Sake
Privaatsak X114
PRETORIA
0001

REISGERIEWE : EERWAARDE FRANK CHIKANE
U 17435/75 gedateer 1984-07-12 het betrekking

1. As gevolg van onderwerp se uiters skadelike uitsprake in die buiteland word dit tans oorweeg om u te nader vir oorweging van terugtrekking van sy reisgeriewe.

2. Graag word verneem wat die huidige posisie met betrekking tot eerwaarde CHIKANE se reisgeriewe is.

Lt-kol
n/KOMMISSARIS : SUID-AFRIKAANSE POLISIE
W F WENTZEL
/mm

Ek sertifiseer dat hierdie dokument 'n ware afdruk/~~uitskrif~~ is van die oorspronklike wat deur my persoonlik besigtig is en dat, volgens my waarnemings, die oorspronklike nie op enige wyse gewysig is nie.

W479406F
Stasiebevelvoerder.
JACOBUS LOUIS ERASMUS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

"V5"

BI-57

00714

REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA
DEPARTEMENT VAN BINNELANDSE SAKE

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
DEPARTMENT OF HOME AFFAIRS

HOOFKANTOOR/HEAD OFFICE
CIVITAS
STRUBENSTRAAT/STREET 242
PRIVAATSAK/PRIVATE BAG X114
PRETORIA
0001

BEVELVOERENDE OFFISIER
S.A. POLISIE
1986-12-22
PRIVAATSAK X302, PRETORIA 0001
VEILIGHEIDSTAK HOOFKANTOOR

☎→ X306
VERW. REF. 17435/75

Die KOmmissaris
SA Polisie
Privaatsak X302
PRETORIA
0001

1986-12-12

REISGERIEWE : EERWAARDE FRANK CHIKANE
U S4/40309 GED 1986-12-05 HET BETREKKING

Volgens die departement se rekords was goedkeuring op 1984-09-11 verleen dat reisgeriewe geldig vir 1 jaar aan eerwaarde Chikane toegestaan word.

DIREKTEUR-GENERAAL
/jvo

Ek sertifiseer dat hierdie [illegible] is van die oorspronklike [illegible] is en dat, volgens my waarnemings, die oorspronklike [illegible] wyse gewysig is nie.

0479405
n/Stasiebevelvoerder,
JACOBUS LOUIS ERASMUS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

☎ NASIONAAL (012) 28-2551 ☎ INTERNASIONAAL +27 12282551 32-1353 SA

" V12 00788

S C H E D U L E

CONDITIONS OF RELEASE OF RASHID AHMED MAHMOOD SALOOJEE

The said RASHID AHMED MAHMOOD SALOOJEE shall not without the written consent of the Divisional Commissioner of the South African Police for the Soweto Division, during the period from the date of his release until 11th June 1987

(1) absent himself from the magisterial district of Johannesburg and the areas known as Lenasia-South, Finetown and Grasmere situated in the magisterial district of Vereeniging.

(2) take part in any manner whatsoever in the activities or affairs of any of the following organisations;

TRANSVAAL INDIAN CONGRESS
UNITED DEMOCRATIC FRONT

(3) enter upon or be present in or on the premises of any school, university, college or other educational institution;

Ek sertifiseer dat hierdie dokument 'n ware afdruk/afskrif is van die oorspronklike wat deur my persoonlik besigtig is en dat, volgens my waarnemings, die oorspronklike nie op enige wyse gewysig is nie.

W419408

Stasiebevelvoerder

JACOBUS LOUIS ERASMUS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(4) (i) prepare, compile, publish or disseminate in any manner whatsoever any publication as defined in the Internal Security Act, 1982 (Act 74 of 1982);

(ii) participate or assist in any manner whatsoever in the preparation, compilation, publication or dissemination of any publication so defined;

(iii) contribute, prepare or compile in any manner whatsoever any material for publication in any publication so defined;

(5) attend any gathering

(i) at which any principle or policy of or action or contemplated action of the government of the Republic of South Africa is attacked, criticised or discussed;

(ii) at which any local authority as defined in section 1 of the Black Local Authorities Act (Act 102 of 1982) is attacked, criticised or discussed; or

(iii) of pupils or students

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

66790

SIGNED at PRETORIA on this ..16th... day of January 1987.

A.J. VLOK

ADRIAAN VLOK

MIISTER OF LAW AND ORDER

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00883

JACOBUS FRANCOIS CONRADIE KAPTEIN IN DIE SA POLISIE, GESTASIONEER TE VEREENIGING EN VERBONDE AAN DIE VEILIGHEIDSTAK VEREENIGING

Verklaar ek onder eed en wil ek die volgende tot my eedsverklaring soos vervat in aanhangsel "C" van die Respondent se stukke byvoeg.

1.

Tov paragraaf 3, word daar nog steeds gepropageer dat die noodtoestand opgehef moet word, dat die inbandoening van organisasies opgehef moet word, en dat alle politieke aangehoudenes vrygelaat moet word.

In hierdie verband verwys ek na 'n dokument getiteld "Compaign for National United Action, Unity Pledge en op die keersy van die dokument "March 12, National detainees day". Hierdie dokument is versprei in die Vaaldriehoek en is uitgegee deur UDF, in samewerking met COSATU, NECC, SACC en die Detainees Parents Support Committee, gemerk aanhangsel W 1. Reeds in alpha lêer onder UDF, 1987

2.

Op 8 Junie 1987 word 'n dokument in die Vaaldriehoek en meesal in Sharpville versprei getitel "UDF News" Newsletter of the Transvaal Region June 1987, en is dit deur UDF uitgegee, in samewerking met COSATU, en word die eise duidelik uitgespel in die uitgawe nl "The people and their organisations around the country have demanded an end to the emergency and the release of detainees", gemerk aanhangsel W 2. Reeds in alpha lêer

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00884

In aanhangsel W 2 is dit ook duidelik dat belangrike UDF-aktiviste en leiers "Many in hiding met recently at a NWC". om beleid vir die komende jaar te beplan. Dit is ook uit die dokument duidelik dat verskeie ander aspekte vir die organisasie van die massas gepropageer word. Daar word ook in die dokument verwys na "Kwa Ndebele people resist independence" flames again.

3.

Gedurende Mei 1987 is veskeie pamflette getiteld "2 days of National United Action May 5 - 6", deur swart jeugdiges versprei in die Vaaldriehoek, en word die noodtoestand verwerp, en word daar ook geëis dat Politieke aangehoudenes vrygelaat moet word, dit gaan gepaard met 'n dreigement dat "Mass Action will be taken if our demands are not met. In particular National Mass action will be taken on June 12, 1987, if the state of Emergency has not been lifted", gemerk aanhangsel W 3.

In aanhangsel W 3, waar die wegblyaksie spesifiek gemik is teen die verkiesing, was die aksie ongeveer 70% suksesvol. Uit die dokument is dit ook duidelik dat die massas oor meer as net die verkiesing ingelig is, en word die massas bewus gemaak van verskeie ander aangeleenthede, en word dit aan die deur van die huidige Regering van die dag en Raadslede gelê.

4.

Op 12 Junie 1987 kom ek in besit van 'n dokument getitel "NASCOS'S, Voice on United Action. Hierdie dokument is uitgegee onder die vaandel van die UDF, en is versprei in die Vaaldriehoek en wel vanaf COSATU House Stander gebou Merimenlaan 40, Vereeniging. In hierdie dokument word

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

ook geëis dat die inbandoening van COSAS opgehef word, asook dat die Noodtoestand opgehef moet word, gemerk aanhagsel W 4. — In alpha lêer onder NASCOC, 1987

5.

In 'n berig van die "Star" Junie 1, 1987 onder die opskrif "Tension in Vaal and PW's visit to Lekoa towns" haal die verslaggewer 'n "segsman" van die Vaal Civic Association soos volg aan: "Our children and colleques are still, in detention, the country is under emergency rule and our leaders lanquish in jails". "The Vaal complex includes the areas of Sebokeng, Sharpville, Evaton, Boipatong and Bophelong which erupted in violence in September 1984. An estimated 70 peple died in political violence in the Vaal in 1984, and the rent issue which spark the conflict remains unresolved, with a large proportion of residents still refusing to pay rent 32 months after the first protest", gemerk aanhangsel W 5. — In alpha lêer

6.

In die "Star" van Johannesburg "Wednesday June 3, 1987" berig die VCA soos volg "He said they wanted the Delmas treason trail relating to Vaal rent protest dropped, The six persons sent to death for the murder of a Sharpville councillar pardoned, Banned organisation unbanned, gemerk aanhangsel W 6. — In alpha lêer

7.

Tov paragraaf 4, van my eedsverklaring aanhangsel "C" van die Respondent se stukke is die verbruikersboikot geïmplimenteer, maar was dit agv die Noodtoestand en Polisiëring 'n mislukking.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00886

8.

Tov paragraaf 5(2) is dit duidelik dat die VCA asook vroue, jeug, kerk en werkers, organisasies aktief besig is om aan die UDF en ANC se oproep te voldoen om die massas te mobiliseer, te organiseer en te politiseer teen die Staat en Staatsinstellings.

9.

'n "Living Wage Campaign" is ook in die Vaaldriehoek deur COSATU van stapel gestuur in samewerking met die UDF en organisasies wat hulle steun in die Vaaldriehoek, hierdie kampanje is met streng poliseëring gefnuik, en het die magte wat verleen is aan die Veiligheidsmagte deur die Noodregulasies baie tot dié mislukking bygedra. Hierdie kampanje is gevoer vanuit COSATU House, Merimenlaan 40, Standergebou Vereeniging, gemerk aanhangsel W 7. en W 7 (1).

In alpha-lêer onder COSATU, 1987

10.

Daar is ook 'n kampanje geloods vir die opheffing van die inbandoening van die ANC, en is plakkers met die bewoording "1912 - 8 January 1987, Unban the ANC 75 Years of struggle" op verkeerstekens in die Vaaldriehoek aangebring. Plakkate, met die bewoording "Unban the ANC, Freedom Day June 26," is uitgegee onder die vaandel van die UDF. Inligting dui daarop dat dit in die Vaaldriehoek by opsigtelike plekke aangebring gaan word, en dui die inligting daarop dat jeugdiges die plakkers op die verkeerstekens aangebring het. Die inligting dui daarop dat die plakkate op dieselfde metode dmv jeugdiges versprei sal word - sien aanhangsels W 8 en 9.

In alpha-lêer onder UDF, 1987

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

11.

Daar is ook 'n kampanje geloods deur COSATU in die Vaaldriehoek, en is pamflette versprei, getitild "The strike is still on". In die dokument word ook verwys na die OK Bazaars staking nl "Remember what we did to the OK Bazaars", gemerk aanhangsel W 10.

12.

Daar is ook verskeie slagspreuke gedurende die week voor die 18de Junie 1987 aangebring in die Vaaldriehoek, dit is aangebring met wit spuitverf, en o.a. op 'n EVKOM distribusiekas, kleedkamer, teen 'n muur regoor huise nr 4510 gebied 12, en 4008 gebied 12, Sebokeng. Die slagspreuke se bewoording is soos volg:

THAMBO IN - BOTHA OUT
ANC IN - SADF OUT
VIVA ANC
THAMBO IN - BOTHA OUT foto's van gemelde slagspreuke is aangeheg as W 11 - W.

13.

Inligting dui daarop dat die metode van organisering in die Vaaldriehoek en veral organisasies soos Vaal Students Congress, (VASCO), Vaal Youth Congress (VYCO), VCA en Vakbonde geaffilieer aan COSATU, tans "ondgronds" vergaderings hou waar beplanning gedoen word teneinde kampanjes en projekte te loods om die massas in die Vaaldriehoek te organiseer, mobiliseer en te politiseer.
Inligting dui ook verder daarop dat die persone wat sitting het op die vergaderings verteenwoordig word vanuit verskillende gebiede in die Vaaldriehoek.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00888

14.

Ondervinding het ook geleer dat sommige "aktiviste" wat uit aanhouding vrygelaat word, weer betrokke raak by die organisering, mobilisering en politisering van die massas. Kort nadat "aktiviste" in die Vaaldriehoek uit aanhouding ingevolge die Noodregulasies vrygelaat is, het sommiges weer betrokke geraak by organisering ondergronds.

15.

Opmerklik is ook die feit dat wanneer pamflette versprei word onder die massas, dit deur jeugdiges op klandestiene wyse, gedoen word en dit 'n verskeidenheid ander aspekte bevat, teneinde die massas te organiseer, te mobiliseer en te politiseer, in die Vaaldriehoek.

16.

Alhoewel geweld in die Vaaldriehoek in vergelyking met geweld gedurende September 1984 afgeneem het, word alles in die stryd gewerp deur organisasies wat verbintenisse het met UDF, om die massas te mobiliseer te organiseer en te politiseer. Die magte verleen deur die Noodregulasies verhinder dat "massa organisasie" bv massa-vergaderings kan plaasvind, en het dit 'n nadelige uitwerking op die organisasies in die Vaaldriehoek. Dit is ook een van die redes waarom daar deur UDF en dié organisasies en Vakbonde kampanjes vir die opheffing van die Noodtoestand geloods word.

17.

Ek is vetroud met die inhoud van die verklaring en begryp

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

dit.
Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.
Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

...................KAPT
J F CONRANDIE

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op ...13h00......... hede die ..23ste.... van Junie 1987.

...................KAPT
G J MYNHARDT
VREDEREGTER
RSA

GABRIëL JOHANNES MYNHARDT
KAPTEIN SAP
ELAND GEBOU
KERKSTRAAT
POTCHEFSTROOM
/4478

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

A0804

W10

THE STRIKE IS STILL ON

Amathikithi esitimela awathengwa! Amabhasi kaloliwe awagitshelwa!

20 000 Thousand railway workers are on strike 400 Hundred workers have been detained while hundreds have been assaulted by the police for no valid reason. Workers are demanding the unconditional reinstatement of their fellow worker and demanding the right to join a union of their own choice, which is SARHWU. SATS has failed to respond to these demands.

We railway workers call upon you students, parents, youth and the unemployed workers of our country to support the striking workers by not buying railway train tickets and not using railway busses. We must show SATS that we, the community fully support the struggle that is being waged by the railway workers.

Remember what we did to OK Bazaars!
Phambili ngokungathengi amathikithi!
Phambili ngokuduba amabhasi. Kaloliwe!
Viva basebenzi bakwaloliwe!

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

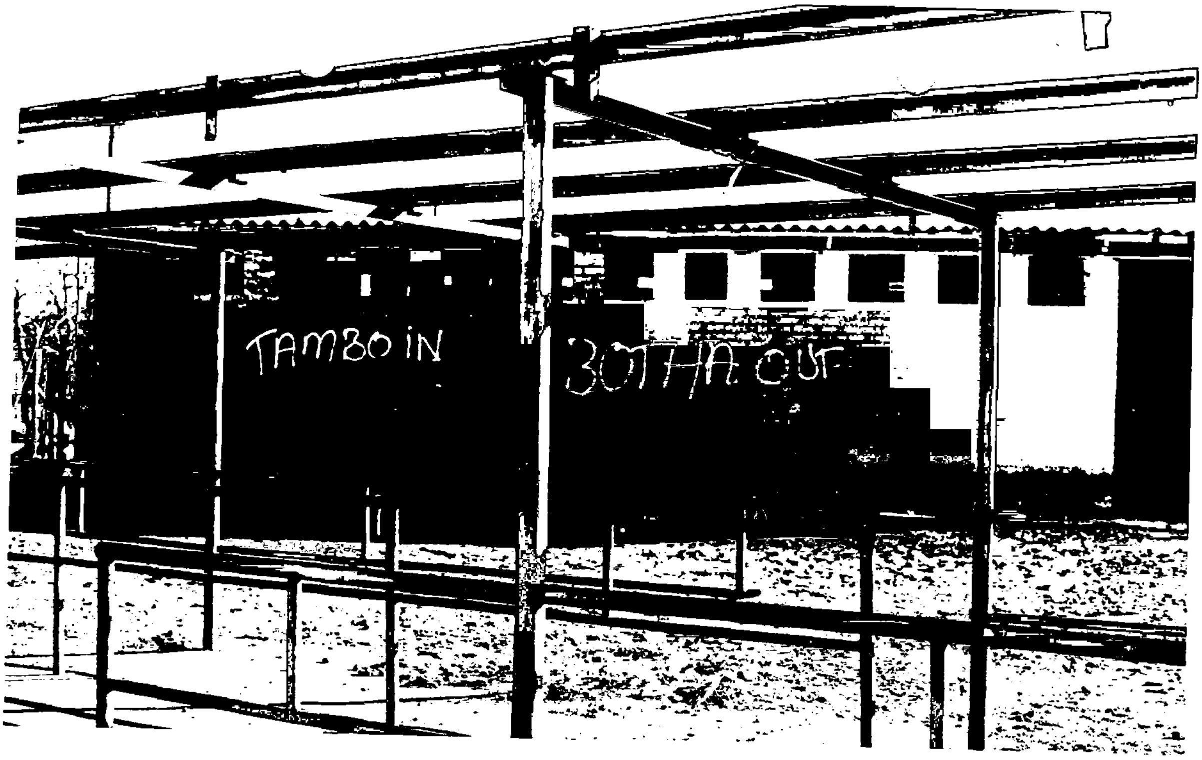

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

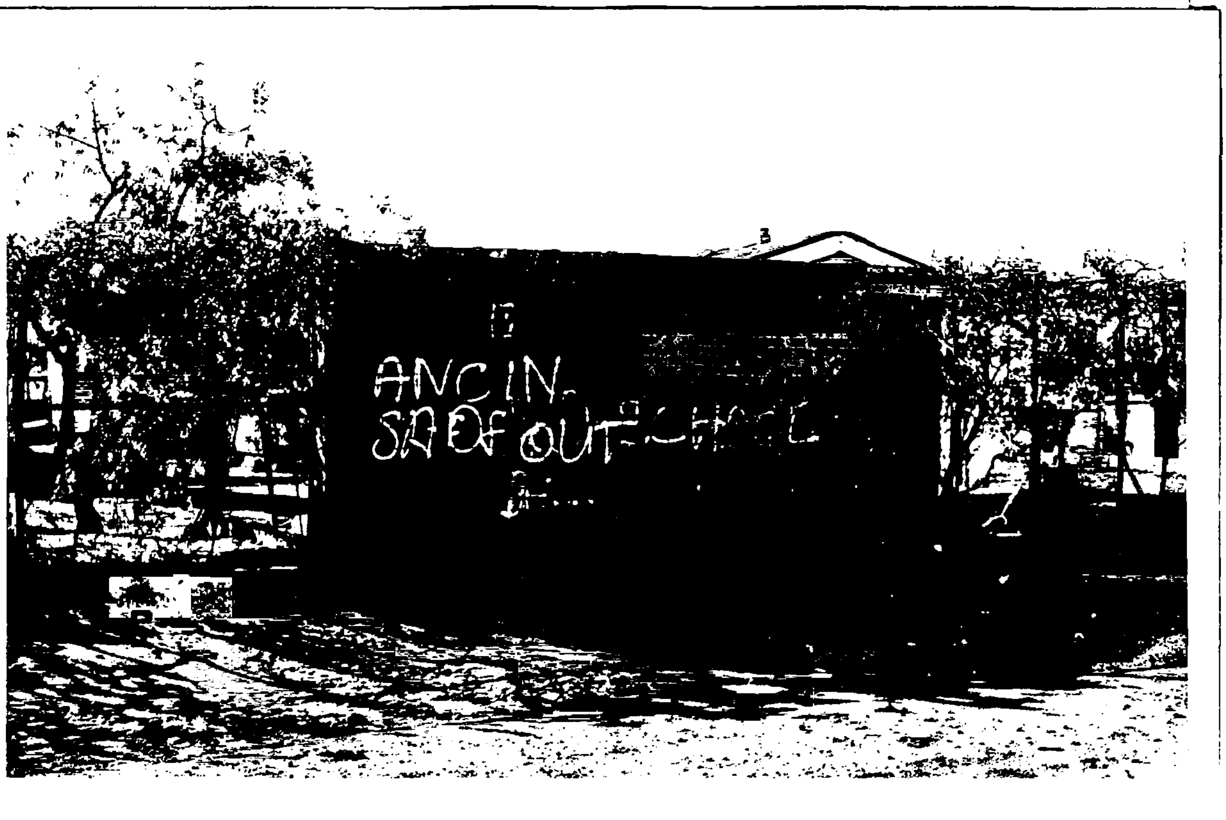

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

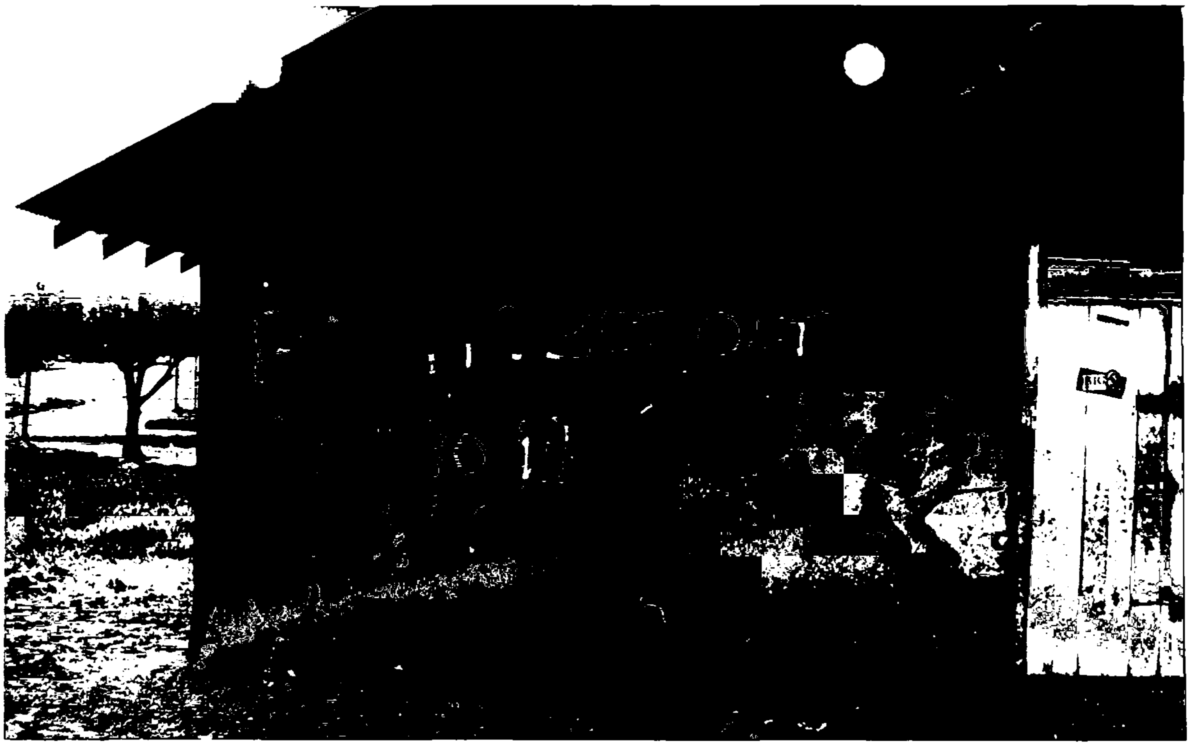

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00810 "X"

Thomas Johannes HOUGH

Verklaar verder in Afrikaans en onder Eed:

1.

Ter aanvulling van my vorige eeds verklaring gedateer 1986-12-31 en gemerk aanhangsel "N" in die stukke van die Respondent.

2.

Op 1987-03-12 om ongeveer 08h30 het leerlinge van die standerd 9B klas van die Lingelihle swart Hoërskool te Cradock die klasonderwyser versoek om die klasonderrig tydelik te staak. Die rede hiervoor was dat daar gebid kan word vir almal wat ingevolge die noodtoestand aangehou word.

3.

Nadat die klasonderwyser die versoek geweier het, het die betrokke klas se leerlinge rewolusionêre liedere begin sing. Die skoolhoof het ingegryp en die leerlinge stil gemaak. Die volgende woorde was hierna op die swartbord geskryf; "12 th March" en "This groups pledges solidarity".

4.

Op 1987-04-02 om ongeveer 08h00 vind 'n blanke onderwyseres verbonde aan die Lingelihle swart Hoërskool 'n handgeskrewe nota op haar tafel. Die nota het die volgende behels; "April 1 st. "We remember the death of our gorilla. We want a 30 minute prair meeting. You must obey this". Die "gorilla" waarvan hier gepraat word, was swartman Mongesi Nelani wie op 1 April 1987 deur die polisie doodgeskiet is weens kriminele oortredings.

5.

'n Paar minute later het die leerlinge in elke klas van hierdie skool begin met die sing van rewolusionêre liedere en voete stamp (Toy-Toy). Om 10h00 was die skoolhoof verplig om die skool te sluit nadat leerlinge geweier het om gehoor aan die skoolhoof te gee nadat hy hul versoek het om voort te gaan met hul klasse. Die leerlinge het al singend en dansend die skoolterrein verlaat.

6.

Op 1987-04-09 is inligting bekom dat die leerlinge van die Lingelihle Hoërskool gedurende die eerste pouse van dieselfde dag geweier het om verdere klasse by te woon. Om 'n herhaling van die vorige gebeure te voorkom, het die skoolhoof die skool daardie dag gesluit en is die leerlinge na hul huise.

7.

Op 1987-04-10 is swartman Mongesi Nelani soos genoem in paragraaf 4 begrawe. Op hierdie dag het 'n skole boikot van die swart skole te Cradock plaasgevind solidariteit met die dood van Nelani.

2/....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

8.

Gedurende die nag van 1987-05-04 en 05 is 'n hoeveelheid afgerolde pamflette wat opruiend van aard is, in die Lingelihle swart woonbuurt te Cradock gevind. Hierdie pamflette was gebruik teen die Volksraadverkiesing op 1987-05-06. Die pamflette is getiteld, "The UDF and the Cosatu together .... en eindig "Poeple shall Govern". Gewaarmerkte fotokopie gemerk aanhangsel X1.

9.

Op 1986-02-23 is 'n dokument getiteld "UDF News" Border Region" deur 'n Beriggewer oorhandig wat in die Adelaide swartwoonbuurt, Adelaide versprei was. Volgens eie waarneming kan die dokument se inhoud opruiend van aard en is gebaseer op die aftakeling van die Staats gesag.
Gewaarmerkte fotokopie gemerk aanhangsel X2. — Ir alpha lêer

10.

Op 1987-02-14 is daar tydens 'n huisdeursoeking in die Lingelihle swartwoonbuurt te Cradock, 'n dokument gevind wat vermoedelik deur die Cradock Residents Association (CRADORA) in Xhosa taal opgestel is. Die oorspronklike stuk met die vertaalde weergawe in Engels word aangeheg X3. Die dokumente handel grootliks oor die werksaamhede en pligte van Straatsverteenwoordigers en Straatkomitees.
Ir alpha lêer

11.

Op 1987-05-05 en 06 was daar 'n algehele wegbly aksie deur swart werknemers te Cradock gewees. Volgens inligting bekom vanaf beriggewer, was hierdie wegbly-aksie gereël deur swart aktiviste as protes teen die Volksraadverkiesing wat op 1987-05-06 plaasgevind het. Werknemers was op groot skool deur hierdie aktiviste geintimideer gewees, met die gevolg dat die werknemers te Cradock uit vrees vir hul lewens en eiendom aan die opdragte van die aktiviste gehoor gegee het.

Reeds in alpha lêer

12.

Op 1987-05-08 is 'n pamflet getiteld "Down with minority- Stay away Rule! Tuesday 5 May and Wednesday 6 May" in die Cookhouse swartwoonbuurt gevind waar dit versprei was. Gewaarmerkte fotokopie gemerk aanhangsel X4. Op die keersy van hierdie pamflet blyk die opskrif soos volg te lees; "2 Days of National United Action". Volgens die waarneming was die pamflette versprei met die oog op die herdenking van die afkondiging van die noodtoestand op 1986-06-12, en wil voorkom of dit opruiend van aard kan wees. 'n Staking het op 1986-06-12 voorgekom te Cradock.

13.

Op 1987-05-12 is inligting bekom dat pamflette wat vermoedelik deur die "South African Youth Congress" (SAYCO) opgestel is, op 1987-05-10 tydens 'n sokkerwedstryd by die sokkerveld in die Lingelihle swartwoonbuurt te Cradock versprei is. Nadat ondersoek ingestel is, is van die pamflette in genoemde swartwoonbuurt gevind. In die pamflet stel SAYCO dit, dat hy tot die UDF geaffilieer is en daar samewerking tussen SAYCO en die "Congress of S.A. Trade Unions" (COSATU) bestaan. Uittreksels van die "Freedom Chapter" verskyn ook op die pamflet. Gewaarmerkte fotokopie gemerk aanhangsel X5. Reeds in alpha lêer

3/......

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

14.

Op 1987-05-19 oorhandig 'n beriggewer 'n dokument wat deur die UDF Border opgestel en versprei is. Die dokument bestaan uit 5 folio velle en dek 'n weie veld wat volgens eie waarneming polities van aard kan wees. Gewaarmerkte fotokopie gemerk aanhangsel X6. In alpha lêers onder: UDF Border, 1987

15.

Gedurende die nag van 1987-03-05 en 06 was die ondervermelde slagspreuke met blou spuitverf teen die westelike kant van die Msobomvu swartskool te Cookhouse aangebring: "Unban COSAS, ANC, SACP, SALT. Down with the racist regime ANC PLO, SWAPO support by COOSCO, VIVA, ANC, SACP is alive MK 25 fighting years of the MK VIVA COOYO".
Die letters is ongeveer 256 cm in groote gewees.

16.

Op 1987-04-07 rapporteer die skoolhoof van die Lingelihle swart Hoërskool te Cradock dat slagspreuke op plakate geskryf en by genoemde hoërskool aangebring is. Persoonlike ondersoek was ingestel en die volgende bewoording was op die plakate gevind aangebring in hoofletters met 'n bolpuntpen;
"The king of Cradock, Mongesi Nelani the man(X7(i))You have killed him, but the struggle will develop many more others.X7(ii)We want democratic SRC's X7(iii)Mongesi the man of Cradock. We won nor won be sorry but the struggle will continue until the ANC overthrough this goverment of injustice on piece together with his goats and dogsX7(iv)What have happend reasondly won't force us to stop fighting. Lately death have become our daily continious life within our fellow comrades. As long as woman born 'n child they can kill us". X7(v)

17.

Op 1987-04-13 het ek by die volgende onderskeie punte in die Lingelihle swartwoonbuurt te Cradock die volgende slagspreuke aangetref en gefotografeer;

(1) Teen 'n reklamebord te Eluxolwenistr "Vote ANC vote ANC, ANC" Gemerk (X8(i)) "ANC vote ANC SACP" Gemerk (X8(ii))

Wit verf was gebruik en die bewoording was ongeveer 300 mm in groote.

(2) Teen die sokkerveld se omheinings te Ernest Talist, Lingelihle, Cradock is die volgende slagspreuke aangebring en tans nog sigbaar op die omheiningsmuur: "We will bury our Mongesi tomorrow. Gemerk (X8iii)
Its April our Win.
The Pretoria Crimmials fired shoots to our fellow combadorts why?
Mongesi Nelani death wount go unchallenged.
"We shall nethe submis or forgive.
The quilty must be punishes!
Crucial warning!"
Botha a handgranade on your arrical.
Forward with poletariot internationalism Revolution Cadre Mongesi Nelani to heel with Botha election VIVA SAYCO"

4/.....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Die laaste drie sin snedes van hierdie paragraaf se slagspreuke is afgesluit met die aanbring van 'n tekening van 'n hammer en sekel. Hierdie slagspreuke het gewissel van ongeveer 200 mm tot 500 mm in groote en is met rooi spuitverf aangebring.

(3) Teen 'n muur van die Anglikaanse Kerk te Eluxolwenistr was die volgende slagspreuke met swart spuitverf aangebring:

"VIVA SAYCO
Victory is" X 8(iv)

Hierdie slagspreuke se groote het volgens my waarneming gewissel tussen 400mm en 500mm.

(4) Teen die onheiningsmuur van die sokkerveld te Thembenistraat is die volgende slagspreuke met swart spuitsverf aangebring en tans nog sigbaar:

Victory is certain
VIVA SAYCO, S.A. YOUTH Congress
VIVA ECAYCO
Jobs for die
We will bury our comrade without fears
To hell with Racist election.
VIVA SAYCO"

Volgens my eie waarnemings het hierdie slagspreuke gewissel tussen 250mm tot 500 mm in groote.

18.

In Cradock, Bedford, Adelaide, Cookhouse en Somerset-Oos het die volgende voorvalle vanaf Januarie 1987 tot 1987-06-19 voorgekom.

(1) Petrolbomaanvalle:

Daar was vyf gevalle van petrolbom aanvalle wat in hierdie gebiede voorgekom het. Die aanvalle was gemik teen die veiligheidsmagte om pro regerings gesinde mense. Hierdie voorvalle het almal in swartwoonbuurtes voorgekom.

(2) Brandstigting:

Drie motors en een woonhuis is deur middel van brandstigting in hierdie gebiede vernietig. Hierdie voorvalle het in die swartwoonbuurtes plaasgevind.

(3) Klipgooiery

Daar was nege voorvalle van klipgooi na polisievoertuie. Na elke geval was polisievoertuie getref en beskadig.

(4) Aanvalle op S.A. Polisie:

Daar was nege keer op die S.A. Polisie in die Lingelihle swartwoonbuurt geskiet gewees. Hierdie voorvalle het slegs in die nag plaasgevind. In een van hierdie voorvalle is kaptein Gouws van die distrikskommandant se personeel te Cradock in die kop gewond. By twee ander geleenthede was polisievoertuie ook raakgeskiet.

5/....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

Op 1987.02.13 is 'n spesiale konstabel tydens patrolliedienste in die gesig met 'n klip gegooi. Die voorval het te Cradock (Lingelihle) plaasgevind.

Op 1987-02-21 is 'n munisipale polisieman te Lingelihle met 'n klip teen die bors gegooi.

Op 1987-03-07 is nr 77498053BT korp. Black teen die skouer gegooi in die Lingelihle swartwoonbuurt.

Op 1987-03-12 is konstabel Manchent met 'n voorwerp teen die kop gegooi tydens patrolliedienste te Lingelihle.

19.

Alle beserings soos genoem in paragraaf 18 is sover my geheue strek, van so 'n aard gewees dat die beseerde persone mediese behandeling moes ontvang.

20.

Op 1987-05-01 is 'n munisipale polisieman, 'n swart lid, in die Lingelihle swartwoonbuurt met die halssnoermetode vermoor nadat hy vermoedelik by vriende in genoemde woonbuurt besoek het.

21.

Op 1987-05-05 is groen plakate genommer van nr 1 tot 6 te Thembenistraat, Zingisastraat in die omgewing van die Lingelihle swart hoërskool te Cradock onderskeidelik gevind. Volgens my eie vermoede was hierdie slagspreuke wat op genoemde plakate geskryf was, gemik teen die Volksraadverkiesing wat op 1987-05-06 plaasgevind het. (X 9(i) - X 9(iii)

22.

Die bewoording "LARROCA" en "CORROCOS" is twee privaat konstruksie maatskappye wat in die Lingelihe swartwoonbuurt konstruksie werk doen. Die naam "CORROLOSI" se regte benaming is "COLLOROSSI".

23.

Inligting wat op 'n delikate wyse en vanaf beriggewers bekom is, dui daarop dat die area ~~om~~ en Straatorganiseerders te Cradock hul aktiwiteite tydelik moet demp, wagtende op die vrylating van die leiersfigure wie tans ingevolge die noodregulasies in aanhouding verkeer.

Ek is vertroud met die inhoud van hierdie verklaring en begryp dit.
Ek het geen beswaar teen die aflegging van die voorgeskrewe eed nie.
Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend vir my gewete.

CRADOCK
1987-06-22

T.J. HOUGH

6/....

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00915

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 22 ste dag van Junie 1987, om 16h00 te Cradock.

....
G.J. MYNHARDT KAPTEIN
VREDEREGTER :
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

GABRIëL JOHANNES MYNHARDT
KAPTEIN - S.A. POLISIE
ELANDGEBOU
KERKSTRAAT
POTCHEFSTROOM

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

X /

00916

The U.O.F. and the COSATU together with all the progressive organisations South Africa is calling the Majority of South Africa to show their dissatisfaction of the elections (vote) that would be on the 5th and 6th of May. We must show that conspicuously, that we disapprove of this election, that we disapprove of the State of emergency, that we disapprove of the cunning government of the minority for not allowing all to vote in South Africa.

All individuals should clearly show that it is enough. We will never again tolerate this government. This cunning government of apartheid should be totally distroyed, and the government of the people should take over as stated in the Freedom Charter "People shall govern". The whites shall Govern". The whites should know when they go to the poles that there is no future to Botha's government of Apartheid. We want one man one vote in a United South Africa.

THE RESIDENTS OF THE TOWNSHIPS AS WESS AS THOSE FROM THE FARM SAY:-

People we terrorised by means of dogs and more especially the "Matshakas (Special constables) as from the 12th of June. Thousands and thousands of parents as well as the children are detained under the state of emergency. We therefore say "Take your hands off from the U.D.F. The Matshaka's (Special Constables) should be abolished down with the state of emegency.

The workers say,

The powerful workers organisation, COSATU is under the fierce attack from the dogs of this government. It was dissappointing when railway workers (SARHWU) were killed in Johannesburg when the boycotted trains. The attack as well as the killing of workers should be stopped.

Here in Lingelihle R.ADAMI should re employ all the workers he has expelled All those who are still employed there should stuck right now. Down with the Minority government. Forward with the struggle of the workers.

People insist

The immediate stop on raids in neighboughring states:

The immediate stop of the minority government. The unbunning of the A.N.C. The release of its readers from prison. One man, one vote in a united South Africa.

A Warning to the Government

Drastic measures will be taken by the nation as a whole if the above demands are not met in time, more especially if the state of emergency exceeds 12th June.

Apeal to all the people

1. Nobody will as from the 5th and the 6th of May buy in town.

2. No students will go to school on 5th and 6th of May.

Shebeens and off-sales should not do business on 5th and 6th of May.

2/...

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00917

worker shall on 5th and 6th of May asume duties except the nurses.

5. No taxis shall go to town except when they go to the station.

N.B.

All the above stated stepts should be done in a civilized manner. We must show a strong unity.

Youth should see to it that this takes place. Down with the Minority Government.

Tools down on the 5th and 6th of May.

Forward with the Peoples Power.

People shall Govern.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

X 7(1)

THE KING
OF CRADOCK
MONGEZI NELANI
THE MAN!!

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

X 7(11)

YOU HAVE KILLED HIM
BUT THE STRUGGLE
WILL DEVELOP MANY
MORE OTHERS!

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

WE WANT DEMOCRATIC SRCs...!!

00936

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00937

X 7 (iv)

MONGEZ

The Man of Cracker

We won mor wonbe

Sorry but the

Struggle will continue

Until the ANC overthrogt

this govenment of unjustice

AN piece th together with his 6

goats and dogs

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

WHAT HAVE

HAPPEND RESENTLY WON'T FORCE

US TO STOP FIGHTING LATELY DEHTH

HAVE BECOME OUR DAILY CONTINUOS LIFE. WITHIN

OUR FELOW COMRADE'S

AS LONG AS WOMAN BORN A CHILD

THEY CAN KILL US!!

00638

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

4943

X 9(

EVERY YOUTH
S AN ORGANI
E, EVERY ORGA
NISER IS AN
COMBATANT
EVERY COMBAT-
ANT IS A
PATRIOT

FOREWARDS
OLWAYS

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00944

X 9(ii)

STAY AWAY FROM WORK AND AT SCHOOL

PROTESTIN AGAINST BOTHA'S ELECTION

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00945 X 9(ii)

NO LaRROCHA
ANS CoRROLOS
CAR'S IN
OUR TOWNSHI
PS ON
5th ANS
6th

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

60946

Ek, nr W84963H Kaptein J J H VAN JAARSVELD, gestasioneer te Veiligheidstak, Afdeling Noord-Transvaal, Kompolgebou, Pretoriusstraat, Pretoria, tel: 3251800 verklaar onder eed:

1

10 (tien) pamflette, getiteld: "Message of Courage from the African National Congress" was gedurende die nag van 11-12 Junie 1987 in die swart woongebiede Mamelodi en Soshanguve versprei, een van die pamflette is hierby aangeheg.

2

Die pamflette was almal afdrukke.

3

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit.
Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.
Ek beskou die eed as bindend op my gewete.

PRETORIA
1987-06-16

JACOB JAN HENDRIK VAN JAARSVELD
KAPTEIN

Ek sertifiseer dat die ... vertroud is met die inhoud van ... begryp, hierdie verklaring is ... en verklaar dat die handtekening ... in my teenwoordigheid daarop aangebring te
Pretoria op 87.06.16.

KOMMISSARIS VAN EDE/VREDEREGTER
EX OFFICIO R.S.A. & S.W.A.

NAAM JACOBUS LOUIS KRASMUS
8/1/71/Off

MESSAGE OF COURAGE FROM THE AFRICAN NATIONAL CONGRESS.

AS THE 12th OF JUNE APPROACHES,THE AFRICAN NATINAL CONGRESS (ANC) WOULD LIKE TO SALUTE ALL THE COURAGEOUS EFFORTS AND ENDEVOURS OF OUR PEOPLE DURING THE LAST TWELVE MONTHS.
TO THOSE FALLEN HEROES AND TO THEIR RELATIVES THAT WERE MAIMED AND MURDERED BY THE RASCIST, FASCIST BOTHA REGIME, WE VOW, YOUR DEATH SHALL BE AVENGED,,,,
TO THOSE WHO ARE LANGUISHING IN THE RASCIST SOUTH AFRICAN PRISONS, WE VOW THE STRUGGLE CONTINUES,
ON THIS DAY THE 12 JUNE LAST YEAR, OUR HOMES BECAME REGULAR SUB-POL'ICE STATIONS OF THE ARMY AND THE POLICE. LOTS OF OUR COMRADES.PARENTS, RELATIVE AND FRIENDS WERE DETAINED BY THIS RASCIST REGIME. OUR PEOPLE HAVE BEEN UNDER CONDITIONS OF HARRASMENTS, TORTURE AND KILLINGS.
IN A DESPERATE ATTEMPT TO CRUSH THE DEMOCRATIC FORCES OF OUR COUNTRY, IT MADE THE PROGRESSIVE ORGANISATIONS INEFFECTIVE.BUT THEY FORGOT TO SUPPRESS OUR SPIRIT,OUR DETERMINATION FOR A FREE NON-RACIAL DEMOCRATIC SOUTH AFRICA AND MOST IMPORTANTLY OUR COMMITMENT TO FIGHT FOR THAT DAY WHEN THE MINIMUM DEMANDS SET OUT IN THE FREEDOM CHARTER WILL BE REALISED.

DETENTIONS, MURDER AND ORGANISED VIOLENCE AND ALL OTHER FORMS OF HARRASMENTS AND REPRESSION WILL NOT STOP US...
WE CALL ON OUR PEOPLE TO COSOLDATE AND DEFEND THEMSELVES ANDTHEIR ORGANISATIONS
WE CALL AND URGE OUR PEOPLE TO MARK WITH DIGNITY AND DISPLENE THE 12th OF JUNE, THE 16th OF JUNE, THE SOUTH AFICAN YOUTH DAY (11th ANNIVERSARY OF THE 1976 SHOOTINGS) AND ALSO THE SOUTH AFRICAN FREEDOM DAY 26th JUNE WHEN THE POPULAR AND TESTED DOCUMENT, THE FREEDOM CHARTER WAS ADOPTED.

WE CALL ON OUR PEOPLE TO SUPPORT THE PROGRESSIVE ORGANISATIOS AND TO FORM THEMSELVES INTO:
COMBAT UNITS
DEFENCE UNITS
STREET COMMITTEES
THE AFRICAN NATIONAL CONGRESS IS NOT A TERRORIST GROUP AS PURPORTED BY THE RASCIST BOTHA REGIME. WE KNOW THE ACTS OF TERROR ACCOMPLISHED BY THE SOUTH AFRICAN DEFENCE FORCE IN BOTSWANA,ZAMBIA, ZIMBABWE AND MOZAMBIQUE AND WHICH LEFT INNOCENT CIVILIANS DEAD AND YET SADF IS NOT CONSIDERED A TERRORIST GROUP.

BUT THE ANC IS THE PEOPLES MOVEMENT AND HAS ALWAYS BEEN FOR THE PAST 75 YEARS, AND ADVANCING THE PEOPLES CAUSE. MAYIHLOME KE NAKO! ALL POWER TO THE PEOPLE.

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

"Z"

60948

V E R K L A R I N G

Ek E H K Matthysen blanke man 41 jaar oud verklaar onder eed verder tot vorige.

Ek is die Stadstesourier van die Stadsraad van Lekoa, vanaf 1 Mei 1984. Die Stadsraad se finansiële posisie ten opsigte van huishuur en dienstegelde sien soos volg daaruit :

1. Posisie voor onluste van 3 September 1984 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Januarie 1984 tot Augustus 1984 - 8 maande	R2 578 416,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Januarie 1984 tot Augustus 1984 - 8 maande	R2 236 484,00 per maand
Gemiddelde tekort voor onluste	R 341 932,00 per maand

Dit verteenwoordig 86,73% inkomste teenoor debietheffing en 'n agterstallige van 13,27% per maand.

2 Posisie na onluste van 3 September 1984 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf September 1984 tot April 1985 - 8 maande	R2 540 532,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf September 1984 tot April 1985 - 8 maande	R 803 675,00 per maand
Gemiddelde tekort vir 8 maande na onluste	R1 736 857,00 per maand

Dit verteenwoordig slegs 31,63% inkomste teenoor debietheffing.

3. Die posisie vir die volgende 9 maande tot Januarie 1986 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Mei 1985 tot Januarie 1986 - 9 maande	R2 242 990,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Mei 1985 tot Januarie 1986 - 9 maande	R 521 109,00 per maand
Gemiddelde tekort vir daaropvolgende 9 maande	R1 721 881,00 per maand

Dit verteenwoordig 23% inkomste teenoor debietheffing.

2/...

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00949

4. Die posisie vir 9 maande tot Oktober 1986 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Februarie 1986 tot Oktober 1986 - 9 maande	R2 262 353,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Februarie 1986 tot Oktober 1986 - 9 maande	R 375 674,00 per maand
Gemiddelde tekort vir 9 maande tot Oktober 1986	R1 886 679,00 per maand

Dit verteenwoordig 17% inkomste teenoor debietheffing.

5. Die posisie vir November 1986 :

Heffings vir die maand November 1986	R2 480 373,00 per maand
Inkomste vir die maand November 1986	R 511 163,00 per maand
Tekort vir November 1986	R1 969 210,00 per maand

Dit verteenwoordig 21% inkomste teenoor debietheffing.

6. Die posisie vir 6 maande tot Mei 1987 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Desember 1986 tot Mei 1987 - 6 maande	R2 025 432,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Desember 1986 tot Mei 1987 - 6 maande	R 370 055,00 per maand
Gemiddelde tekort vir 6 maande tot Mei 1987	R1 655 377,00 per maand

Dit verteenwoordig 18,27% inkomste teenoor debietheffing.

Vir die tydperk na die onluste van 3 September 1984 tot Mei 1987, is die gemiddelde agterstallige bedrag in die koers van 77,82% per maand, wat die totale agterstallige bedrag ten opsigte van huur- en dienstegelde tot aan die einde van Mei 1987 opgestoot het na R57 729 799,00.

Spontane betalings vind so te sê glad nie meer plaas nie. Betalings wat tans ontvang word is grootliks te danke aan aftrekkings en oorbetalings wat deur werkgewers gedoen word ten gunste van hulle werknemers.

3/...

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00950

Ek is vertroud met die inhoud van bostaande verklaring.

Ek het geen beswaar teen die aflegging van die eed nie.

Ek beskou die eed as bindend vir my gewete.

E H K MATTHYSEN

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy/~~sy~~ vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig/~~bevestig~~ voor my en verklaarder se handtekening/~~duimafdruk/merk~~ is in my teenwoordigheid daarop aangebring.

KOMMISSARIS VAN EDE

AMP (RANG) S/A/OFF. REPUBLIEK EN SUIDWES-AFRIKA

DATUM 87.06.22 PLEK Vanderbijlpark.

JACOBUS LOUIS ERASMUS
S.A. POLISIE
H/V VOORTREKKER + STANLEY LAAN
VEREENIGING 1930

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

"AA"
66951

Gabriël Johannes Mynhardt
Verklaar in Afrikaans onder eed,

1

Ek is 'n Kaptein in die Suid Afrikaanse Polisie en verbonde aan die Veiligheidstak, Potchefstroom.

2

Ek is een van die ondersoekers in die saak van Patrick Baleka en 18 ander wat verhoor word in die Rondgaande Hooggeregshof van Suid-Afrika te Delmas.

3

Die kampanje "Free the Sharpville Six" is gedurende 1986 geloods, na die ter dood veroordeling op 13 Desember 1985 van ses van die beskuldigdes, weens die moord op 3 September 1984 op raadslid Dlamini van Sharpville, Vereeniging.

4

Gedurende die verhoor het ek gesien dat van die beskuldigdes aansteek-lapelwapens dra in die hof te Delmas. Een van die aansteek-lapelwapens wat die beskuldigdes dra is 'n ronde wapen met kleure van wit en swart. Die kenteken van die Detainees Parents support committee (D.P.S.C.) verskyn daarop, en die volgende woorde "SAVE THE SIX" aan die bokant en"DPSC & DESCOM" aan die onderkant. Afdruk aangeheg.

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie. Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete.

Delmas
1987.06.19 om 10h30

G.J. Mynhardt Kapt.

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op 19 Junie 1987 om 10h30.

Mike D. Mayo. 37560P
....
KOMMISSARIS VAN EDE
Republiek van Suid Afrika
Andries Francois van Niekerk
W37560P S/A/O : S.A. Polisie
Nonquigebou, 5de Straat
Springs

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

00952

"AA"

SAVE THE SIX
DPSC DESCOM

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

(1953 AB.

CHRISTIAAN LODEWYK PRINSLOO
ONLUSTE-EENHEID, VANDERBIJLPARK
AFDELING ONLUSTE-EENHEID KRUGERSDORP
TELEFOON (016 335995)

Ek is 'n Luitenant in die Suid-Afrikaanse Polisie en verbonde aan die Onluste-Eenheid, Vanderbijlpark, 27 jaar oud en 'n volwasse Blankeman en verklaar onder eed:

Ek is in bevel van die Onluste-Eenheid Vanderbijlpark en voer bevel oor lede van die Mag wat diens verrig en onder andere die volgende gebiede:

1. Sebokeng
2. Evaton
3. Bophelong
4. Boipatong
5. Sharpeville
6. Grasmere
7. Rust-ter-Vaal
8. Roshnee

Gedurende die tydperk 1 Januarie 1987 tot 17 Junie 1987 was ek in beheer van die Onluste-Eenheid en het ek alle voorvalle van onluste daagliks gemonitor in die gebiede wat ek reeds genoem het. Die volgende gevalle het voorgekom:

1. <u>Brandstigting en Petrolbomaanvalle: - 38 gevalle</u>

   Sodanige aanvalle was gerig teen skole in Swart woongebiede, privaatvoertuie van Blankes en Swartes, voertuie van besighede, (bv bakkery, busdienste), lede van die Mag se privaatwonings en staatsgeboue (bv spoorwegkaartjieskantoor).

2. <u>Klipgooiery : 39 gevalle</u>

87/6/23

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

66954

Klipgooiery het sporadies voorgekom en polisievoertuie, munisipale voertuie, privaat voertuie, besighede wat voedsel verskaf in Swart woongebiede se voertuie en openbare vervoermiddels is aangeval. Lede van die Mag is beseer.

3. <u>Intimidasie : 31 gevalle</u>

Dit het in verskeidenheid van vorms voorgekom. In sommige gevalle is skoliere geïntimideer om nie skool te gaan nie, getuies gedreig met dood indien hul in hofsake van onlusverwante sake sal getuig, persone gedreig om huishuur nie te betaal nie en om voor 'n "People's Court" te verskyn en werkers is gedreig en aangerand ten einde hul te oorreed om nie te gaan werk nie.

4. <u>Beserings - lede van die Mag, munisipale werkers en lede van publiek : 13 gevalle</u>

Die beserings is opgedoen onder andere deur groepe Swart mense wat saamgedrom het en individue met klippe gegooi het.

5. <u>Skole ontwrig : 15 gevalle</u>

In genoemde gevalle kon skool-aktiwiteite gedurende skoolure nie plaasvind of voortgesit word nie weens onder andere die boikot deur leerlinge.

6. <u>Bomdreigemente : 8 gevalle</u>

Sodanige dreigemente was gerig aan skole, besighede asook in spoorwegstasies.

7. <u>Stakings : 3 gevalle</u>

In bogenoemde gevalle het Swart werkers van 'n fabriek, SA Vervoerdienste, en 'n paneelklopper gestaak.

5/6/23

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.

8. Op 21 Maart 1987 (Sharpeville herdenkingsdag) is 'n busbestuurder in Gebied 13, Sebokeng, deur jeugdiges aangeval. terwyl hy in die stuurkajuit van die bus was is petrol oor hom te gooi, en hy is aan die brand gesteek. Hy het ernstige brandwonde opgedoen. 1. Ek is vertroud met die inhoud van bostaande verklaring en begryp dit.

2. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie.

3. Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend vir my gewete.

....................Luit
CL PRINSLOO

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring.

....
KOMMISSARIS VAN EDE

AMP (RANG) S/A/OFFISIER, REPUBLIEK EN SUIDWES-AFRIKA
DATUM: 23 JUNIE 1987
PLEK: PRETORIA
JACOBUS LOUIS ERASMUS
SA POLISIE
H/V VOORTREKKER- EN STANLEYLAAN
VEREENIGING
1930

102

Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.